

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟู
ภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

จัดทำโดย

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

เสนอต่อ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

29 พฤษภาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
บทคัดย่อ.....	จ
Abstract.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 หลักการและเหตุผล.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	2
1.4 วิธีการศึกษา.....	9
บทที่ 2 รายละเอียดของพื้นที่ศึกษา.....	13
2.1 ข้อมูลเชิงพื้นที่.....	13
2.1.1 ทำเลที่ตั้ง.....	14
2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ.....	16
2.1.3 สภาพภูมิอากาศ.....	17
2.2 ข้อมูลประชากร.....	17
2.2.1 จำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือน.....	18
2.2.2 สถานการณ์ประชากร.....	19
2.3 ข้อมูลทางเศรษฐกิจสังคม.....	22
2.3.1 ลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมของตำบลบ้านทับ.....	22
2.3.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมของตำบลกองแขก.....	22
2.4 ข้อมูลการทำเกษตรในพื้นที่.....	22
2.4.1 เกษตรกรในหมู่บ้านม้งโหล่งปง ตำบลกองแขก.....	23
2.4.2 เกษตรกรหมู่บ้านแม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ.....	23

	หน้า
บทที่ 3 ทบทวนวรรณกรรม.....	25
3.1 แนวทางในการฟื้นฟูป่า.....	25
3.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน.....	27
3.2.1 งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมจากการฟื้นฟูธรรมชาติ.....	28
3.2.2 งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมจากการทำเกษตรยั่งยืน.....	30
3.2.3 งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมในด้านอื่นๆ.....	31
บทที่ 4 รายละเอียดโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349).....	35
4.1 แนวคิดของโครงการ.....	35
4.2 รายละเอียดกองทุน FLR 349.....	37
บทที่ 5 กระบวนการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน.....	41
5.1 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียของโครงการ.....	41
5.2 การวิเคราะห์ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change).....	44
5.3 แผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping).....	48
5.4 การเก็บข้อมูล.....	53
บทที่ 6 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย.....	57
6.1 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเกษตรกร.....	57
6.2 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	62
6.3 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภค.....	64
6.4 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับร้านค้าและร้านอาหาร.....	68
6.5 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาคีเครือข่าย.....	70
6.6 สรุปผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย.....	76

	หน้า
บทที่ 7 ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน.....	77
7.1 การคำนวณ Outcome Incidence.....	77
7.2 การลดทอนขนาดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว (Deadweight) สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจาก โครงการฯ (Attribution) และการเกิดผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ (Displacement)	78
7.3 การคำนวณมูลค่าทางการเงินของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ	83
7.4 การคำนวณมูลค่าปัจจุบัน (Present value) ของมูลค่าการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ.....	85
7.5 การวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity analysis).....	88
7.6 การกระจายของผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการฯ ระหว่างผู้มีส่วนได้เสีย.....	89
7.7 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการศึกษา	91
7.8 บทเรียนที่ได้จากการศึกษา	92
เอกสารอ้างอิง	93
ภาคผนวก แบบสอบถาม.....	ผ-1

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	การระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)..... 3
ตารางที่ 1.2	ตัวแบบที่ใช้ในการคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน 8
ตารางที่ 2.1	จำนวนประชากรชาย ประชากรหญิง และประชากรรวม ของตำบลบ้านทับ 18
ตารางที่ 2.2	จำนวนประชากรชาย ประชากรหญิง และประชากรรวม ของตำบลกองแขก 19
ตารางที่ 3.1	งานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI)..... 32
ตารางที่ 5.1	การจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 1 42
ตารางที่ 5.2	การจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2 43
ตารางที่ 5.3	ผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงและแผนที่ผลลัพธ์ 45
ตารางที่ 5.4	ตัวชี้วัดและมูลค่าตัวแทนทางการเงิน 49
ตารางที่ 5.5	ที่มาของข้อมูลตัวชี้วัดและมูลค่าตัวแทนทางการเงิน..... 51
ตารางที่ 5.6	การสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม 55
ตารางที่ 6.1	การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ FLR349..... 61
ตารางที่ 6.2	กิจกรรมอบรมให้ความรู้ที่จัดโดย อบต. บ้านทับและ อบต. กองแขก 62
ตารางที่ 6.3	งบประมาณที่จัดสรรสำหรับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (หน่วย: บาท/ปี) 63
ตารางที่ 6.4	การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภคหลังจากมีโครงการ FLR349..... 68
ตารางที่ 6.5	ประเภทของสินค้าที่จำหน่ายที่ร้านค้าและร้านอาหารที่ร่วมการสำรวจภาคสนาม..... 69
ตารางที่ 6.6	แหล่งซื้อวัตถุดิบเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการ FLR349 (หน่วย: คน)..... 70
ตารางที่ 6.7	ลักษณะการมีส่วนร่วมและการให้ความช่วยเหลือของแต่ละองค์กร 70
ตารางที่ 6.8	ปัจจัยการผลิตที่แต่ละองค์กรให้การสนับสนุน..... 72
ตารางที่ 6.9	การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับภาคีเครือข่ายหลังจากเข้าร่วมโครงการ FLR349 75

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

	หน้า
ตารางที่ 7.1	รายละเอียดการคำนวณขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Outcome incidence)..... 77
ตารางที่ 7.2	ค่าน้ำหนักการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีโครงการฯ (Deadweight) 79
ตารางที่ 7.3	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฯ (Attribution) และผลลัพธ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากโครงการฯ (Displacement)..... 81
ตารางที่ 7.4	ขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ หลังหักลบค่า Deadweight, Attribution และ Displacement (หน่วย: บาท)..... 82
ตารางที่ 7.5	มูลค่าตัวแทนทางการเงินและมูลค่าของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ (หน่วย: บาท) 84
ตารางที่ 7.6	กระแสผลประโยชน์จากโครงการฯ ในอนาคต มูลค่าผลประโยชน์รวม และมูลค่าปัจจุบัน ของผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการฯ (หน่วย: บาท) 86
ตารางที่ 7.7	รายละเอียดเงินลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) 87
ตารางที่ 7.8	รายละเอียดการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนในโครงการฯ (หน่วย: บาท)..... 87
ตารางที่ 7.9	ผลการวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity analysis)..... 88
ตารางที่ 7.10	ผลการวิเคราะห์ค่าความอ่อนไหวภายใต้ Scenario ต่างๆ..... 88

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1.1	แผนที่ผลลัพธ์..... 3
รูปที่ 1.2	วิธีการศึกษา..... 9
รูปที่ 2.1	ที่ตั้งอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่..... 13
รูปที่ 2.2	ที่ตั้งของพื้นที่โครงการ ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่..... 15
รูปที่ 2.3	ที่ตั้งของพื้นที่โครงการ ตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่..... 16
รูปที่ 2.4	จำนวนประชากรและครัวเรือน พื้นที่ตำบลบ้านทับ ณ ปี 2558..... 20
รูปที่ 2.5	จำนวนประชากรและครัวเรือน พื้นที่ตำบลบ้านทับ ณ ปี 2561..... 20
รูปที่ 2.6	จำนวนประชากรและครัวเรือน พื้นที่ตำบลกองแขก ณ ปี 2558..... 21
รูปที่ 2.7	จำนวนประชากรและครัวเรือน พื้นที่ตำบลกองแขก ณ ปี 2561..... 21
รูปที่ 2.8	รายละเอียดพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่..... 23
รูปที่ 3.1	แผนที่ผลกระทบ (Impact Map) ขององค์การอนามัยโลก..... 27
รูปที่ 3.2	กรอบการประเมิน SROI ของ UNFPA..... 28
รูปที่ 3.3	กรอบการประเมิน SROI ของ Deloitte..... 28
รูปที่ 4.1	แนวคิดการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง..... 36
รูปที่ 4.2	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน..... 37
รูปที่ 4.3	รายละเอียดกองทุน FLR 349..... 38
รูปที่ 4.4	กลไกการดำเนินการของกองทุน FLR 349..... 39
รูปที่ 6.1	จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการจัดการแปลงเกษตรก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ..... 57
รูปที่ 6.2	ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มของเกษตรกรเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ..... 58
รูปที่ 6.3	การใช้เวลาร่วมกันในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายระหว่างสมาชิกในครัวเรือน..... 59
รูปที่ 6.4	ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์เปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ..... 59

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

	หน้า
รูปที่ 6.5 ผลกำไรที่เกษตรกรได้รับจากการทำการเกษตรเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ	60
รูปที่ 6.6 งบประมาณที่ทาง อบต. จัดสรรด้านการจัดการและดูแลสิ่งแวดล้อม	63
รูปที่ 6.7 ความใส่ใจของผู้บริโภคในการคัดเลือกอาหาร	64
รูปที่ 6.8 แหล่งที่ผู้บริโภคนิยมซื้อผักและผลไม้	65
รูปที่ 6.9 แหล่งที่ผู้บริโภคนิยมซื้อผักและผลไม้อินทรีย์	65
รูปที่ 6.10 ความถี่ในการบริโภคผักและผลไม้อินทรีย์เปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ	66
รูปที่ 6.11 คะแนนสุขภาพกายเฉลี่ยเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการ	67
รูปที่ 6.12 การกระจายตัวของคะแนนสุขภาพกายเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการ	67
รูปที่ 6.13 แหล่งสำหรับซื้อวัตถุดิบที่เป็นผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์	69
รูปที่ 6.14 ระดับความมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักขององค์กรเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ	73
รูปที่ 6.15 คะแนนความสุขโดยรวมของภาคีเครือข่ายเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ	73
รูปที่ 6.16 ระดับความภาคภูมิใจในตัวเองของภาคีเครือข่ายเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ	74
รูปที่ 6.17 ระดับความพึงพอใจของภาคีเครือข่าย	75
รูปที่ 7.1 การกระจายตัวของผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ	89
รูปที่ 7.2 การกระจายตัวของผลประโยชน์ระหว่างผลลัพธ์ต่างๆ ที่เกิดจากโครงการ	90

บทสรุปผู้บริหาร

ที่มาของการศึกษา

หากพิจารณารูปแบบการทำการเกษตรในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงและลาดชัน ไม่สามารถสร้างแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับใช้เพื่อการเกษตรได้ ดังนั้น การปลูกพืชเชิงเดี่ยว โดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นหนึ่งในทางเลือกในการประกอบอาชีพสำหรับเกษตรกรในพื้นที่ โดยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชที่ปลูกง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้เวลาสั้น อีกทั้งอาศัยเพียงน้ำฝนในการปลูก อย่างไรก็ตาม การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นำมาซึ่งปัญหาความไม่ยั่งยืนในหลายมิติ เนื่องจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต้องใช้พื้นที่ในการปลูกค่อนข้างมาก ส่งผลให้เกษตรกรบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่ในการทำเกษตร ส่งผลให้พื้นที่ป่าในหลายพื้นที่ในภาคเหนือลดลงอย่างมาก ซึ่งรวมถึงพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ เกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บริเวณพื้นที่ลาดชันนิยมเผาเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับเพาะปลูกในฤดูกาลถัดไปเนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยสำหรับการนำเครื่องจักรกลทางการเกษตรไปช่วยในการเตรียมพื้นที่ อีกทั้งกระบวนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ยังมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างเข้มข้น

จากปัญหาดังกล่าว หลายภาคส่วนแสดงความสนใจที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาคือการทำการเกษตรแบบไม่ยั่งยืนในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอื่นทดแทน เพื่อยกระดับรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม หนึ่งในโครงการที่มีการดำเนินการในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่คือโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยวัตถุประสงค์หลักของโครงการคือเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการบุกรุกป่าต้นน้ำเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาทำเกษตรอินทรีย์ควบคู่กับการฟื้นฟูและดูแลรักษาป่า

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ในการนี้ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยจึงดำเนินการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) ของ โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับให้นักลงทุนใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในโครงการฯ รวมถึงเป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ อีกทั้ง ข้อมูลตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินยังมีประโยชน์สำหรับการ ติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.1.1 เพื่อศึกษาหลักการและเครื่องมือการประเมินผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment: SROI) ผ่านทางการทบทวนงานศึกษาทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ
- 1.1.2 เพื่อวางกรอบที่ใช้ในการประเมินผลตอบแทนทางสังคมสำหรับโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)
- 1.1.3 เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมที่เกิดจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment) หมายถึง การนำผลลัพธ์ด้านสังคม (Social Impact) ในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจการหรือโครงการมาคำนวณหา “มูลค่า (Monetized Value)” เป็นตัวเงิน แล้วเปรียบเทียบกับมูลค่าทางการเงินของต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินกิจการหรือโครงการ เพื่อดูว่ากิจการหรือโครงการสร้างผลลัพธ์ทางสังคมคิดเป็นมูลค่าเท่าใด ต่อเงิน 1 บาทที่ลงทุนไป

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนนั้น เริ่มต้นจากการกำหนดขอบเขตการประเมินและระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) จากนั้นเป็นการวิเคราะห์แผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) ซึ่งเป็นการแสดงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กิจกรรม (Activities) ผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของโครงการฯ หลังจากการจัดทำแผนที่ผลลัพธ์ ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดตัวชี้วัด (Indicators) ที่จะสามารถบอกได้ว่าผลลัพธ์เกิดขึ้นหรือไม่และขนาดของผลลัพธ์เป็นอย่างไร หลังจากการกำหนดตัวชี้วัด ลำดับถัดไปเป็นการพิจารณาประเด็นต่างๆ ประกอบด้วย สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากโครงการฯ (Attribution) ความเป็นไปได้ว่าผลลัพธ์บางส่วนอาจเกิดขึ้นได้เอง แม้ว่าจะไม่มีโครงการหรือองค์กรใดทำงานด้านนี้ (Deadweight) รวมถึงความเป็นไปได้ว่าผลลัพธ์บางส่วนอาจจะไม่ใช่มูลค่าเพิ่ม แต่เป็นการทดแทนผลลัพธ์อื่น (Displacement) การดำเนินงานในลำดับต่อไปเป็นการประเมินมูลค่าทางการเงินของผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการโดยใช้ค่าแทนทางการเงิน (Financial Proxy) เมื่อได้มูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการในรูปของตัวเงิน ในขั้นตอนสุดท้ายจะเป็นการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ของมูลค่าผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ (PVB) รวมถึงการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิของเงินลงทุนที่ลงทุนไปในโครงการ เพื่อคำนวณอัตราผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (PVC) โดยค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) เป็นมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ทางสังคมทั้งหมดต่อหนึ่งหน่วยการลงทุน

ผลการศึกษา

จากการศึกษา พบว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

- 1.1 สุขภาพกายของเกษตรกรดีขึ้น
- 1.2 ความสัมพันธ์ของคนในครัวเรือนดีขึ้น
- 1.3 ความรู้ในการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น
- 1.4 รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น

2. องค์กรบริหารส่วนตำบล

- 2.1 ต้นทุนในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ อบต. ลดลง
- 2.2 บุคลากรของ อบต. มีความรู้เพิ่มขึ้น

3. ผู้บริโภค

- 3.1 สุขภาพดีขึ้นจากการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมีทางการเกษตร

4. ร้านค้า/ร้านอาหาร

- 4.1 ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง

5. ภาคีเครือข่าย

- 5.1 ภาพลักษณ์ขององค์กร (Goodwill) ดีขึ้น
- 5.2 ความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือคนอื่น

6. รัฐบาลส่วนกลาง

- 6.1 มูลค่าการกักเก็บคาร์บอนจากป่าที่ปลูกภายใต้โครงการฯ
- 6.2 ภาระในการรักษาพยาบาลผู้ที่เจ็บป่วยจากสารเคมีเกษตรลดลง

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ามูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการฟื้นฟูปัญญาไม้ต้นป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เท่ากับ 176,954,579.83 บาท ในขณะที่มูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนที่ภาคีต่างๆ ลงทุนในโครงการฟื้นฟูปัญญาไม้ต้นป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เท่ากับ 20,944,832.85 บาท ดังนั้น เมื่อนำมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์หารด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน จะได้ค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) เท่ากับ 8.367 ซึ่งหมายความว่า ทุกๆ 1 บาทที่ลงทุนในโครงการฟื้นฟูปัญญาไม้ต้นป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมเท่ากับ 8.367 บาท

หลังจากนั้น เพื่อทดสอบความอ่อนไหว (Sensitivity) ของค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) ที่คำนวณได้ เมื่ออัตราคิดลด (Discount rate) เปลี่ยนแปลงไป คณะผู้วิจัยจึงคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนโดยใช้อัตราคิดลดที่ร้อยละ 4 และร้อยละ 10 ผลการวิเคราะห์พบว่าเมื่ออัตราคิดลดสูงขึ้น ค่า SROI ที่คำนวณได้เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย โดยรวม ค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) อยู่ในช่วง 8.367 – 8.410

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) พบข้อจำกัดดังต่อไปนี้

- (1) โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ไม่มีการเก็บข้อมูลตัวชี้วัดในช่วงก่อนและหลังดำเนินโครงการฯ ทำให้ขาดข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ สืบเนื่องจากโครงการฯ โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลสำคัญที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องให้ผู้มีส่วนได้เสียที่ตอบแบบสอบถามนี้ย้อนถึงช่วงก่อนมีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เพื่อให้ได้ข้อมูลตัวชี้วัดในช่วงก่อนมีโครงการฯ
- (2) การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการฯ ยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับมูลค่าตัวแทนทางการเงิน (Financial proxies) ซึ่งบทบาทที่สำคัญในการคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน เนื่องจากตัวเลขดังกล่าวทำให้ทราบมูลค่าของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการ สำหรับประเทศไทย ข้อมูลตัวแทนทางการเงินยังมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากงานวิจัยที่เน้นการประเมินมูลค่าทางสังคมยังมีค่อนข้างจำกัด

จากข้อจำกัดข้างต้น ทางคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมสำหรับโครงการที่มีลักษณะคล้ายหรือใกล้เคียงกันมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น ดังนี้

- (1) ในอนาคต ควรมีการเก็บข้อมูลตัวชี้วัดก่อนที่จะเริ่มดำเนินโครงการเพื่อให้ได้ข้อมูล Baseline สำหรับใช้ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม
- (2) ควรมีการพัฒนาตัวชี้วัดระดับประเทศและเก็บข้อมูลตัวชี้วัด เพื่อให้สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง (Benchmark) ในการเปรียบเทียบสำหรับการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากโครงการ
- (3) ควรมีการจัดทำและเผยแพร่ฐานข้อมูลตัวชี้วัดที่สำคัญสำหรับประเทศไทย
- (4) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยประเภทการประเมินมูลค่าทางสังคม โดยเฉพาะกรณีที่ไม่มีราคาตลาด (No market value) ให้มากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในอนาคต

บทคัดย่อ

การที่เกษตรกรในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ หันมาปลูกพืชเชิงเดี่ยวโดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส่งผลให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การเผาเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูเพาะปลูกถัดไปยังส่งผลให้เกิดปัญหาหมอกควันไฟป่ามากขึ้นและทำให้ดินเสื่อมสภาพ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้หลายภาคส่วนให้ความสนใจกับการแก้ปัญหาในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืนเป็นหนึ่งในโครงการที่มีการดำเนินงานในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม โดยวัตถุประสงค์ของโครงการคือเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนจากการรูกป่าเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาทำเกษตรอินทรีย์ควบคู่กับการดูแลรักษาป่า โครงการวิจัยนี้ต้องการวิเคราะห์มูลค่าการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดจากการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) ผลการวิเคราะห์จะเป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในโครงการฯ และช่วยสนับสนุนทางด้านตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการรายงาน ติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ามูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืนเท่ากับ 176,954,579.83 บาท ในขณะที่มูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนที่ภาคีต่างๆ ลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืนเท่ากับ 20,944,832.85 บาท ดังนั้น เมื่อนำมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์หารด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน จะได้ค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) เท่ากับ 8.367 ซึ่งหมายความว่า ทุกๆ 1 บาทที่ลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมเท่ากับ 8.367 บาท

Abstract

Maize farming is among the major drivers of deforestation and deterioration of the ecosystem in Mae Chaem district, Chiang Mai province. In addition, to prepare the land for cultivation in the next planting season, many smallholder maize farmers choose to adopt the method of open burning of agricultural residues, which consequently leads to problem of heavy haze pollution. A number of initiatives have been launched in Mae Chaem district with the ultimate goals of preventing deforestation, ensuring long-term sustainability of forest watersheds and food systems. The “Forest Landscape Restoration and Sustainable Agriculture Project” is among these initiatives in Mae Chaem district. This project has been piloted in Baan Thub and Kong Kaek sub-districts in Mae Chaem district. Under this project, farmers are advised to shift from chemical-intensive farming practices to sustainable farming practices under the “Three Forests, Four Benefits” principle. It promotes a diversity of income sources and production modes as a sustainable strategy to secure economic needs, community livelihoods and most importantly, freedom from a fractured food supply chain. This main objective of this research project is to calculate the social return on investment (SROI) for this “Forest Landscape Restoration and Sustainable Agriculture Project”.

Results from the analysis show that the present value of benefits from this project is 176,954,579.83 Thai baht, while the present value of investment in this project is 20,944,832.85 Thai baht. Therefore, the social return on investment from this project is 8.367, i.e. for every 1 Thai baht invested in the “Forest Landscape Restoration and Sustainable Agriculture Project”, it generates the social benefits of 8.367 Thai baht.

1.1 หลักการและเหตุผล

ภาคการเกษตรเป็นภาคที่มีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตอาหาร แหล่งจ้างงาน และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านความมั่นคงทางอาหาร อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนนโยบายการเกษตรที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสทุนนิยมนำมาซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อมในหลายมิติ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำเกษตร ปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ปัญหาการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น อนึ่ง รัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนนโยบายการเกษตรขึ้นอยู่กับบริบทในแต่ละพื้นที่ สำหรับพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงและลาดชัน ไม่สามารถสร้างแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับใช้เพื่อการเกษตรได้ ดังนั้น การปลูกพืชเชิงเดี่ยวโดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นหนึ่งในทางเลือกในการประกอบอาชีพสำหรับเกษตรกรในพื้นที่โดยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชที่ปลูกง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้เวลาสั้น อีกทั้งอาศัยเพียงน้ำฝนในการปลูก แต่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นำมาซึ่งปัญหาความไม่ยั่งยืนในหลายมิติ เนื่องจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต้องใช้พื้นที่ในการปลูกค่อนข้างมาก ส่งผลให้เกษตรกรบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่ในการทำเกษตร ส่งผลให้พื้นที่ป่าในหลายพื้นที่ในภาคเหนือลดลงอย่างมาก นอกจากนี้ เกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บริเวณพื้นที่ลาดชันนิยมเผาเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับเพาะปลูกในฤดูกาลถัดไปเนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยสำหรับการนำเครื่องจักรกลทางการเกษตรไปช่วยในการเตรียมพื้นที่ อีกทั้งกระบวนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ยังมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างเข้มข้น ข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ชี้ให้เห็นว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พื้นที่ป่าต้นน้ำ ถูกแปรสภาพเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มากขึ้น แต่การประกอบอาชีพดังกล่าวไม่ได้ส่งผลให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นดังที่มุ่งหวังไว้ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังติดอยู่ในวงจรหนี้สินและมีสภาพความเป็นอยู่ที่แร้นแค้น

จากปัญหาดังกล่าว หลายภาคส่วนแสดงความสนใจที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอื่นทดแทน เพื่อยกระดับรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม หนึ่งในโครงการที่มีการดำเนินการในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่คือโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยวัตถุประสงค์หลักของโครงการคือเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการบุกรุกป่าต้นน้ำเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาทำเกษตรอินทรีย์ควบคู่กับการฟื้นฟูและดูแลรักษาป่า เนื่องจากการปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นการทำเกษตรอินทรีย์จำเป็นต้องอาศัยเงินทุน ดังนั้น โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) จำเป็นต้องระดมทุนจากภาคเอกชนและภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางกองทุน FLR 349 ที่จัดตั้งขึ้น อย่างไรก็ตาม ในการตัดสินใจลงทุนในกองทุน FLR 349 นักลงทุน จำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับการ

เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ในครั้งนี้ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยจึงดำเนินการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) ของ โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับให้นักลงทุนใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน อีกทั้ง ข้อมูลตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินยังมีประโยชน์สำหรับการ ติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาหลักการและเครื่องมือการประเมินผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment: SROI) ผ่านทางการทบทวนงานศึกษาทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ
- 1.2.2 เพื่อวางกรอบที่ใช้ในการประเมินผลตอบแทนทางสังคมสำหรับโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)
- 1.2.3 เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมที่เกิดจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

1.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment) หมายถึง การนำผลลัพธ์ด้านสังคม (Social Impact) ในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจการหรือโครงการมาคำนวณหา “มูลค่า (Monetized Value)” เป็นตัวเงิน แล้วเปรียบเทียบกับมูลค่าทางการเงินของต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินกิจการหรือโครงการ เพื่อดูว่ากิจการหรือโครงการสร้างผลลัพธ์ทางสังคมคิดเป็นมูลค่าเท่าใด ต่อเงิน 1 บาทที่ลงทุนไป (สุทธิ อาชวานันทกุล และภัทรพร แยมละอ, 2558)

หัวใจสำคัญของกรอบการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) ประกอบด้วย 7 หลักการดังนี้ (The SROI Network, 2012)

- (1) คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียและดึงให้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด
- (2) เข้าใจสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลง
- (3) ตีมูลค่าเฉพาะสิ่งที่สำคัญ
- (4) รวมเฉพาะสิ่งที่เป็นสาระสำคัญในการประเมิน
- (5) หลีกเลี่ยงการกล่าวอ้างเกินจริง
- (6) เน้นความโปร่งใสในทุกขั้นตอน
- (7) ตรวจสอบผลการประเมิน

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนนั้น เริ่มต้นจากการกำหนดขอบเขตการประเมินและระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) จากนั้นเป็นการวิเคราะห์แผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) :ซึ่งเป็นการแสดงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กิจกรรม (Activities) ผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของโครงการฯ (รูปที่ 1.1) การนำเครื่องมือแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome mapping) มาใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิต และผลลัพธ์สำหรับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ ที่มีการนำมารวมในการวิเคราะห์ตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 1.1

รูปที่ 1.1 แผนที่ผลลัพธ์

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ในการระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย จะต้องชี้แจงให้ชัดเจนว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้เสียของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ประกอบด้วยใครบ้าง กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียใดจะถูกรวมหรือไม่รวมในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการฯ ตลอดจนระบุเหตุผลที่รวมหรือไม่รวมกลุ่มดังกล่าวในการวิเคราะห์ (ตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 การระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	การรวมเข้าในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (รวม/ไม่รวม)	เหตุผลที่รวม/ไม่รวมในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	รวม	เป็นผู้ได้รับประโยชน์หลักที่น่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการฯ มากที่สุด อีกทั้งเป็นกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการฯ โดยตรง
เจ้าหน้าที่ของภาคีเครือข่าย เช่น เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ นวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	รวม	เป็นผู้ที่ช่วยผลักดันและขับเคลื่อนให้โครงการฯ เกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มนี้มีความภาคภูมิใจที่มีส่วนช่วยผลักดันให้โครงการ

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	การรวมเข้าในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (รวม/ไม่รวม)	เหตุผลที่รวม/ไม่รวมในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน
เจ้าหน้าที่ของ WWF-Thailand เป็นต้น		ฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและส่งเสริมการทำเกษตรที่ยั่งยืน (FLR349) เกิดขึ้นได้
ลูกค้าร้านอาหารที่คาดว่าจะสั่งซื้อสินค้าจากโครงการ เช่น ร้านโอ้กะजू เป็นต้น	รวม	ผู้บริโภคสินค้าเกษตรจากโครงการมีสุขภาพที่ดีขึ้น เนื่องจากเป็นสินค้าที่ปราศจากสารเคมีทางการเกษตร
หน่วยงานหรือองค์กรที่คาดว่าจะสั่งซื้อสินค้าจากโครงการ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาลในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม ¹	ไม่รวม	โครงการฯ มีแผนที่จะขยายการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของโครงการให้องค์กรต่างๆ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล ฯลฯ ในอนาคต
ภาครัฐ (รัฐบาลส่วนกลาง)	รวม	ภาครัฐได้ประโยชน์จากคาร์บอนที่กักเก็บในป่าและลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเกษตรกรที่เจ็บป่วยจากสารเคมีทางการเกษตร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อบต.บ้านทับ อบต.กองแขก	รวม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถประหยัดงบประมาณที่ใช้ในการปลูกป่า
คนในชุมชน	ไม่รวม	ผลประโยชน์จากมุมมองของคนในชุมชนอาจสูงเกินความเป็นจริง สำหรับการประเมินผลลัพธ์และยากต่อการตัดสินใจว่าใครเหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน
โรงพยาบาลหรือโรงเรียนในพื้นที่อื่น	ไม่รวม	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มนี้สามารถเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากแหล่งอื่นได้ และยังไม่สามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการดำเนินโครงการ

¹ ปัจจุบันทางโครงการฯ ยังไม่ได้มีการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้กับโรงเรียนหรือโรงพยาบาล แต่มีการปรึกษารื้อกับโรงเรียนในพื้นที่อำเภอแม่แจ่มถึงความเป็นไปได้ในการนำสินค้าของโครงการไปจำหน่าย

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	การรวมเข้าในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (รวม/ไม่รวม)	เหตุผลที่รวม/ไม่รวมในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน
ธุรกิจโรงแรม สปา Health care Center หรือธุรกิจเพื่อสุขภาพอื่นๆ	ไม่รวม	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มนี้สามารถเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จากแหล่งอื่นได้ และยังไม่สามารถอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการได้
ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ทั่วไป	ไม่รวม	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มนี้สามารถเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากแหล่งอื่นได้

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

หลังจากที่จัดทำแผนที่ผลลัพธ์ ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดตัวชี้วัด (Indicators) ที่จะสามารถบอกได้ว่าผลลัพธ์เกิดขึ้นหรือไม่และขนาดของผลลัพธ์เป็นอย่างไร เช่น สำหรับผลลัพธ์ “เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีสุขภาพดีขึ้น” ตัวชี้วัดที่สามารถนำมาพิจารณาประเมินผลลัพธ์นี้ได้แก่ การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ตัวอย่างการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและวิธีการเก็บข้อมูลสำหรับผู้มีส่วนได้เสีย 2 กลุ่ม ได้แก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ข้อพึงระวังที่สำคัญคือต้องหลีกเลี่ยงการนับผลลัพธ์ซ้ำ (Double Counting)

หลังจากการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับผลลัพธ์เสร็จแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการประเมินมูลค่าทางการเงินของผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ ซึ่งตัวชี้วัดบางรายการมีมูลค่าตลาดหรืออยู่ในรูปของตัวเงินอยู่แล้ว ในกรณีนี้ไม่จำเป็นต้องให้ค่าแทนทางการเงิน (Financial Proxy) เช่น รายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบยั่งยืน ค่ารักษาพยาบาลที่ลดลง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในบางตัวชี้วัดไม่ได้อยู่ในรูปของตัวเงิน เช่น ป่ามีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง แม้ว่าตัวชี้วัดนี้จะไม่อยู่ในรูปของตัวเงินโดยตรง แต่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่มีราคาตลาด จึงสามารถนำราคาตลาดมาใช้ในการประเมินมูลค่าทางการเงินของผลลัพธ์ได้ เช่น ตัวชี้วัด “ป่าไม้รอบชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น” คือ การที่ชุมชนหาของป่าได้มากขึ้น อีกทั้งของป่าเหล่านั้นมีมูลค่าทางการตลาดอยู่ เช่น เห็ด น้ำผึ้ง และผักหวาน เป็นต้น สามารถนำราคาของของป่าเหล่านั้นมาแทนมูลค่าทางการเงินของตัวชี้วัดได้ (สถณี อาชวานันทกุล และภัทรพร แยมละออ, 2560) หรืองบประมาณในการฟื้นฟูดูแลป่าลดลงก็สามารถนำมาแทนมูลค่าทางการเงินได้เช่นกัน ในกรณีที่ตัวชี้วัดบางรายการไม่มีราคาตลาดให้อ้างอิง จะใช้วิธีการถ่ายโอนมูลค่า (Benefit Transfer) โดยใช้ผลการประเมินมูลค่าจากงานศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เคยมีการดำเนินการในอดีต โดยปรับให้เข้ากับบริบทของพื้นที่ศึกษา หลังจากที่ได้แปลงผลลัพธ์ให้อยู่ในรูปของตัวเงินทั้งหมดแล้ว ในลำดับถัดไปเป็นการพิจารณาประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1) คำนิยามถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (Attribution)
- 2) คำนิยามถึงความเป็นไปได้ว่าผลลัพธ์บางส่วนอาจเกิดขึ้นได้เอง แม้ว่าจะไม่มีโครงการหรือองค์กรใดทำงานด้านนี้ (Deadweight)
- 3) คำนิยามถึงความเป็นไปได้ว่าผลลัพธ์บางส่วนอาจจะไม่ใช้ส่วนเพิ่ม แต่เป็นการทดแทนผลลัพธ์อื่น (Displacement)
- 4) คำนิยามถึงการประมาณการอัตราการลดลงของผลประโยชน์ (Drop off)

ในขั้นตอนสุดท้ายจะเป็นการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ (PVB) รวมถึงการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนที่ลงทุนไปในโครงการ (PVC) เพื่อคำนวณอัตราผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) โดยสูตรการคำนวณ SROI คือ

$$\text{ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) ทั้งหมด} = \frac{\sum_{i=1}^n PVB_i}{\sum_{i=1}^n PVC_i}$$

โดย i แสดง กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย i และ n แสดงจำนวนผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด

ตารางที่ 1.2 แสดงตัวแบบ (Template) ที่ใช้ในการคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน โดยมูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่คำนวณได้ ซึ่งแสดงในคอลัมน์ที่ 6 เป็นมูลค่าของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี การเปลี่ยนแปลงบางอย่างอาจเกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) หรือการเปลี่ยนแปลงอาจมีผลมาจากโครงการอื่นๆ ที่มีการดำเนินการในพื้นที่เดียวกัน ดังนั้น เพื่อป้องกันการกล่าวอ้างผลตอบแทนเกินจริงและเพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนที่มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำองค์ประกอบดังต่อไปนี้มาคูณกับมูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่คำนวณได้ (คอลัมน์ที่ 6) เพื่อให้ได้มูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) (คอลัมน์ที่ 10) องค์ประกอบที่ 1 คือ Deadweight (คอลัมน์ที่ 7) ซึ่งแสดงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) องค์ประกอบที่สอง คือ Attribution (คอลัมน์ที่ 8) ซึ่งแสดงสัดส่วนของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ดังนั้น การคำนึงถึง Attribution จะช่วยให้เราหักลบผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของหน่วยงานหรือโครงการอื่นที่ร่วมส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษาองค์ประกอบที่สาม Displacement (คอลัมน์ที่ 9) แสดงถึงกรณีที่ผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกสำหรับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มหนึ่งถูกชดเชยด้วยผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงเชิงลบที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียรายอื่น เช่น การที่เกษตรกรในพื้นที่ปลูกผักอินทรีย์เพื่อใช้รับประทานในครัวเรือน ทำให้

บทที่ 1

บทนำ

ครัวเรือนอื่นที่เคยปลูกผักอินทรีย์ขายให้กับผู้มีส่วนได้เสียต้องเสียรายได้ขึ้นไป หลังจากที่หักลบค่า Deadweight ค่า Attribution และค่า Displacement แล้ว มูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่คงเหลือแสดงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยตรง (คอลัมน์ที่ 10) อย่างไรก็ดี มูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) อาจลดลงเมื่อเวลาผ่านไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากทางโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ไม่มีการลงทุนเพิ่มเติม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงอัตราการลดลงของผลประโยชน์ (Drop off) ในแต่ละปีระหว่างปีที่ 1 ถึง 5 (คอลัมน์ที่ 11-15) โดยผู้มีส่วนได้เสียควรร่วมกันพิจารณาว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) จะดำรงอยู่ได้นานเพียงใด และมีอัตราการลดลงของผลประโยชน์เท่าไรในแต่ละปี

ตารางที่ 1.2 ตัวแบบที่ใช้ในการคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (2)x(4)x(5)	(7)	(8)	(9)	(10)= (6)- (7)-(8)-(9)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
ผู้มีส่วน ได้เสีย	ผล ผลิต	ผล ลัพธ์	ตัว ชี้วัด	ค่าแทน ทาง การเงิน	มูลค่าการ เปลี่ยนแปลง	Dead weight	Attribut ion	Displac ement	ผลกระทบ ที่เกิดขึ้น จาก โครงการ	ผล กระทบ ปีที่ 1	ผล กระทบ ปีที่ 2	ผล กระทบ ปีที่ 3	ผล กระทบ ปีที่ 4	ผล กระทบ ปีที่ 5	มูลค่าปัจจุบัน (PVB)
															PVB ₁
															PVB ₂
															PVB ₃
															PVB ₄
															PVB ₅
															PVB ₆
															PVB ₇
(17) มูลค่าปัจจุบันของผลกระทบทางสังคม															
(18) มูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน															
(19) SROI															

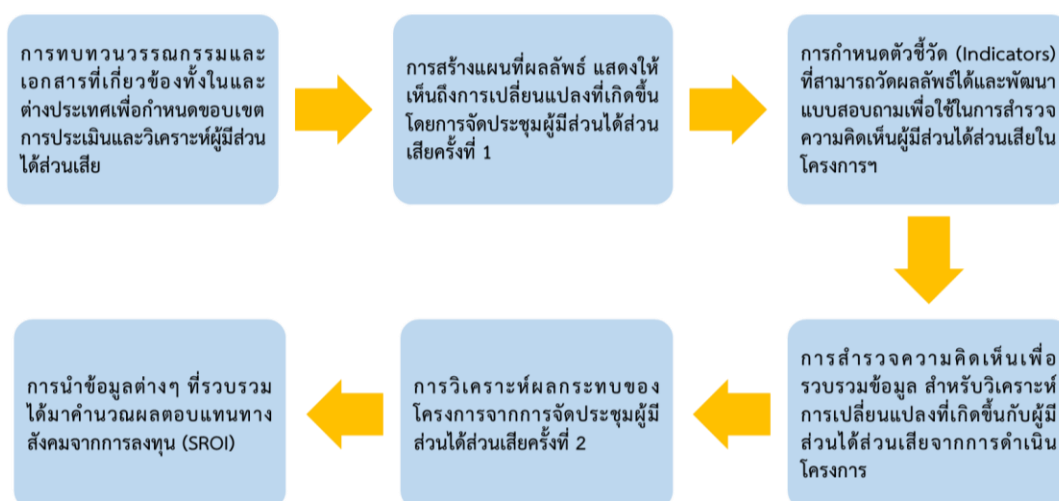
ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

โดยถ้าค่า SROI มีค่าน้อยกว่า 1 หมายความว่า มูลค่าของผลประโยชน์ทั้งหมดน้อยกว่ามูลค่าเงินลงทุนที่ลงทุนไป และหากค่า SROI มีค่ามากกว่า 1 หมายความว่า มูลค่าของผลประโยชน์ทั้งหมดมีค่ามากกว่ามูลค่าของเงินลงทุนที่ลงทุนไป

1.4 วิธีการศึกษา

การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการวิเคราะห์หลายขั้นตอน เช่น การตัดสินใจเลือกตัวผลลัพธ์ (Outcomes) การสร้างแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฯ (Attribution) อัตราการลดลงของผลประโยชน์ของโครงการ (Drop off) และระยะเวลาที่โครงการสร้างประโยชน์ (Benefit Period) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมของผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละขั้นตอนนี้จะช่วยเพิ่มการยอมรับในผลการวิเคราะห์มากขึ้น เกิดการส่งเสริมการใช้ประโยชน์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนเกิดการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น นอกจากการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียแล้ว การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมยังให้ความสำคัญในประเด็นอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำความเข้าใจผลของการเปลี่ยนแปลง การตีมูลค่าจากสิ่งที่เกิดขึ้นโดยใช้ค่าแทนทางการเงิน (Financial Proxy) การนับรวมเฉพาะสิ่งที่เป็นสาระสำคัญเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะกล่าวอ้างเกินความเป็นจริง เน้นความโปร่งใสทุกขั้นตอนการวิเคราะห์ และยืนยันความถูกต้องของผลการวิเคราะห์และพร้อมรับการตรวจสอบ (Cabinet Office, 2009; สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2557; สฤณี อาชวานันทกุลละ ภัทรพร แยมละออ, 2560)

ขั้นตอนการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ (รูปที่ 1.2)

รูปที่ 1.2 วิธีการศึกษา

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

1) กำหนดขอบเขตการประเมินและระบุผู้มีส่วนได้เสียหลักของโครงการ

การกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรระบุให้ชัดเจนว่าการวิเคราะห์ดังกล่าวจะครอบคลุมประเด็นใดบ้าง เน้นกิจกรรมอะไร ใครเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิเคราะห์ และจะรวมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิเคราะห์อย่างไร นอกจากนี้ควรมีการระบุกรอบระยะเวลาในการศึกษาให้ชัดเจน อีกทั้งควรพิจารณาว่าการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนเป็นการประเมินผล (Evaluative) ซึ่งดำเนินการประเมินย้อนหลัง และการประเมินตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลลัพธ์ที่แท้จริงซึ่งได้เกิดขึ้นแล้ว หรือเป็นแบบการพยากรณ์ (Forecast) ซึ่งพยากรณ์มูลค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน โดยตั้งอยู่บนสมมติฐานว่ากิจกรรมบรรลุผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้

ในขั้นตอนนี้คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ที่ดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ รวมถึงการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งช่วยในการกำหนดขอบเขตการประเมิน รวมถึงระบุผู้มีส่วนได้เสียที่มาร่วมในการประเมิน

สำหรับวิธีการที่ใช้เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน ได้แก่ การจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Meeting) และการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มโดยการสำรวจในพื้นที่ศึกษา

2) การสร้างแผนที่ผลลัพธ์

การสร้างแผนที่ผลลัพธ์แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยในขั้นตอนนี้รวบรวมข้อมูลจากการจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Meeting) ครั้งที่ 1 ซึ่งจัดขึ้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดขึ้นวันที่ 14 มีนาคม 2562 โดยผู้เข้าร่วมประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแทนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เจ้าหน้าที่โครงการฯ ร้านอาหาร รวมถึงตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงผลลัพธ์ ปัจจัยนำเข้า และกิจกรรมภายใต้โครงการที่ผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ เข้าไปมีส่วนร่วม

3) การกำหนดตัวชี้วัด (Indicators) และกำหนดค่าทางการเงินของแต่ละผลลัพธ์

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลผลลัพธ์จากการจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 1 แล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดตัวชี้วัด (Indicators) ที่สามารถวัดผลลัพธ์ที่กำหนดได้ ตลอดจนการให้มูลค่ากับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ โดยใช้ค่าตัวแทนทางการเงิน (Financial Proxy) รวมถึงการพัฒนาแบบสอบถามเพื่อใช้สำหรับสำรวจความคิดเห็นตัวแทนของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ

4) การสำรวจความคิดเห็นเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มอันเนื่องมาจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

5) การวิเคราะห์ผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

การวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการ ซึ่งข้อมูลจะรวบรวมจากการจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2 โดยพิจารณาองค์ประกอบดังนี้

- 1) สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (Attribution)
- 2) สัดส่วนของผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (Deadweight)
- 3) สัดส่วนของการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกสำหรับผู้มีส่วนได้เสียในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ที่ถูกขดเซยด้วยการเปลี่ยนแปลงเชิงลบที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่น (Displacement)
- 4) อัตราการลดลงของผลประโยชน์ของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (Drop off) ระยะเวลาที่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืนจะดำรงอยู่ (Benefit period)

6) **คำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน**

ในขั้นตอนนี้ เป็นการนำข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้มาใช้ในการคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) โดยคำนวณผลประโยชน์ทั้งหมดของโครงการ หักลบองค์ประกอบต่างๆ เช่น สัดส่วนของผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีการดำเนินโครงการ (Deadweight) สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการ (Attribution) สัดส่วนของการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกสำหรับผู้มีส่วนได้เสียในโครงการ ที่ถูกขดเซยด้วยการเปลี่ยนแปลงเชิงลบที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่น (Displacement) และ อัตราการลดลงของผลประโยชน์ของโครงการ (Drop off) หลังจากนั้น เป็นการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์หารด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน เพื่อหาผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) และวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity Analysis)

7) **การรายงานและการนำไปใช้**

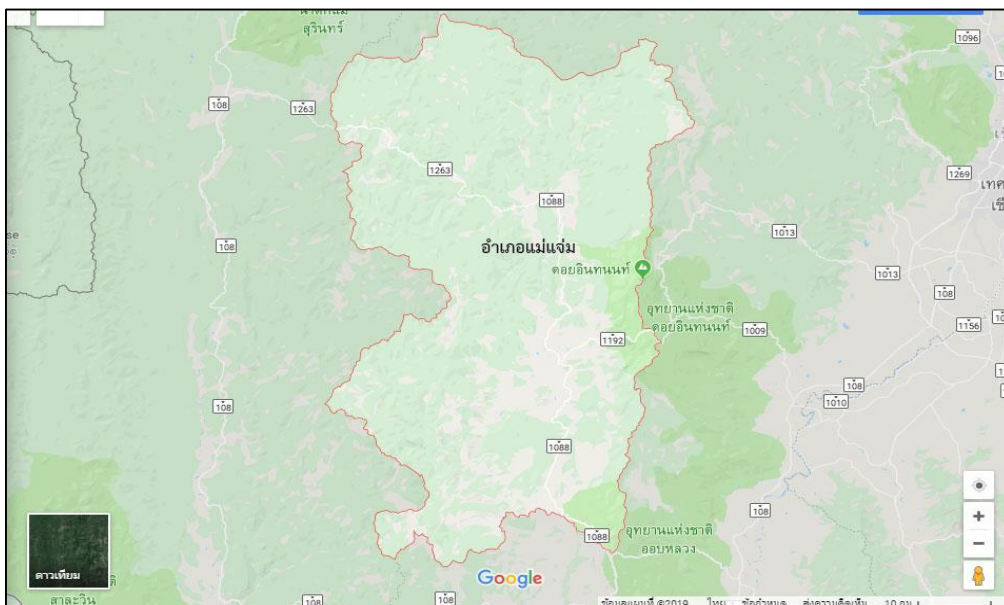
หลังจากที่คำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนเสร็จสิ้น ในขั้นตอนนี้สุดท้าย ควรมีการแลกเปลี่ยนผลการศึกษากับผู้มีส่วนได้เสียในโครงการ พร้อมทั้งทำรายงานและจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการต่อไป

รายละเอียดของพื้นที่ศึกษา

2.1 ข้อมูลเชิงพื้นที่

โครงการ “ฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่า และการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน” (FLR349) ครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบลของอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ตำบลบ้านทับ และตำบลกองแขก โดยสามารถสรุปลักษณะทางกายภาพ และข้อมูลเชิงพื้นที่ของพื้นที่ศึกษาข้างต้นดังนี้¹

อำเภอแม่แจ่ม มีเนื้อที่ประมาณ 3,361.151 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีระยะห่างจากพื้นที่ตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 115 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายแม่แจ่ม – ดอยอินทนนท์ และประมาณ 155 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายแม่แจ่ม – ฮอด อำเภอแม่แจ่มสามารถแบ่งเขตการปกครองตามอำนาจการบริหารออกเป็น 10 ตำบล 125 หมู่บ้าน เทศบาลตำบล 1 แห่ง (เทศบาลตำบลแม่แจ่ม) และองค์การบริหารส่วนตำบล 10 แห่ง (อบต.ช่างเคิ่ง อบต.ท่าผา อบต.บ้านทับ อบต.แม่ศึก อบต.แม่นาจร อบต.บ้านจันทร์ อบต.ปางหินฝน อบต.กองแขก อบต.แม่แดด และอบต.แจ่มหลวง) (รูปที่ 2.1)

รูปที่ 2.1 ที่ตั้งอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา: Google Earth Map (2562)

¹ ข้อมูลของตำบลกองแขกและตำบลบ้านทับสืบค้นจากองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกและองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทับ ตามลำดับ โดยสืบค้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2562

สำหรับข้อมูลเชิงพื้นที่ของตำบลบ้านทับและตำบลกองแขก สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1.1 ทำเลที่ตั้ง

(1) ตำบลบ้านทับ

ตำบลบ้านทับ อยู่ภายใต้การบริหารจัดการและขอบเขตอำนาจการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทับ โดยได้รับการยกย่องระดับฐานะในปี พ.ศ. 2539 ครอบคลุมอาณาเขตพื้นที่รวมประมาณ 417.10 ตารางกิโลเมตร หรือ 260,688 ไร่ (อบต.บ้านทับ, 2562) (รูปที่ 2.2)

ปัจจุบัน ตำบลบ้านทับ สามารถแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

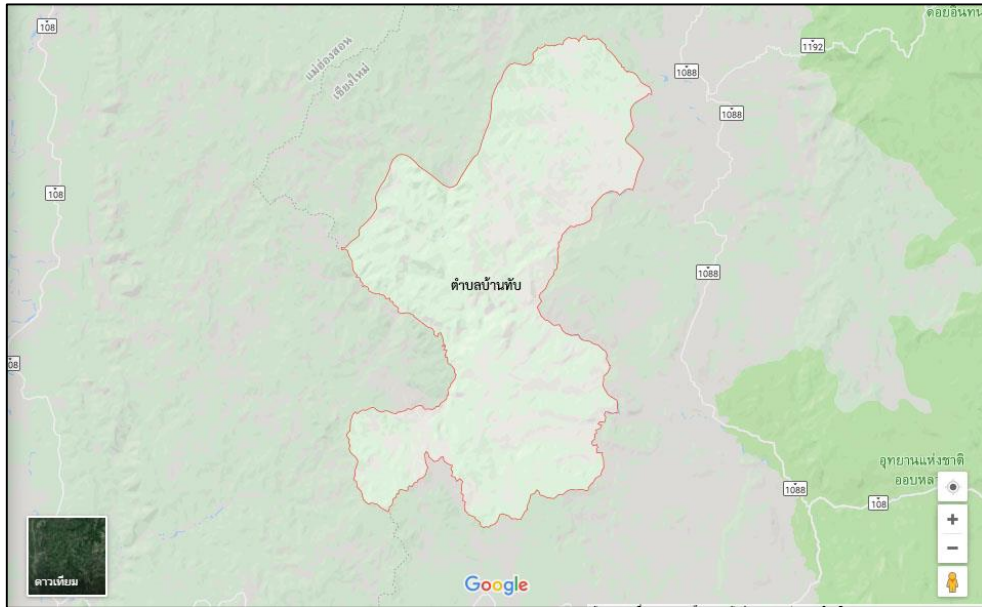
หมู่ที่ 1 บ้านแม่ขี้มูก	หมู่ที่ 2 บ้านมีดหลง
หมู่ที่ 3 บ้านแม่ลอง	หมู่ที่ 4 บ้านแม่ป๋อก
หมู่ที่ 5 บ้านสบลอง	หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งแก
หมู่ที่ 7 บ้านแม่แอบ	หมู่ที่ 8 บ้านอมแรด
หมู่ที่ 9 บ้านกิวสะแวก	หมู่ที่ 10 บ้านกองกายถวน
หมู่ที่ 11 บ้านอมสูง	หมู่ที่ 12 บ้านขุนปอน / หัววอก
หมู่ที่ 13 บ้านแม่ขี้มูกน้อย	

โดยตำบลบ้านทับมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลปางหินฝน และตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลท่าผา และตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอแม่ลาน้อย และอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทที่ 2

รายละเอียดของพื้นที่ศึกษา

รูปที่ 2.2 ที่ตั้งของพื้นที่โครงการ ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา: Google Earth Map (2562)

(2) ตำบลกองแขก

ตำบลกองแขก อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจการปกครองของอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยแยกพื้นที่การปกครองออกมาจากตำบลท่าผา และตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอแม่แจ่ม โดยมีระยะทางระหว่างตำบลกองแขกและอำเภอแม่แจ่ม ประมาณ 12 กิโลเมตร โดยมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 280.282 ตารางกิโลเมตรหรือ 175,176.25 ไร่ (อบต.กองแขก, 2562) (รูปที่ 2.3)

ปัจจุบัน ตำบลกองแขกแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ที่ 1 บ้านอมชูด

หมู่ที่ 2 บ้านแม่หลุ

หมู่ที่ 3 บ้านหัวดอย

หมู่ที่ 4 บ้านม้งโหล่งปง

หมู่ที่ 5 บ้านอมลาน

หมู่ที่ 6 บ้านโมงหลวง

หมู่ที่ 7 บ้านกองแขกเหนือ

หมู่ที่ 8 บ้านอมเม็ง

หมู่ที่ 9 บ้านผาผึ้ง

หมู่ที่ 10 บ้านแม่คงคา

หมู่ที่ 11 บ้านกองแขกใต้

หมู่ที่ 12 บ้านนาหาดิน

โดยตำบลกองแขกมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านทับ และตำบลท่าผา อำเภอแม่แจ่ม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านหลวง และตำบลดอยแก้ว อำเภอจอมทอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลหางดง และตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม

รูปที่ 2.3 ที่ตั้งของพื้นที่โครงการ ตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา: Google Earth Map (2562)

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ของอำเภอแม่แจ่มมีลักษณะเป็นป่าเขา และมีสภาพพื้นที่ลาดชัน ส่งผลให้มีการกระจุกตัวของชุมชนบริเวณที่ราบริมเชิงเขา พื้นที่ตำบลบ้านทับและตำบลกองแขกมีลักษณะทางภูมิประเทศดังนี้

(1) ตำบลบ้านทับ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลบ้านทับมีลักษณะเป็นภูเขาสูง และมีสภาพที่ลาดชัน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 85 ของพื้นที่ โดยมีที่ราบหุบเขาและพื้นที่ราบเชิงเขา ซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนและพื้นที่อยู่อาศัยค่อนข้างน้อย คิดเป็นประมาณร้อยละ 15 ของพื้นที่ตำบลบ้านทับ

(2) ตำบลกองแขก

ภูมิประเทศส่วนใหญ่ของตำบลกองแขกมีลักษณะเป็นภูเขาและที่ราบเชิงเขา โดยพื้นที่ราบและพื้นที่สำหรับตั้งถิ่นฐาน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมด ในขณะที่พื้นที่ที่เหลือเป็นภูเขาและที่ราบเชิงเขาที่ลาดชัน พื้นที่ตำบลกองแขกมีสภาพดินชนิดดิน และประเภทของดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกและการทำการเกษตร นอกจากนี้ ตำบลกองแขกยังมีทรัพยากรป่าไม้ และแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

2.1.3 สภาพภูมิอากาศ

เนื่องจากอำเภอแม่แจ่มตั้งอยู่ในหุบเขาและพื้นที่มีสภาพที่ลาดชันสูง ส่งผลให้มีสภาพอากาศที่ค่อนข้างเย็น โดยอุณหภูมิต่ำสุด (Minimum temperature) เฉลี่ยของทั้งอำเภออยู่ที่ประมาณ 5 องศาเซลเซียส ในฤดูหนาว และอุณหภูมิสูงสุด (Maximum temperature) เฉลี่ยของทั้งอำเภออยู่ที่ประมาณ 32 องศาเซลเซียส ในช่วงฤดูร้อน (ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, 2562) สภาพภูมิอากาศของตำบลบ้านทับและตำบลกองแขกมีรายละเอียดดังนี้

(1) ตำบลบ้านทับ

สภาพภูมิอากาศของตำบลบ้านทับประกอบด้วย 3 ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูร้อน (ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี) ฤดูฝน (ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี) และฤดูหนาว (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี) โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี อยู่ที่ประมาณ 30 องศาเซลเซียส อย่างไรก็ตาม ในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ที่ประมาณ 8 องศาเซลเซียส ในขณะที่ช่วงฤดูร้อน จะมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด อยู่ที่ประมาณ 34 องศาเซลเซียส และมีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 1,447 มิลลิเมตรต่อปี

(2) ตำบลกองแขก

สภาพภูมิอากาศของตำบลกองแขก ประกอบด้วย 3 ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูร้อน (ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี) ฤดูฝน (ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี) และฤดูหนาว (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ของทุกปี) โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ประมาณ 28 องศาเซลเซียส ในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ที่ประมาณ 6 องศาเซลเซียส และในฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ประมาณ 31 องศาเซลเซียส และมีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 1,500 มิลลิเมตรต่อปี

2.2 ข้อมูลประชากร

พื้นที่อำเภอแม่แจ่ม ซึ่งเป็นที่ตั้งของพื้นที่ศึกษาทั้ง 2 ตำบล มีจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ ปี 2561 รวมทั้งสิ้น 57,502 คน จำแนกเป็นประชากรชาย จำนวน 29,301 คน และประชากรหญิง จำนวน

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

28,201 คน โดยมีจำนวนครัวเรือนรวมทั้งสิ้น 17,228 ครัวเรือน (สำนักงานสถิติ กรมการปกครอง) โดยสามารถจำแนกรายละเอียดข้อมูลประชากรและครัวเรือนในพื้นที่ศึกษาแต่ละพื้นที่ออกมาได้ดังนี้

2.2.1 จำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือน

(1) ตำบลบ้านทับ

พื้นที่ตำบลบ้านทับ มีจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ ปี 2561 รวมทั้งสิ้น 6,469 คน จำแนกเป็นประชากรชาย จำนวน 3,344 คน และประชากรหญิง จำนวน 3,125 คน โดยมีจำนวนครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 2,214 ครัวเรือน (ตารางที่ 2.1)

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากรชาย ประชากรหญิง และประชากรรวม ของตำบลบ้านทับ

ตำบลบ้านทับ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	บ้าน (ครัวเรือน)
หมู่ที่ 1 แม่ขี้มูก	78	82	160	84
หมู่ที่ 2 มีดหลอง	161	134	295	106
หมู่ที่ 3 แม่ล่อง	226	240	466	196
หมู่ที่ 4 แม่ป้อก	169	167	336	102
หมู่ที่ 5 สบลอง	82	69	151	120
หมู่ที่ 6 ทุ้งแก	420	410	830	273
หมู่ที่ 7 แม่แอบ	712	678	1,390	427
หมู่ที่ 8 อมแรด	166	144	310	103
หมู่ที่ 9 กิวสะแวก	330	317	647	221
หมู่ที่ 10 กองกำย	295	281	576	182
หมู่ที่ 11 อมสูง	301	252	553	160
หมู่ที่ 12 ขุนปอน	198	164	362	113
หมู่ที่ 13 แม่ขี้มูกน้อย	206	187	393	127
รวม	3,344	3,125	6,469	2,214

ที่มา: สำนักงานสถิติ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

(1) ตำบลกองแขก

พื้นที่ตำบลกองแขก มีจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ ปี 2561 รวมทั้งสิ้น 6,566 คน จำแนกเป็นประชากรชาย จำนวน 3,315 คน และประชากรหญิง จำนวน 3, 251 คน โดยมีจำนวนครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 2,179 ครัวเรือน (ตารางที่ 2.2)

บทที่ 2

รายละเอียดของพื้นที่ศึกษา

ตารางที่ 2.2 จำนวนประชากรชาย ประชากรหญิง และประชากรรวม ของตำบลกองแขก

ตำบลกองแขก	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	บ้าน (ครัวเรือน)
หมู่ที่ 1 อมชูด	241	265	506	222
หมู่ที่ 2 แม่หลุ	307	270	577	183
หมู่ที่ 3 หัวดอย	218	223	441	181
หมู่ที่ 4 มังโหล่งปง	413	395	808	207
หมู่ที่ 5 อมลาน	222	196	418	126
หมู่ที่ 6 โมงหลวง	446	432	878	287
หมู่ที่ 7 กองแขก	303	310	613	227
หมู่ที่ 8 อมเม็ง	305	331	636	221
หมู่ที่ 9 ผาผึ้ง	252	231	483	163
หมู่ที่ 10 แม่คงคา	174	165	339	98
หมู่ที่ 11 กองแขกใต้	259	260	519	160
หมู่ที่ 12 นายางดิน	175	173	348	104
รวม	3,315	3,251	6,566	2,179

ที่มา: สำนักสถิติ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

2.2.2 สถานการณ์ประชากร

สถานการณ์ประชากร เปรียบเทียบระหว่างปี 2558 กับปี 2561 ของแต่ละพื้นที่ศึกษามีดังนี้

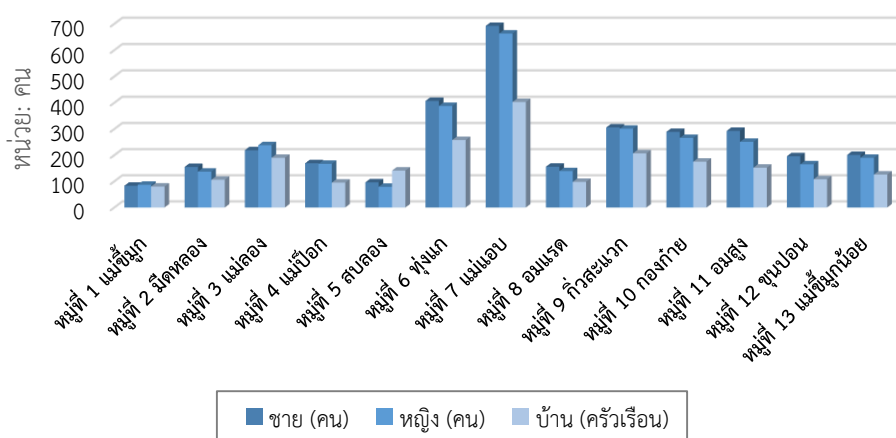
(1) ตำบลบ้านทับ

พื้นที่ตำบลบ้านทับ มีขนาดความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยอยู่ที่ 15.38 คน ต่อตารางกิโลเมตร โดยหมู่ที่ 7 บ้านแม่แอบ เป็นพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรและมีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดของตำบลบ้านทับ รองลงมาคือ หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งแก และหมู่ที่ 9 บ้านกิวสะแวก ตามลำดับ ในขณะที่พื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านแม่ขี้มูก มีจำนวนประชากรและความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด โดยสถานการณ์ด้านประชากรเปรียบเทียบใน 2 ช่วงปี คือ ปี 2558 และปี 2561 มีดังนี้

ในปี 2558 ตำบลบ้านทับมีจำนวนประชากรรวม 6,333 คน โดยหมู่ที่ 7 บ้านแม่แอบ มีประชากรมากที่สุดจำนวน 1,355 คน รองลงมาคือ หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งแก จำนวน 795 คน ในขณะที่ หมู่ที่ 1 บ้านแม่ขี้มูก มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุดจำนวน 170 คน (รูปที่ 2.4)

รายงานฉบับสมบูรณ์

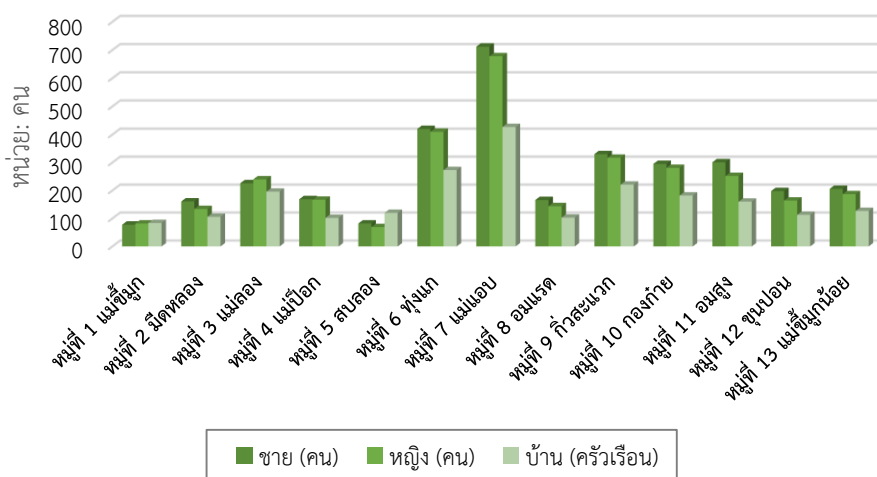
“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

รูปที่ 2.4 จำนวนประชากรและครัวเรือน พื้นที่ตำบลบ้านทับ ณ ปี 2558

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2562)

ในปี 2561 ตำบลบ้านทับมีประชากรรวมทั้งสิ้น 6,469 คน โดยพื้นที่หมู่ที่ 7 บ้านแม่แอบ มีจำนวนประชากรมากที่สุดอยู่ที่ 1,390 คน รองลงมาคือ หมู่ที่ 6 บ้านพุงแก จำนวน 830 คน ในขณะที่หมู่ที่ 5 บ้านสบลอง มีจำนวนประชากรลดลง จากปี 2558 (รูปที่ 2.5)

รูปที่ 2.5 จำนวนประชากรและครัวเรือน พื้นที่ตำบลบ้านทับ ณ ปี 2561.

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2562)

(2) ตำบลกองแขก

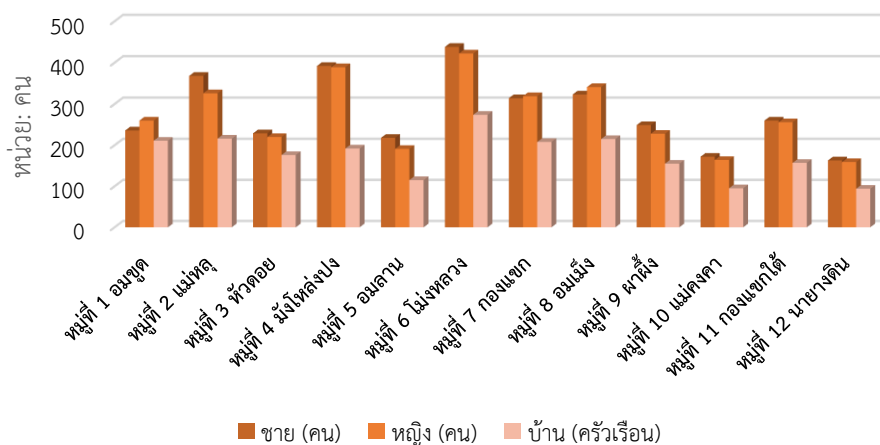
พื้นที่ตำบลกองแขก มีขนาดความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยอยู่ที่ 23.37 คน ต่อตารางกิโลเมตร หมู่ที่ 6 บ้านโม่ฆหลวง เป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดของตำบลบ้านแขก รองลงมาคือ หมู่ที่ 4

บทที่ 2

รายละเอียดของพื้นที่ศึกษา

บ้านมั่งโหล่งปง และหมู่ที่ 2 บ้านแม่หลุ ตามลำดับ โดยข้อมูลต่อไปนี้เปรียบเทียบจำนวนประชากรใน 2 ช่วงปี คือ ปี 2558 และปี 2561

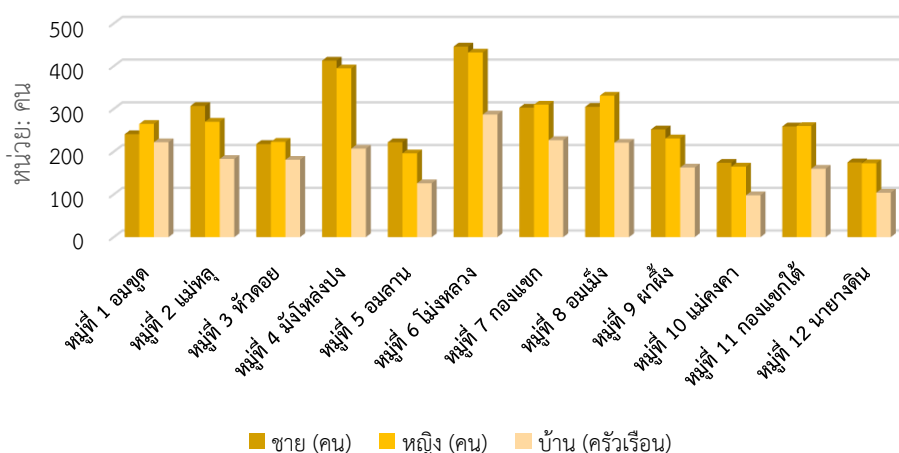
ในปี 2558 ตำบลกองแขกมีประชากรรวม 6,637 คน โดยมีหมู่ที่ 6 บ้านโม่หลง มีประชากรมากที่สุด จำนวน 860 คน รองลงมาคือ หมู่ที่ 4 บ้านมั่งโหล่งปง จำนวน 781 คน (รูปที่ 2.6)

รูปที่ 2.6 จำนวนประชากรและครัวเรือน พื้นที่ตำบลกองแขก ณ ปี 2558.

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2562)

ในปี 2561 ตำบลกองแขกมีจำนวนประชากรรวม 6,566 คน โดยหมู่ที่ 6 บ้านโม่หลง มีจำนวนประชากรสูงที่สุด อยู่ที่จำนวน 878 คน รองลงมาคือ หมู่ที่ 4 บ้านมั่งโหล่งปง (จำนวน 808 คน) (รูปที่ 2.7)

รูปที่ 2.7 จำนวนประชากรและครัวเรือน พื้นที่ตำบลกองแขก ณ ปี 2561.

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2562)

2.3 ข้อมูลทางเศรษฐกิจสังคม

2.3.1 ลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมของตำบลบ้านทับ

ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ตำบลบ้านทับประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนาและการทำไร่ เลื่อนลอย พืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ ประกอบด้วย ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หอมแดง และถั่วเหลือง โดยจำนวนแรงงานเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ยอยู่ที่ 5 คน/ครัวเรือน

หากพิจารณาลักษณะทางสังคมและวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านทับ พบว่ายังมีลักษณะของสังคมชนบท และมีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้น พื้นที่ตำบลบ้านทับจึงมีความหลากหลายของวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมและประเพณี นอกจากนี้ ศาสนา ความเชื่อ และความศรัทธาต่างๆ เป็นตัวหลอมรวมความเป็นชุมชน ทำให้กลุ่มต่างๆ อยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

2.3.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมของตำบลกองแขก

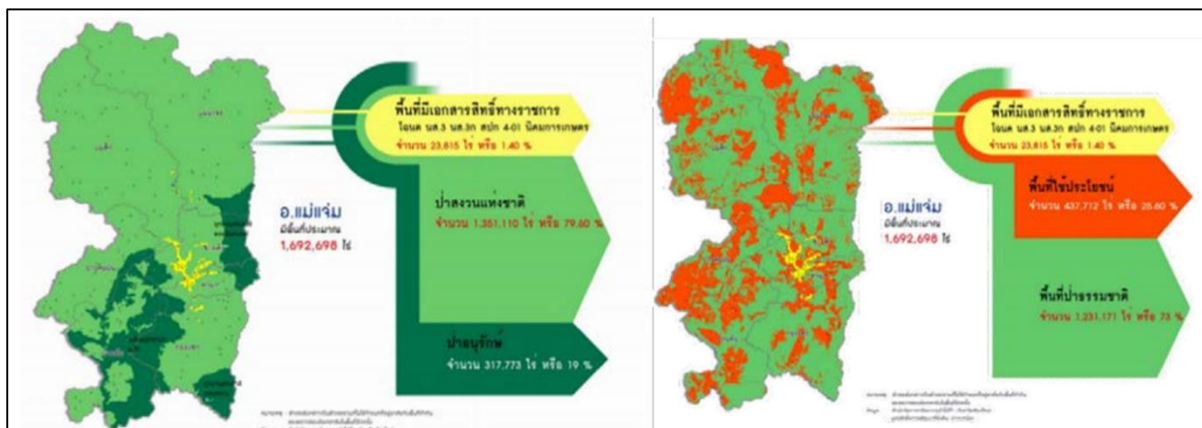
ประชากรในพื้นที่ตำบลกองแขกส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ไร่ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) และผักอินทรีย์ นอกจากนี้ ประชาชนบางส่วนประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และรับราชการ สำหรับอาชีพเสริมที่ได้รับความนิยมในพื้นที่ ได้แก่ การทอผ้า การแกะสลัก และการทำจักรสาน เป็นต้น

ในส่วนของคุณลักษณะทางสังคม และวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ตำบลกองแขก พบว่าตำบลกองแขกเป็นชุมชนที่มีความหลากหลายของชาติพันธุ์ โดยกลุ่มชาติพันธุ์หลักในพื้นที่ตำบลกองแขก ประกอบด้วยชาวไทยพื้นเมือง ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง และชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง โดยประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และยังมีประชาชนบางส่วนนับถือศาสนาคริสต์ ในส่วนของวิถีชีวิตของชาวบ้านในพื้นที่ พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่อิงกับขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อค่อนข้างมาก

2.4 ข้อมูลการทำเกษตรในพื้นที่

เนื่องด้วยพื้นที่ของอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ป่าและมีสภาพพื้นที่สูงชัน ในระยะที่ผ่านมา พื้นที่อำเภอแม่แจ่มประสบปัญหาการรุกล้ำพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ข้อมูลจากระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ของจังหวัดเชียงใหม่ แสดงให้เห็นว่า อำเภอแม่แจ่มมีพื้นที่รวมทั้งหมดประมาณ 1,692,698 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เอกสารสิทธิ์ ได้แก่ โฉนด นส.3 นส.3ก สปก. 4-01 และนิคมการเกษตร จำนวน 23,815 ไร่ (ร้อยละ 1.40) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 1,351,110 ไร่ (ร้อยละ 79.60) และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน 317,773 ไร่ (ร้อยละ 19) แม้ว่าพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ในอำเภอแม่แจ่ม จะมีเพียง 23,815 ไร่ แต่ปัจจุบันอำเภอแม่แจ่มมีการใช้ประโยชน์ที่ดินมากถึง 437,712 ไร่ (รูปที่ 2.8)

รูปที่ 2.8 รายละเอียดพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา: สำนักงานพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

สำหรับลักษณะการทำเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ศึกษาซึ่งได้แก่ หมู่บ้านม้งโหล่งปง ตำบลกองแขก และหมู่บ้านแม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ สามารถสรุปได้ดังนี้

2.4.1 เกษตรกรในหมู่บ้านม้งโหล่งปง ตำบลกองแขก

ปัจจุบันเกษตรกรในหมู่บ้านม้งโหล่งปง ตำบลกองแขก มีการรวมกลุ่มเพื่อทำเกษตรอินทรีย์ โดยเริ่มจากการปลูกผักอินทรีย์ ได้แก่ ผักสลัดแก้ว กะหล่ำปลี ผักกาดขาว คื่นช่าย กวางตุ้ง ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูป่า แต่เนื่องด้วยการปรับเปลี่ยนไปทำเกษตรอินทรีย์ต้องใช้ต้นทุนสูงโดยเฉพาะในช่วงเปลี่ยนผ่าน (Transition Period) และใช้เวลานานกว่าจะได้ผลผลิต ทำให้มีเกษตรกรที่มีความพร้อมในการทำเกษตรอินทรีย์จำนวนไม่กี่ครัวเรือน

2.4.2 เกษตรกรหมู่บ้านแม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ

เกษตรกรในหมู่บ้านแม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ มีการปลูกพืชแบบผสมผสาน ได้แก่ กล้วย โกโก้ มะม่วง ตะไคร้ ชา ฯลฯ โดยไม่ใช่สารเคมีทางการเกษตร หรือสารเคมีใดๆ นอกจากนี้ ยังมีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการน้ำ โดยมีการเตรียมสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่บ้านแม่ขี้มูก นอกจากนี้ เกษตรกรในหมู่บ้านแม่ขี้มูกยังได้เข้าร่วมอบรมวิธีการปลูกกล้วย โกโก้ วิธีการใส่ปุ๋ยและดูแลรักษา ขยายพันธุ์พืช และในอนาคตวางแผนที่จะส่งกล้วยไปขายให้กับโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 เพื่อสร้างรายได้อีกด้วย

ทบทวนวรรณกรรม

การประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูป่าและส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) จำเป็นต้องศึกษาทบทวนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกเป็นการศึกษาแนวทางในการฟื้นฟูป่า การจัดการปัญหาบุกรุกป่ารวมถึงการจัดการปัญหาการทำลายเกษตรแบบไม่ยั่งยืน ส่วนที่สองเป็นการทบทวนงานวิจัยการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) ในบริบทของการฟื้นฟูป่า เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างถูกต้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 แนวทางในการฟื้นฟูป่า

การฟื้นฟูป่าตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) มีหัวใจสำคัญในการดำเนินการคือ การทำให้คนมีจิตสำนึกรักป่าโดยไม่ต้องใช้การบังคับ แนวปฏิบัติที่ใช้ในการฟื้นฟูป่าในพื้นที่ภาคเหนือเน้นการปรับใช้แนวพระราชดำริให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2540) โดยแนวพระราชดำริและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1) **ทฤษฎีการปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูกตามหลักการฟื้นฟูสภาพป่าด้วยวัฏจักรธรรมชาติ (Natural Reforestation)** ซึ่งเป็นแนวทางที่เรียบง่ายและประหยัดในการดำเนินงาน ตลอดจนส่งเสริมระบบวงจรป่าไม้ในธรรมชาติดั้งเดิม โดยเลือกกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม ป้องกันให้พื้นที่ดังกล่าวไม่ได้รับการรบกวน เพื่อให้ป่าได้รับการฟื้นฟูป่ากลับมาเป็นป่าที่สมบูรณ์

2) **ทฤษฎีปลูกป่าธรรมชาติ** เน้นการใช้พันธุ์ไม้ดั้งเดิมปลูกแซมในพื้นที่ป่า ไม่นำพันธุ์ไม้ต่างถิ่นเข้ามาปลูกในพื้นที่โดยปราศจากการศึกษาอย่างละเอียด รวมถึงศึกษาผลกระทบ

3) **ทฤษฎีการปลูกป่าทดแทน** เป็นแนวทางการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ โดยเน้นการวางแผนการดำเนินงานด้านการปลูกป่าทดแทนควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชน เริ่มจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ เจ้าหน้าที่ชลประทาน เจ้าหน้าที่ด้านการเกษตร โดยสำรวจบริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบเพื่อวางแผนการปรับปรุงพื้นที่ป่าต้นน้ำและพัฒนาอาชีพได้อย่างถูกต้อง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ได้พระราชทานคำแนะนำให้มีการปลูกป่าทดแทนตามสภาพภูมิศาสตร์ ซึ่งการปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ที่ถูกบุกรุกแผ้วถางจนกลายเป็นป่าเสื่อมโทรม จำเป็นต้องปลูกป่าทดแทนเร่งด่วน ควรริเริ่มจากการปลูกต้นไม้โตเร็วคลุมแนวร่องน้ำ เพื่อให้ความชุ่มชื้นแผ่ออกไปจากทั้งสองข้างของร่องน้ำ ทำให้ต้นไม้มีความสมบูรณ์ อีกทั้งยังเป็นการป้องกันไฟป่า

ไปในตัว หลังจากนั้น จึงทยอยปลูกต้นไม้ต่อในพื้นที่ใกล้เคียง ในกรณีที่เป็นการปลูกป่าทดแทนตามพื้นที่ไหล่เขา กำหนดให้ปลูกทั้งไม้ผล ไม้สำหรับก่อสร้าง และไม้สำหรับทำฟืน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความจำเป็นของเกษตรกรในพื้นที่ เมื่อมีการตัดไม้ไปใช้ประโยชน์ จะต้องปลูกป่าทดแทนทันที สำหรับการปลูกป่าทดแทนบริเวณพื้นที่ต้นน้ำบนยอดเขาหรือเนินสูง กำหนดให้ปลูกไม้ยืนต้น และเลือกไม้จำพวกที่มีเมล็ดเพื่อให้เมล็ดลอยตกลงในพื้นที่ต่ำ แล้วออกขยายพันธุ์ต่อไป และปลูกไม้ฟืนเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยอีกด้วย

4) ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างป่าเปียก เป็นการปลูกป่าเพื่อสร้างระบบแนวป้องกันไฟป่าธรรมชาติ โดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้ป่า ได้แก่ การใช้ฝายชะลอความชุ่มชื้น (Check dam) การสูบน้ำเข้าไปในระดับที่สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้วปล่อยน้ำลงมาจากที่น้อยเพื่อให้ค่อยๆ ไหลซึมไปในดิน เพื่อช่วยส่งเสริมการปลูกป่าบนพื้นที่สูงให้กลายเป็นป่าเปียก การปลูกต้นกล้วยในพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นช่องว่างของป่า การปลูกต้นไม้โตเร็วคลุมแนวร่องน้ำ เพื่อให้ความชุ่มชื้นแผ่ขยายออกไป เป็นต้น

5) ทฤษฎีการปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง¹ เป็นทฤษฎีการปลูกป่าเชิงผสมผสานตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยภายใต้ทฤษฎีดังกล่าว จะมีการปลูกไม้ 3 ประเภท ได้แก่ ไม้ใช้สอย ไม้กินได้ ไม้เศรษฐกิจ โดยสำหรับการปลูกไม้ใช้สอย เป็นการปลูกพันธุ์ไม้โตเร็วสำหรับตัดกิ่งมาทำฟืน เผาถ่าน ตัวอย่างเช่น ไม้ไผ่ สะเดา เป็นต้น ไม้กินได้ ประกอบด้วยพืชสมุนไพรหรือไม้ผลซึ่งปลูกเพื่อขายผลผลิตเพื่อดำรงชีพ ได้แก่ เงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง มะม่วง เป็นต้น สำหรับไม้เศรษฐกิจเป็นการปลูกไม้สำหรับจำหน่ายหรือใช้ก่อสร้าง เช่น ไม้สัก ทั้งนี้ ไม้ทั้งสามประเภทให้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์สำหรับประโยชน์ประการที่สี่คือช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ

นอกจากนี้ ยังมีทฤษฎีการฟื้นฟูป่าและการจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริน์อื่น ๆ อีกจำนวนมาก เพื่อให้ป่าสามารถอยู่รอดและสามารถกักเก็บน้ำเพื่อเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคและบริโภคได้ เช่น การสร้างฝายเพื่อชะลอน้ำและดักตะกอน เป็นต้น ทั้งนี้หลักการสำคัญในการดำเนินการฟื้นฟูป่าตามแนวพระราชดำริ คือการให้เกษตรกรได้เห็นประโยชน์จากป่าที่ตนเองปลูกและดูแลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกันและเห็นคุณค่าของป่าอย่างแท้จริง

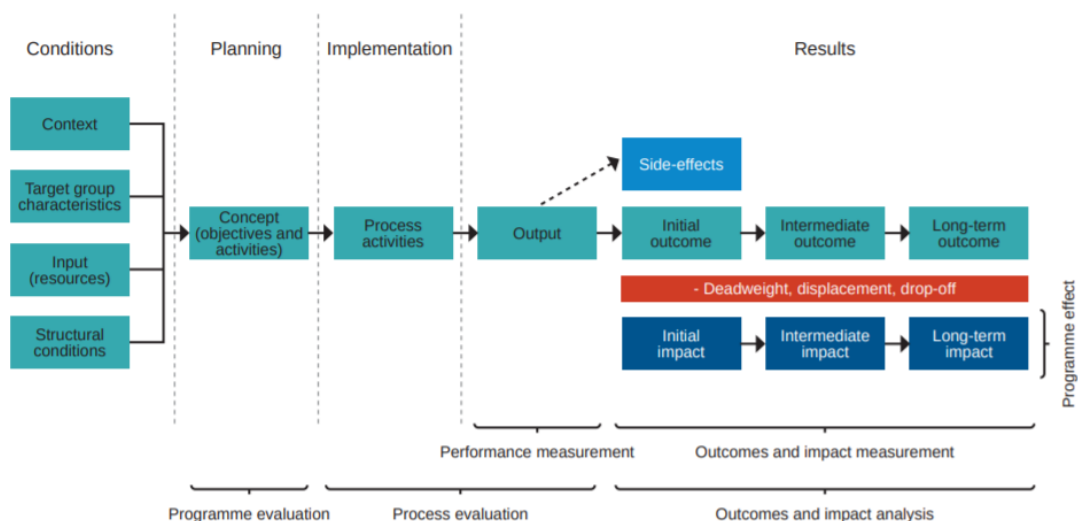
หากพิจารณาแนวคิดภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) พบว่ามีการนำแนวคิดของป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ควบคู่กับการสร้างห่วงโซ่คุณค่ามาประยุกต์ใช้กับเกษตรกรที่ทำเกษตรในพื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการบุกรุกป่าเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยวแบบใช้สารเคมีสูง สู่อการปลูกและดูแลป่าแบบผสมผสาน ประกอบด้วย ไม้ป่าถาวร ไม้ผล พืชผัก และสมุนไพร ซึ่งช่วยในการฟื้นฟูระบบนิเวศและเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนและน้ำ โดยภายใต้โครงการ FLR349 มีการผสมผสานระหว่างไม้ป่า เช่น ประดู่ มะค่า สัก ตะแบก ฯลฯ ไม้ผล เช่น น้อยหน่า ทุเรียน เงาะ กระท้อน กล้วย

¹ ที่มา มูลนิธิชัยพัฒนา

ฯลฯ พืชผัก สมุนไพร และพืชเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น กาแฟ โกโก้ เป็นต้น การปลูกพืชแบบผสมผสานในลักษณะดังกล่าวช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ตลอดทั้งปี อีกทั้งช่วยกระจายความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรได้อีกด้วย

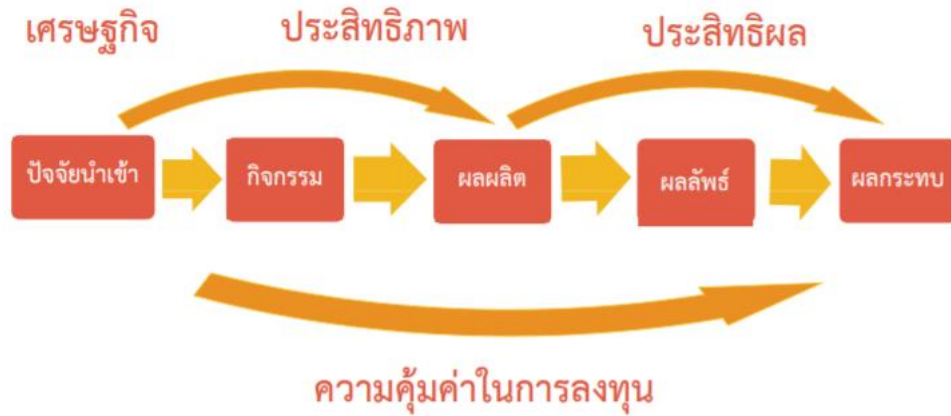
3.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

นอกจาก Cabinet Office และ SROI Network แล้ว หลายองค์กรได้มีการจัดทำกรอบการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) เช่น องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) UNFPA รวมถึง Deloitte จากการทบทวนกรอบการประเมิน SROI ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์กรต่างๆ เหล่านี้ พบว่ากรอบการประเมินมีความคล้ายคลึงกัน โดยทั้ง 3 กรอบการประเมินให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Engagement) และการวิเคราะห์ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change) ซึ่งแสดงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impacts) รูปที่ 3.1 แสดงแผนที่ผลกระทบ (Impact Map) ภายใต้กรอบการประเมิน SROI ขององค์การอนามัยโลก และรูปที่ 3.2 แสดงกรอบการวิเคราะห์ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงของ UNFPA ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับกรอบของ SROI Network อย่างไรก็ดี หากพิจารณากรอบการวิเคราะห์ SROI ของ Deloitte (รูปที่ 3.3) พบว่ามีการใช้คำศัพท์ที่แตกต่างกัน โดยกรอบการประเมิน SROI ของ Deloitte ใช้คำว่า Programme Theory แทนคำว่าทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change) แต่ยังคงเน้นความเชื่อมโยงระหว่างทรัพยากร (Resources) กิจกรรม (Activities) ผล (Results) และผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและในระยะยาว

รูปที่ 3.1 แผนที่ผลกระทบ (Impact Map) ขององค์การอนามัยโลก

ที่มา WHO (2017)

รูปที่ 3.2 กรอบการประเมิน SROI ของ UNFPA

ที่มา: UNFPA (2561)

รูปที่ 3.3 กรอบการประเมิน SROI ของ Deloitte

ที่มา: Deloitte

3.2.1 งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมจากการฟื้นฟูธรรมชาติ

จากการทบทวนงานวิจัยในต่างประเทศ พบว่าการศึกษาของ Hemmerling et al. (2017) มีบริบทที่เกี่ยวข้องกับโครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิต้านทานป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยการศึกษาที่ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน (SROI) ในการประเมินมูลค่าผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการฟื้นฟูและปลูกป่าบริเวณหุบเขา Mississippi Alluvial (MAV) ซึ่งตั้งอยู่ในรัฐหลุยส์เซียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา การศึกษานี้เกิดขึ้นจากความประสงค์ของมูลนิธิ Restore the Earth ซึ่งระดมทุนจากองค์กรภาคเอกชนเพื่อนำเงินมาสนับสนุนโครงการฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศชุ่มน้ำบริเวณ MAV โดยการปลูกต้นไซเปรสครอบคลุมพื้นที่ 4,000 เอเคอร์ โครงการนี้มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่ม ได้แก่ มูลนิธิ

Restore the Earth องค์กรภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนทางการเงิน (Corporate Sponsors) อาสาสมัครที่ช่วยปลูกป่า ชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่โครงการฯ เป็นต้น

การศึกษานี้แบ่งการวิเคราะห์ SROI ออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกเป็นการประเมินผลตอบแทนทางสังคมซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการที่ไม่มีมูลค่าตลาด เช่น การลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน คุณภาพน้ำที่ดีขึ้น ความรู้สึกภูมิใจที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จ เป็นต้น และส่วนที่สองเป็นการประเมินผลตอบแทนในส่วนที่มีมูลค่าตลาด เช่น มูลค่าของคาร์บอนที่มีการดูดซับ มูลค่าของไนโตรเจนที่ได้รับการทดแทน (Nitrogen Offset) เป็นต้น จากการศึกษาพบว่าผลตอบแทนจากการลงทุนในส่วนที่ไม่มีมูลค่าตลาดอยู่ที่ 14.10 ซึ่งสามารถตีความได้ว่า “การลงทุนในโครงการฯ จำนวนเงิน 1 เหรียญสหรัฐ ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมที่มีมูลค่า 14.10 เหรียญสหรัฐ” และผลตอบแทนจากการลงทุนในส่วนที่มีมูลค่าตลาดอยู่ที่ 1.66 หมายความว่า “การลงทุนในโครงการฯ จำนวนเงิน 1 เหรียญสหรัฐ นำมาซึ่งผลตอบแทนทางสังคมมูลค่า 1.66 เหรียญสหรัฐ” ในภาพรวมพบว่า การลงทุนจำนวน 15,467,764 เหรียญสหรัฐ ในลักษณะของทุนทางการเงินและทุนทางปัญญา ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สนับสนุนโครงการฯ จะได้รับผลตอบแทนคิดเป็นมูลค่า 243,741,362 เหรียญสหรัฐ ตลอดระยะเวลา 40 ปี หรือคิดเป็นอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่ระดับ 15.76

นอกจากนี้ การศึกษาของ Restore the Earth (2017) ได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการฟื้นฟูป่าในพื้นที่ตอนเหนือสุดของรัฐลุยเซียนา กลางหุบเขา Mississippi Alluvial Valley (MAV) โดยใช้วิธีการศึกษาแบบเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่าผลตอบแทนทางสังคมของโครงการดังกล่าวเท่ากับ 36.2 ซึ่งหมายความว่า “การลงทุนในโครงการฯ จำนวนเงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐ ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมเท่ากับ 36.2 ดอลลาร์สหรัฐ” โดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ ได้แก่ ความนิยม (Goodwill) ขององค์กรผู้สนับสนุนเพิ่มขึ้น การจ้างงานในพื้นที่เพิ่มขึ้น ความตระหนักเกี่ยวกับการฟื้นฟูป่าของเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น ระบบนิเวศที่ดีขึ้น และเพิ่มโอกาสทางธุรกิจให้กับชุมชน เป็นต้น

Weston and Hong (2012) ทำการศึกษาประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากโครงการ The Talensi Farmer-Managed Natural Regeneration (FMNR) ซึ่งเน้นการฟื้นฟูพืชพื้นเมืองที่สร้างประโยชน์โดยใช้วิธีการเกษตรยั่งยืน โดยดำเนินการในพื้นที่แห้งแล้งทางตอนเหนือของประเทศกานา สำหรับวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนนั้น ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้เสีย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กระทรวงอาหารและการเกษตร ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลที่ดินดั้งเดิม เลขานุการและเหรียญกษาปณ์ของโครงการ FMNR หัวหน้านักวิจัยจากสถาบันวิจัยป่าไม้แห่งชาติ และบุคคลสำคัญจาก World Vision Ghana ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการดังกล่าวเท่ากับ 26 ในปี 3 (ปีที่สิ้นสุดโครงการ) มีค่าเท่ากับ 17 ในปี 7 (4 ปีหลังจากที่สิ้นสุดโครงการ) และมีค่าเท่ากับ 43 ในปี 13 (10 ปีหลังจากที่สิ้นสุดโครงการ) และโครงการ FMNP ช่วยเพิ่มทรัพย์สินในครัวเรือนและชุมชนในรูปแบบของต้นไม้และปศุสัตว์ ช่วยเพิ่มทรัพย์สิน

ครัวเรือนและชุมชนในรูปของพืชและปศุสัตว์ ช่วยเพิ่มรายได้ทางการเกษตร ช่วยให้สุขภาพกายและสุขภาพจิตของเกษตรกรดีขึ้น อีกทั้งช่วยเพิ่มการสะสมคาร์บอนในดินอีกด้วย

สำหรับงานศึกษาที่เกี่ยวกับการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการฟื้นฟูธรรมชาติในประเทศไทย มีโครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการรักษาน้ำเพื่ออนาคต ณ เขายายดา จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการรับผิดชอบของธุรกิจต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ของบริษัทเอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด (บริษัท ป่าสาละ จำกัด , 2560) งานศึกษาดังกล่าวใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วย ชาวบ้านและองค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้ได้รับผลประโยชน์จากการสร้างฝายชะลอน้ำ จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่าอัตราผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในกิจกรรมสร้างฝายชะลอน้ำเท่ากับ 1.235 ซึ่งหมายความว่า “การลงทุนในโครงการจำนวน 1 บาท สร้างผลตอบแทนทางสังคมเท่ากับ 1.235 บาท” โดยผลตอบแทนทางสังคมที่เกิดขึ้นมาจากความสามารถในการกักเก็บน้ำที่ดีขึ้น การกักเก็บคาร์บอนของป่าเพิ่มขึ้น และรายได้ของชาวบ้านเพิ่มขึ้นจากการลงพื้นที่ของโครงการ อย่างไรก็ตามมีผลลัพธ์อื่นๆ เกิดขึ้น เช่น การมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น การลดลงของไฟป่า และการท่องเที่ยวในชุมชนซึ่งไม่ได้ถูกรวมในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน เนื่องจากมีข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับนำมาวิเคราะห์

3.2.2 งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมจากการทำเกษตรยั่งยืน

งานศึกษาของ Food Connect (2011) เป็นงานวิจัยที่ประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการที่จัดส่งผักและผลไม้อินทรีย์จากเกษตรกรในท้องถิ่นให้กับผู้บริโภค โดย Food Connect จะขนส่งผักและผลไม้ที่รับมาจากเกษตรกรมายังโกดังเก็บ ก่อนที่จะนำผักและผลไม้อินทรีย์บรรจุใส่กล่อง แล้วขนส่งไปยังสภาชุมชนต่างๆ เพื่อให้ลูกค้าที่เป็นสมาชิกมารับกล่องผักและผลไม้ไปเอง การศึกษานี้ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน โดยกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหลักของโครงการ ประกอบด้วย เกษตรกร ผู้ซื้อที่เป็นสมาชิก สภาชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศออสเตรเลีย มูลนิธิ Food Connect และหน่วยงานกลางของรัฐที่ให้การสนับสนุน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการขายผักและผลไม้อินทรีย์ ความภูมิใจในการประกอบอาชีพ และความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดีขึ้น สำหรับกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นสมาชิก การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการ ประกอบด้วย การบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้น สามารถสนับสนุนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ในส่วนของสภาชุมชน ผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ ได้แก่ ความสามัคคีของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น ความสะดวกสบายในการรับผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่จัดส่งถึงหน้าประตูบ้าน และสามารถสนับสนุนเกษตรกรมากขึ้น เป็นต้น สิ่งที่มูลนิธิ Food Connect ได้รับจากโครงการฯ คือรายได้ของมูลนิธิที่เพิ่มขึ้น สำหรับหน่วยงานกลางของรัฐที่ให้การสนับสนุน การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ คือเงินออมสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นและภาษีเงินได้ที่รัฐสามารถจัดเก็บได้มากขึ้น ซึ่งโครงการนี้ใช้เงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 185,000 เหรียญออสเตรเลีย และมูลค่าปัจจุบัน (Present Value) ของประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการมีมูลค่า

เท่ากับ 1,472,791 เหยื่ออุทกภัยเสียหาย ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของโครงการนี้อยู่ที่ 7.96 หมายความว่า ทุกๆ 1 เหยื่ออุทกภัยเสียหายที่ได้ลงทุนในโครงการฯ ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมคิดเป็นมูลค่า 7.96 เหยื่ออุทกภัยเสียหาย

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยนั้น มีงานศึกษาซึ่งประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการทำการเกษตรแบบอินทรีย์ภายใต้โครงการสามพรานโมเดล (นิติกร พงษ์ไพบูลย์, 2560) โครงการสามพรานโมเดลก่อตั้งขึ้นเพื่อให้เกษตรกรในอำเภอสามพรานเลิกใช้สารเคมีในการทำเกษตร โดยเน้นการเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค และผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและยกระดับห่วงโซ่คุณค่าเกษตรอินทรีย์สู่ผู้บริโภค โดยผู้มีส่วนได้เสียในโครงการ ประกอบด้วย เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกในโครงการ กรรมการผู้จัดการโรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์ และผู้บริโภค สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโครงการ ได้แก่ เกษตรกรมีความรู้ด้านการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว การทำน้ำหมักและปุ๋ยชีวภาพเพื่อใช้ในการทำการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม สิ่งแวดล้อมและดินมีความสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการนี้เท่ากับ 1.45 หมายความว่า “การลงทุนในโครงการฯ ทุกๆ 1 บาท ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมมูลค่า 1.45 บาท” อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การทำการเกษตรอินทรีย์ประสบความสำเร็จ คือการมีตลาดรองรับ ดังนั้น จึงต้องส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรมีความรู้และมีการวางแผนการจัดการ และปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดอยู่เสมอ และมีการขยายช่องทางการตลาด

3.2.3 งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมในด้านอื่นๆ

ประเทศไทยมีงานศึกษาการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในธุรกิจโรงแรมรักษ์สิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นธุรกิจท่องเที่ยวที่เน้นการดำเนินงาน ตามกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน (สิริพงศ์ กันธิยะ, 2561) ผลการศึกษาพบว่า ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการนี้เท่ากับ 3.71 ซึ่งหมายความว่า “การลงทุนทุกๆ 1 บาท ในโครงการสร้างผลตอบแทนทางสังคม 3.71 บาท” โดยกลุ่มชุมชนและสิ่งแวดล้อม เป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับประโยชน์สูงสุด เนื่องจากโครงการฯ เน้นการกระจายรายได้สู่เกษตรกรโดยตรงควบคู่กับการดูแลสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการอนุรักษ์พันธุ์ปู พบว่าการลงทุนก่อตั้งธนาคารปูของชุมชนเขาเกาะเตียบ ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยการรับฝากแม่ปู ซึ่งมีดอกเบี้ยยเป็นลูกปูที่ปล่อยลงทะเลเพื่อให้ลูกปูเหล่านี้เติบโตและสามารถจับมาขายเพื่อสร้างรายได้ อัตราผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการก่อตั้งธนาคารปูเท่ากับ 58.98 บาท ผู้มีส่วนได้เสียของโครงการธนาคารปู ประกอบด้วย ผู้ก่อตั้งธนาคาร สมาชิกในองค์กรที่เป็นชาวประมง ชาวบ้านในชุมชน หน่วยงานรัฐและเอกชนที่ให้การสนับสนุน (สุชาติ เอกไพบูลย์, 2554) ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนใน

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ศูนย์การเรียนรู้เพาะปลูกบ้านหัวเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา (เรืออากาศตรี พชร ชำนาญไพร ,2561) ซึ่งพบว่าศูนย์การเรียนรู้เพาะปลูกบ้านหัวเขาให้ผลตอบแทนทางสังคมในอัตราเท่ากับ 1.7 (ในช่วงปี 2555 -2559) และเพิ่มขึ้นเป็น 8.80 (ในช่วงปี 2560-2564) การเปลี่ยนแปลงวิธีการเพาะปลูกทำให้ปริมาณลูกปูที่ปล่อยคืนสู่ทะเลเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 3.1 สรุปงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในด้านการฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 3.1 งานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI)

งานวิจัย	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	การเก็บข้อมูล	อัตราผลตอบแทนทางสังคม
งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมจากการฟื้นฟูธรรมชาติ			
การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน ในโครงการรักษาน้ำเพื่ออนาคต เขายายดา จังหวัดระยอง (บริษัท ป่าสาละ จำกัด , 2560)	1. ชาวบ้าน 2. องค์กรบริหารส่วนตำบลตะพง และแกลง 3. บริษัทเอสซีจี เคมิคอลส์	- การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม - การสัมภาษณ์เชิงลึก - แบบสอบถาม	1.235
การพยากรณ์ผลตอบแทนทางสังคมจากกิจกรรมปลูกป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมป่าของรัฐบาลกลาง ชายฝั่งรัฐลุยเซียนาทางตอนใต้ของหุบเขา Mississippi Alluvial Valley (MAV) (มูลนิธิ Restore the Earth , 2017)	1. Restore the Earth Foundation 2. อาสาสมัครที่เกี่ยวข้องในการฟื้นฟูป่า 3. ผู้สนับสนุนองค์กร 4. นักท่องเที่ยวเพื่อสันถนาการ และนักท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน (เช่น นักล่า ชาวประมง ผู้ชมสัตว์ป่า และนักดูนก) 5. ผู้มีงานทำโดยตรงจากโครงการปลูกป่า รวมถึงผู้จัดการสัตว์ป่าของรัฐและรัฐบาลกลาง และเจ้าของธุรกิจท้องถิ่น 6. ชุมชนในพื้นที่ 7. ชุมชนที่ได้รับประโยชน์จากบริการระบบนิเวศอื่น ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย คุณค่าทางวัฒนธรรม รวมถึงบริการชุมชน องค์กรที่เข้าถึงได้ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม และผู้เข้ามาศึกษา 8. ข้าราชการ 9. องค์กรอนุรักษ์ 10. ผลลัพธ์ด้านสิ่งแวดล้อม	- การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม - การสัมภาษณ์เชิงลึก	15.76

บทที่ 3

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัย	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	การเก็บข้อมูล	อัตราผลตอบแทนทางสังคม
การพยากรณ์ผลตอบแทนทางสังคมจากกิจกรรมปลูกป่าพื้นที่ตอนเหนือสุดของรัฐลุยเซียนา กลางหุบเขา Mississippi Alluvial Valley (MAV) (มูลนิธิ Restore the Earth , 2017)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สนับสนุนองค์กร 2. นักท่องเที่ยวเพื่อสันตนาการ และ นักท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน (เช่น นักล่า ชาวประมง ผู้ชมสัตว์ป่า และนักดูนก) 3. ผู้มีงานทำโดยตรงจากโครงการปลูกป่า รวมถึงผู้จัดการสัตว์ป่าของรัฐและรัฐบาลกลาง และเจ้าของธุรกิจท้องถิ่น 4. ชุมชนในพื้นที่ 5. ชุมชนที่ได้รับประโยชน์จากบริการระบบนิเวศอื่น ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย คุณค่าทางวัฒนธรรม รวมถึงบริการชุมชน องค์กรที่เข้าถึงได้ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม และผู้เข้ามาศึกษา 6. องค์กรอนุรักษ์ 7. ผลลัพธ์ด้านสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม - การสัมภาษณ์เชิงลึก 	36.2
การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจาก โครงการ The Talensi Farmer-Managed Natural Regeneration (FMNR) (Peter Weston and Reaksmey Hong, 2012)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรในโครงการ 2. เกษตรกรนอกโครงการ 3. Community commons 	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์ 	26 ในปี 3 (ปีที่สิ้นสุดโครงการ) 17 ในปี 7 (4 ปีหลังจากสิ้นสุดโครงการ) และ 43 ในปี 13 (10 ปีหลังจากสิ้นสุดโครงการ)
งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมจากการทำเกษตรอินทรีย์			
การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนทำการเกษตรอินทรีย์ ในโครงการสามพรานโมเดล (นิตินันท์ พงษ์ไพฑูย์ 2560)	<ol style="list-style-type: none"> 1. กรรมการผู้จัดการโรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์ 2. ตัวแทนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกในโครงการ 3. ผู้บริโภค 	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์ 	1.45
การพยากรณ์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนที่สำคัญในปี 2010 ของ Food Connect Sydney (FCS) (Social Ventures Australia Consulting 2011)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกร 2. ผู้บริโภคที่เป็นสมาชิก 3. City Cousins 4. Food Connect National Foundation 5. ผู้สนับสนุนจากภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์ตัวต่อตัว และสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ - แบบสอบถาม 	7.96

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

งานวิจัย	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	การเก็บข้อมูล	อัตราผลตอบแทนทางสังคม
งานศึกษาผลตอบแทนทางสังคมในด้านอื่นๆ			
การวัดผลตอบแทนทางสังคมของธุรกิจโรงแรมรักษ์ Nสิ่งแวดล้อม จังหวัด นครปฐม (สิริพงศ์ กันธิยะ 2561)	1. กรรมการผู้จัดการโรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์ (ผู้ริเริ่มโครงการสามพรานโมเดล) 2. เกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ 3. ผู้บริโภค	- การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง - การสังเกตวิธีการปฏิบัติงานแบบไม่มีส่วนร่วม	3.71
การประเมินผลตอบแทนทางสังคม (SROI) และมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (EVA) ที่เกิดขึ้นจากการสร้างธนาคารปู (สุชาติ เอกโพธิ์ 2554)	1. ผู้ก่อตั้งธนาคารปู 2. สมาชิกในองค์กรที่เป็นชาวประมง 3. ชาวบ้านในชุมชน 4. หน่วยงานราชการและเอกชนที่ให้การสนับสนุน	- การสัมภาษณ์เชิงลึก - การสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง - การสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม - การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม	58.98
การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนศูนย์การเรียนรู้เพาะฟักลูกปูบ้านหัวเขา (เรืออากาศตรี พชร ชำนาญไพร 2561)	1. กลุ่มประมงพื้นบ้าน ป.ทรัพย์อนันต์ 2. บมจ. ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม 3. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสงขลา 4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 5. พนักงานของศูนย์ฯ 6. สมาชิกของศูนย์ฯ 7. องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น 8. สำนักงานประมงอำเภอ 9. ชาวประมงในชุมชน 10. ผู้รับซื้อในพื้นที่ 11. ผู้เยี่ยมชมโครงการ 12. ประชาชนทั่วไปที่ร่วมกิจกรรมปล่อยปู	- การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง - การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม	1.7 (ปี 255 -2559) 8.80 (ปี 2560-2564)

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2562)

รายละเอียดโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

4.1 แนวคิดของโครงการฯ

โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน¹ (FLR349) จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำ และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น การดำเนินการภายใต้โครงการ ประกอบด้วย 5 เสาหลักที่สำคัญ ดังนี้

- 1) การปลูกป่าภายใต้แนวคิดปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง (รูปที่ 4.1)
- 2) การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
- 3) การหยุดวงจรหนี้ของเกษตรกร
- 4) การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
- 5) การจัดการพลังงานทดแทน

นอกจากแนวคิดภายใต้ 5 เสาหลักข้างต้น โครงการฯ ยังมีการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการทำการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน การส่งเสริมด้านการตัดแต่งและบรรจุภัณฑ์แปรรูป รวมถึงการวางแผนเพื่อสนับสนุนทางการเงิน วัตถุประสงค์หลักของโครงการมีดังนี้

- 1) การส่งเสริมการทำเกษตรแบบยั่งยืนเพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองได้
- 2) การผลิตอาหารสำหรับเพื่อบริโภคในครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น (Local Food: อาหารเพื่อท้องถิ่น)
- 3) การเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากและการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน
- 4) การเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร และ
- 5) การฟื้นฟูป่าต้นน้ำและระบบนิเวศให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์

¹ ที่มา http://www.wwf.or.th/en/scp/reforestation_activity/flr_349/ และ <https://flr349.org/>

รูปที่ 4.1 แนวคิดการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

ที่มา: เอกสารประกอบของกองทุน FLR 349

การปฏิบัติงานภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ขององค์การสหประชาชาติหลายเป้าหมาย (รูปที่ 4.2) โดยเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 (ขจัดความยากจน) เป้าหมายที่ 2 (ขจัดความอดอยาก สร้างความมั่นคงทางอาหาร) และเป้าหมายที่ 3 (เสริมสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคน) ซึ่งขับเคลื่อนผ่านกลไกซึ่งเน้นการแก้ปัญหาสิทธิทำกิน การทำการเกษตรที่ยั่งยืน การเสริมสร้างสุขภาวะ และการสร้างตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้คนในพื้นที่อำเภอแม่แจ่มและผู้บริโภคจากภายนอกสามารถเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมีทางการเกษตร สำหรับด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดำเนินการของโครงการฯ มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย เป้าหมายที่ 6 (จัดการน้ำอย่างยั่งยืนและพร้อมใช้สำหรับทุกคน) เป้าหมายที่ 7 (ให้ทุกคนเข้าถึงพลังงานที่ยั่งยืนได้ตามกำลังของตน) เป้าหมายที่ 13 (ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาโลกร้อน) และเป้าหมายที่ 15 (ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบก) และงานด้านการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนภายใต้โครงการฯ มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับเป้าหมายที่ 12 (สร้างรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน)

รูปที่ 4.2 ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่มา: ดัดแปลงจากเอกสารประกอบของกองทุน FLR 349

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) จำเป็นต้องมีการระดมทุนเพื่อสนับสนุนโครงการฯ โดยเฉพาะในช่วงระยะแรกที่มีการเปลี่ยนผ่านจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นการปลูกพืชอินทรีย์ เนื่องจากภายใต้แนวคิดการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง สิ่งที่ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกในระยะแรกคือไม้ยืนต้นสำหรับใช้ก่อสร้างที่อยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ในระยะแรกหลังจากเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรจึงมีรายได้ในระดับต่ำ เพราะพืชที่ปลูกยังไม่ผลิดอกออกผล เกษตรกรต้องรอประมาณ 5 ปี เพื่อให้ได้รับรายได้เป็นกอบเป็นกำ ดังนั้นในช่วงปีที่ 1-5 ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน (Transition Period) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำเป็นต้องได้รับเงินสนับสนุน ซึ่งการจัดตั้งกองทุน FLR 349 เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในการระดมทุนเพื่อสนับสนุนโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน

4.2 รายละเอียดกองทุน FLR 349

กองทุน FLR 349 เป็นกองทุนที่น้อมนำศาสตร์พระราชา การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง และให้ความสำคัญกับการสร้างห่วงโซ่คุณค่าซึ่งเป็นต้นแบบให้กับเกษตรกรในพื้นที่ป่าต้นน้ำ กองทุน FLR 349 ทำหน้าที่เป็นเสมือนพี่เลี้ยงให้กับเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวโดยบุกรุกพื้นที่ป่าและใช้สารเคมีทางการเกษตรในปริมาณมาก ไปสู่การทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืนในรูปแบบของการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะช่วยในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมจากการแผ้วถางทำลายหน้าดิน ผ่านการปลูกและดูแลป่าไม้อย่างถาวร ปลูกไม้ผล พืชผัก และสมุนไพรนานาชนิดแบบผสมผสาน

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

เกลือและพื้นที่พระบดินเวศ นอกจากนี้ พื้นที่ป่าที่ฟื้นฟูได้ยังเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนและน้ำฝน และเอื้อต่อการผลิตอาหารที่หลากหลายและปลอดภัยทั้งต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและชุมชนโดยเน้นการพึ่งพาตนเอง ลดภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสุขภาพ (รูปที่ 4.3)

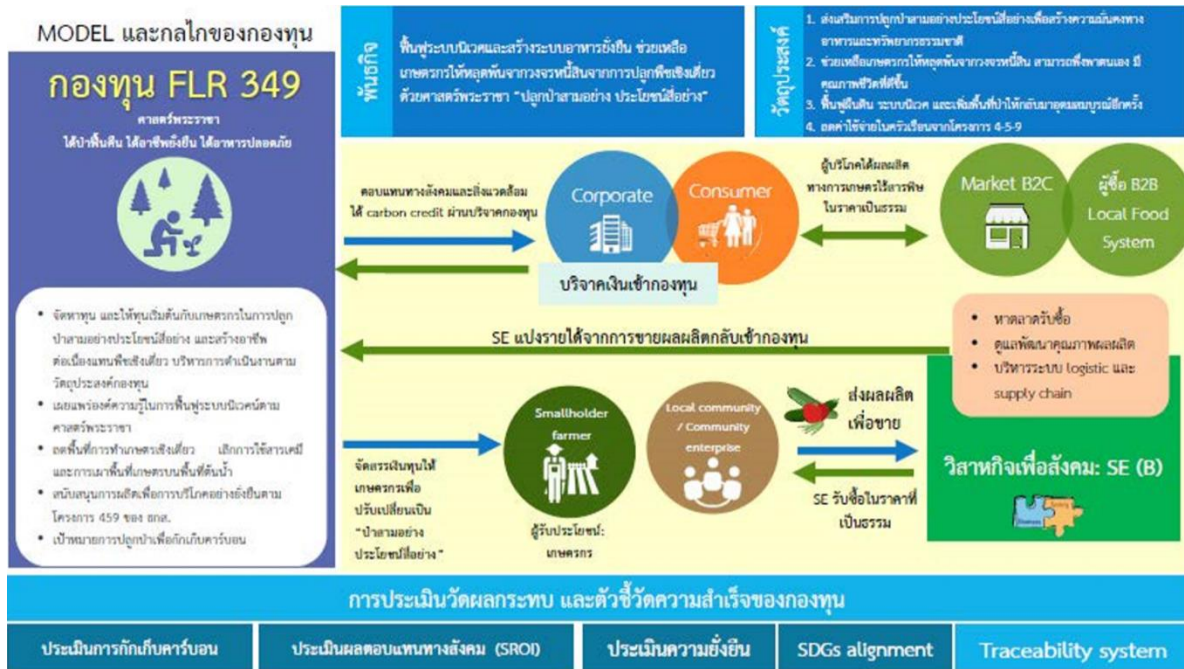

รูปที่ 4.3 รายละเอียดกองทุน FLR 349

ที่มา: เอกสารประกอบของกองทุน FLR 349

กองทุน FLR 349 อาศัยเงินสนับสนุนจากผู้บริจาคในภาคเอกชนและประชาชนทั่วไปที่มีความต้องการที่จะสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) รวมถึงสามารถสนับสนุนผ่านการซื้อสินค้าของโครงการ นอกจากนี้กองทุน FLR 349 ยังมีการสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เพื่อเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตหรือเกษตรกรภายใต้โครงการและผู้บริโภคเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้บริโภค รวมถึงผู้บริจาคเงินสมทบกองทุนนี้สามารถทราบเกี่ยวกับแหล่งที่มาของอาหาร และสามารถบริจาคเงินผ่านระบบเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน และติดตามความคืบหน้าในการฟื้นฟูป่าภายในพื้นที่ดำเนินการกองทุนได้อีกด้วย (รูปที่ 4.4)

รายละเอียดโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

รูปที่ 4.4 กลไกการดำเนินการของกองทุน FLR 349

ที่มา: เอกสารประกอบของกองทุน FLR 349

กองทุน FLR 349 เริ่มดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารที่ยั่งยืน (FLR349) ในพื้นที่นาร่อง 2 พื้นที่ ได้แก่ บ้านแม่ขี้มูก หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และมีการขยายโครงการไปที่ บ้านโหล่งปง หมู่ที่ 4 ตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้เป้าหมายของกองทุน FLR 349 จะเป็นโมเดลที่สามารถขยายไปใช้ได้ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ป่าต้นน้ำเสื่อมโทรมให้เป็นพื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ และมีความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน

กระบวนการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน การคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก โดยผู้มีส่วนได้เสียคือ บุคคลหรือองค์กรที่เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ การดึงให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นการประเมินและเปิดโอกาสให้เข้ามามีร่วมในทุกขั้นตอนเท่าที่ทำได้ จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินผลลัพธ์อย่างเที่ยงตรงและรอบด้าน เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียจะช่วยให้ผู้ประเมินเข้าใจผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การศึกษานี้จึงเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นการประเมินผ่าน 2 ช่องทาง ช่องทางที่หนึ่ง คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้เสียบางกลุ่ม เช่น WWF สำนักงานประเทศไทย มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย เป็นต้น ช่องทางที่สอง คือ การจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Meeting) โดยการศึกษาจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่จำนวน 2 ครั้ง โดยการประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 1 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2562 ณ ห้องประชุมชั้น 2 ที่ว่าการอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 13 ท่าน ประกอบด้วย ตัวแทนเกษตรกรจากทั้งตำบลบ้านทับและตำบลกองแขก เจ้าหน้าที่โครงการ ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายที่ให้การสนับสนุนโครงการฯ (ตารางที่ 5.1) และการประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมชั้น 2 ที่ว่าการอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น 10 ท่าน ประกอบด้วย ตัวแทนเกษตรกรจากตำบลบ้านทับและตำบลกองแขก ผู้แทนจาก อบต. บ้านทับและ อบต. กองแขก และผู้แทนจากมูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย (ตารางที่ 5.2)

5.1 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียของโครงการ

การประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 1 เป็นการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ซึ่งจะทำให้คณะผู้วิจัยทราบถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเองแม้ว่าจะไม่มีการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฯ (Deadweight) สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฯ (Attribution) ผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากโครงการฯ (Displacement) ความยั่งยืนของผลประโยชน์ (Benefit period) และอัตราการลดลงของผลประโยชน์ของโครงการฯ (Drop-off) วัตถุประสงค์หลักของการจัด

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 1 คือเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้โครงการฯ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ ที่เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการฯ พร้อมทั้งเก็บข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดขอบเขตการประเมินและวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

ตารางที่ 5.1 การจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 1

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	องค์กร/ตำแหน่ง/พื้นที่	จำนวนที่เข้าร่วมประชุม
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ้านทับ	2 คน
	เกษตรกรในพื้นที่ตำบลกองแขก	3 คน
เจ้าหน้าที่/ภาคีเครือข่าย	มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	1 คน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก	1 คน
	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทับ	1 คน
ภาคีเครือข่ายที่ให้การสนับสนุนโครงการ	ผู้จัดการสหกรณ์นิคมแม่แจ่ม จำกัด	1 คน
	ผู้จัดการ ธ.ก.ส.สาขาแม่แจ่ม	1 คน
	ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาธุรกิจฯ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่	1 คน
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	1 คน
ร้านค้า/ร้านอาหาร	ร้านไอ้กระजू	1 คน

หมายเหตุ: สำหรับผู้แทนจาก WWF สำนักงานประเทศไทย เป็นการสัมภาษณ์เพิ่มเติมทางโทรศัพท์

ตารางที่ 5.2 การจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	องค์กร/ตำแหน่ง/พื้นที่	จำนวนที่เข้าร่วมประชุม
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ้านทับ	2 คน
	เกษตรกรในพื้นที่ตำบลกองแขก	3 คน
เจ้าหน้าที่/ภาคีเครือข่าย	มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	1 คน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อบต. กองแขก	3 คน
	อบต. บ้านทับ	1 คน

การประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมประชุมระบุบทบาทของตนเองในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)
- 2) ให้ผู้มีส่วนได้เสียระบุกิจกรรมหลักของโครงการฯ ที่ตนเองได้มีส่วนร่วม รวมถึงสิ่งที่ตนเองได้ลงแรงไป (Input) เช่น เงิน เวลา แรงงาน เป็นต้น
- 3) ให้ผู้มีส่วนได้เสียระบุผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) พร้อมทั้งระบุว่าผลลัพธ์เกิดขึ้นกับใคร

การประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ทวนการเปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มให้ผู้เข้าร่วมประชุมฟัง
- 2) ให้ผู้มีส่วนได้เสียวิเคราะห์ว่า ถึงแม้ไม่มีการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ผลลัพธ์หรือการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะเกิดขึ้นอยู่แล้วหรือไม่ พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมระบุน้ำหนัก (ร้อยละ) ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีการดำเนินโครงการฯ (Deadweight)
- 3) ให้ผู้มีส่วนได้เสียแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว พร้อมทั้งระบุสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฯ (Attribution)

- 4) ให้ผู้เข้าร่วมประชุมวิเคราะห์ความยั่งยืนของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยระบุระยะเวลาที่จะได้รับผลประโยชน์จากโครงการฯ (Benefit Period) นอกจากนี้ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราการลดลงของผลประโยชน์ (Drop-off)

5.2 การวิเคราะห์ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change)

การวิเคราะห์ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งหมายถึงการสนับสนุนโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) กิจกรรมของโครงการ (Activities) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcomes) โดยระบุว่า การดำเนินโครงการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มอย่างไร ไว้อย่างชัดเจน ตารางที่ 5.3 แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง

- **เกษตรกร**

กิจกรรมในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ที่กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ม้งโหลงปงมุ่งเน้นการรวมกลุ่มเพื่อทำเกษตรอินทรีย์ โดยเริ่มจากการปลูกผักอินทรีย์ ได้แก่ ผักสลัดแก้ว กะหล่ำปลี ผักกาดขาว คะน้า กวางตุ้ง ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูป่า เกษตรกรในหมู่บ้านม้งโหลงปงได้เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการฟาร์ม เข้าร่วมการศึกษาดูงานเกี่ยวกับเครื่องจักรขนาดเล็ก รวมถึงเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการรวมกลุ่มเกษตรอินทรีย์ต้นแบบและการแปรรูป หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการฯ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรกลุ่มนี้มีหลายด้าน เช่น เกษตรกรมีสุขภาพที่ดีขึ้นจากการบริโภคผักอินทรีย์ มีความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการฟาร์ม รวมถึงความสัมพันธ์กับคนในครัวเรือนดีขึ้น

ในพื้นที่แม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เกษตรกรกลุ่มนี้ได้ปลูกพืชแบบผสมผสาน ประกอบด้วย ถั่วฝักยาว โกลี มะม่วง ตะไคร้ ฟ้า โดยไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตร และมีการร่วมวางแผนในการบริหารจัดการระบบน้ำ เตรียมสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่บ้านแม่ขี้มูก อีกทั้งได้เข้าร่วมอบรมวิธีการปลูกถั่วฝักยาว โกลี วิธีการใส่ปุ๋ยและดูแลรักษา ขยายพันธุ์พืช อย่างไรก็ตาม พืชชนิดอื่นๆ ยังไม่ได้ผลผลิตเนื่องจากสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ไม่เหมาะสม ประสิทธิภาพแห้งแล้ง และไม่มีน้ำใช้เพื่อการเกษตร

ตารางที่ 5.3 ผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงและแผนที่ผลลัพธ์

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม Activities)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> ปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยอินทรีย์ แรงงานจ้าง แรงงานครัวเรือน ฮอริโมนและสารชีวภัณฑ์ ค่าน้ำมันสำหรับใช้ใน การเกษตร ค่าอาหารไก่พันธุ์ 	<ul style="list-style-type: none"> การรวมกลุ่มทำเกษตรอินทรีย์ในหมู่บ้านมั่ง ใหญ่ลงเพื่อปลูกผักอินทรีย์ ได้แก่ ผักสลัด แก้ว กะหล่ำปลี ผักกาดขาว คื่นช่าย กวางตุ้ง และสร้างแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรปลอดสาร รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม เครือข่าย การเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับ เทคโนโลยีการจัดการฟาร์ม การเข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานเครื่องจักร พ่นแรงขนาดเล็กและเทคโนโลยีโรงเรือน ของดูไบต้าและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลท่าพระ การเข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานการจัดการ ฟาร์มแมลงบนแอนอพอลิเคชั่น จังหวัด ฉะเชิงเทรา การเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การรวมกลุ่มเกษตรอินทรีย์ต้นแบบและการ แปรรูป จังหวัดลำปาง การปลูกพืชผสมผสานแบบอินทรีย์ ได้แก่ ถั่วฝักยาว ตะไคร้ ชา และมะม่วง การวางแผนการบริหารจัดการน้ำ เตรียมการ สร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่บ้านแม่ขี้หมู การเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมวิธีการปลูกกล้วย และโกโก้ การบำรุงรักษาและการใส่ปุ๋ย การ ขยายพันธุ์พืชและวิธีการทำปุ๋ยหมัก 	<p>เกษตรกรจำนวน 19 ครัวเรือน (ตำบลบ้านทับ 9 ครัวเรือน และตำบล กองแขก 10 ครัวเรือน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> สุขภาพกายของ เกษตรกรดีขึ้น รายได้ของครัวเรือน เพิ่มขึ้น ความรู้ในการจัดการ ฟาร์มเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์ของคน ในครอบครัวดีขึ้น

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม (Activities)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.บ้านทับและ อบต. กองแขก)	<ul style="list-style-type: none"> งบประมาณในการจัดประชุมและจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ แรงงานของเจ้าหน้าที่ อบต. 	<ul style="list-style-type: none"> การเลี้ยงไก่ การผลิตเครื่องจักรสานและสิ่งทอเพื่อจำหน่าย การแปรรูปกล้วยให้เป็นกล้วยอบและกล้วยฉาบเพื่อส่งขาย การจัดประชุมประชาคมระดับหมู่บ้านเพื่อให้ ความรู้ความเข้าใจ “คนอยู่ร่วมกับป่า” ใน 13 หมู่บ้านของตำบลบ้านทับ การจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน เช่น อบรมการใช้ชีวิตตามแบบเศรษฐกิจพอเพียง การทำปุ๋ยหมัก การจัดทำบัญชีครัวเรือน การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 8 คน (อบต.บ้านทับ จำนวน 4 คน และ อบต.กองแขก จำนวน 4 คน) 	<ul style="list-style-type: none"> อบต. ประหยัดต้นทุนในการปลูกต้นไม้ บุคลากรของ อบต. มีความรู้เพิ่มขึ้น
ร้านค้า/ร้านอาหาร (ร้านไอ้กะจู้ ร้านวนสนันท์ ภัตตาคารเจียทังเฮง)	<ul style="list-style-type: none"> เงินสนับสนุนเกษตรกรในโครงการ ฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอย่างยั่งยืน ที่ประสบภัยน้ำแล้ง 	<ul style="list-style-type: none"> รับซื้อผักอินทรีย์ที่ปลูกโดยเกษตรกรในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เพื่อนำมาปรุงอาหารและจำหน่ายที่ร้านไอ้กะจู้ ภัตตาคารเจียทังเฮง และจำหน่ายสินค้าที่ร้านวนสนันท์ 	3 ร้าน	<ul style="list-style-type: none"> ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ ลดลง

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม (Activities)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
ภาคีเครือข่ายของโครงการฯ (นิคมสหกรณ์เชียงใหม่ 5.ก.ส. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มวลินอินวัตกรรมการเกษตร อินทรีย์ไทย)	<ul style="list-style-type: none"> เงินสนับสนุนการอบรมให้ความรู้และติดตามผลการดำเนินงาน แรงงานของเจ้าหน้าที่ดำเนินงานโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> การมอบเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมในโครงการฯ การจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ต่างๆ เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ การทำปุ๋ยอินทรีย์ การรวมกลุ่มและบริหารจัดการกลุ่ม อบรมการส่งเสริมอาชีพ การเพิ่มมูลค่าสินค้าและงานฝีมือ เป็นต้น การติดตามผลการดำเนินงาน การจัดการพื้นที่ และการจัดการผลผลิต 	เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินโครงการฯ 10 คน	<ul style="list-style-type: none"> ภาพลักษณ์ขององค์กรที่เป็นภาคีเครือข่ายของโครงการดีขึ้น (Good will) ความภาคภูมิใจจากการได้ช่วยเหลือคนอื่น
ผู้บริโภค	<ul style="list-style-type: none"> เงินที่ใช้ซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์จากโครงการฯ 	<ul style="list-style-type: none"> การซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์จากโครงการฯ ทั้งผักสดในโครงการหรือผลผลิตของร้านไอ้กะจู้ รวมถึงกระหล่ำปลีที่ร้านไอ้กะจู้นำมาทำจับจ่าย 	จำนวนผู้บริโภคที่ซื้อผักอินทรีย์จากร้านไอ้กะจู้	<ul style="list-style-type: none"> สุขภาพดีขึ้นจากการบริโภคอาหารปลอดภัย
ภาครัฐ (รัฐบาลส่วนกลาง)			จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวนต้นไม้ที่ถูกภายใต้โครงการฯ	<ul style="list-style-type: none"> มูลค่าการกักเก็บคาร์บอนจากป่าที่ปลูกโดยโครงการฯ ภาระจากการรักษาพยาบาลเกษตรกรที่เจ็บป่วยจากสารเคมีทางการเกษตรลดลง

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลจากการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย

- **กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทับเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมในโครงการฯ โดยได้จัดการประชุมประชาคมระดับหมู่บ้านเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเรื่อง “คนอยู่ร่วมกับป่า” โดยดำเนินการใน 13 หมู่บ้านในตำบลบ้านทับ นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการดำเนินชีวิตตามแบบเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการทำปุ๋ยหมัก การทำบัญชีครัวเรือน การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ ฯลฯ ถึงแม้ว่าทาง อบต. บ้านทับจะเสียงบประมาณในการฝึกอบรม แต่เมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้มากขึ้น จะทำให้ทาง อบต.บ้านทับ ประหยัดงบประมาณด้านการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม รวมถึงประหยัดงบประมาณในการแจกพันธุ์พืช นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของ อบต. มีความรู้ความชำนาญมากขึ้น และเนื่องจากโครงการฯ มีการปลูกต้นไม้โดยใช้งบประมาณของโครงการฯ ส่งผลให้ทาง อบต. ประหยัดต้นทุนในการปลูกป่า

- **ภาคีเครือข่าย**

โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) มีเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการหลักจากหลายภาคส่วน ประกอบด้วย มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย WWF ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และนิคมสหกรณ์เชียงใหม่ กิจกรรมหลักที่เจ้าหน้าที่ดำเนินโครงการมีส่วนร่วม ได้แก่ การให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ การบริหารจัดการน้ำ การให้ทุนสนับสนุนการดำเนินภายใต้โครงการฯ และการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายมิติ เช่น เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานเกิดความภาคภูมิใจจากการที่ได้ช่วยเหลือคนอื่น รวมถึงภาพลักษณ์ขององค์กร (Goodwill) ดีขึ้น

- **ร้านค้า/ร้านอาหาร**

สำหรับกลุ่มร้านค้าและร้านอาหาร ซึ่งประกอบด้วยร้านไอ้กะजू ร้านวนสนันท์ และภัตตาคารเจียทังเฮง ซึ่งให้การสนับสนุนโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยมีการรับซื้อผักอินทรีย์จากเกษตรกรในโครงการโดยตรง เพื่อนำมาปรุงอาหารเพื่อจำหน่ายที่ร้านไอ้กะजूหรือภัตตาคารเจียทังเฮง หรือจำหน่ายที่ร้านวนสนันท์และไอ้กะजू หลังจากที่เข้าร่วมโครงการฯ พบว่าต้นทุนในการจัดหาผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของร้านค้าและร้านอาหารลดลง

5.3 แผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping)

ในการจัดทำแผนที่ผลลัพธ์ของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) จำเป็นต้องกำหนดตัวชี้วัด (Indicators) สำหรับแต่ละผลลัพธ์จำแนกตามกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในโครงการ นอกจากนี้ เพื่อแปลงผลลัพธ์ดังกล่าวให้เป็นมูลค่าทางการเงิน จำเป็นต้องกำหนดตัวแทนทางการเงิน (Financial

Proxy) เพื่อใช้ในการประเมินผลตอบแทนทางสังคม (ตารางที่ 5.4) และตารางที่ 5.5 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลตัวชี้วัดต่างๆ

ตารางที่ 5.4 ตัวชี้วัดและมูลค่าตัวแทนทางการเงิน

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	มูลค่าตัวแทนทางการเงิน
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ	เกษตรกรจำนวน 19 ครัวเรือน	สุขภาพกายของเกษตรกรดีขึ้น	การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น (ครั้ง/คน/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ (บาท/คน/ครั้ง)
		ความสัมพันธ์ของคนในครัวเรือนดีขึ้น	การใช้เวลาร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเพิ่มขึ้น (ชั่วโมง/คน/ปี)	ค่าเสียโอกาสที่เกิดจากการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย (คิดจากรายได้เฉลี่ย/คน/ชั่วโมง)
		ความรู้ในการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น	การเข้าร่วมการอบรมด้านการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น (ครั้ง/คน/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการเข้าอบรมด้านการจัดการฟาร์ม (บาท/คน/ครั้ง)
		รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น (บาท/ครัวเรือน/ปี)	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น (บาท/ครัวเรือน/ปี)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. กองแขก)	1 หน่วย	ต้นทุนในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ อบต. ลดลง	ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัดได้จากโครงการ (บาท/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัดได้จากโครงการ (บาท/ปี)
	เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 8 คน	บุคลากรของ อบต. มีความรู้เพิ่มขึ้น	การเข้าร่วมอบรมภายนอกหน่วยงานของบุคลากรของ อบต. เพิ่มขึ้น (ครั้ง/คน/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของบุคลากรของ อบต. (บาท/คน/ครั้ง)
ผู้บริโภค	ผู้บริโภคที่ซื้อผักอินทรีย์จากโครงการฯ จำนวน 6,266 คน	สุขภาพดีขึ้นจากการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมีทางการเกษตร	การบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น (ครั้ง/คน/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ (บาท/คน/ครั้ง)
ร้านค้าร้านอาหาร	ร้านค้าและร้านอาหารจำนวน 3 ร้าน	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง (บาท/ร้าน/ปี)	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง (บาท/ร้าน/ปี)

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	มูลค่าตัวแทนทางการเงิน
ภาคี เครือข่าย	1 องค์กรภาคี เครือข่ายซึ่ง รายงานว่า ภาพลักษณ์ ขององค์กรดี ขึ้นหลังจาก ดำเนิน โครงการฯ	ภาพลักษณ์ของ องค์กร (Goodwill) ดีขึ้น	เงินลงทุนในการ ประชาสัมพันธ์และจัดทำ โครงการ CSR ลดลง (บาท/องค์กร/ปี)	เงินลงทุนในการประชาสัมพันธ์ และจัดทำโครงการ CSR ลดลง (บาท/องค์กร/ปี)
	เจ้าหน้าที่ของ ภาคีเครือข่าย จำนวน 10 คน	ความภาคภูมิใจ ที่มีส่วนร่วมใน การช่วยเหลือ คนอื่น	สัดส่วนเจ้าหน้าที่ของภาคี เครือข่ายที่มีความพึงพอใจ ในชีวิตที่เกิดจากการ ช่วยเหลือผู้อื่น (ร้อยละ)	มูลค่าความพึงพอใจในการ ช่วยเหลือผู้อื่น (บาท/คน/ปี)
ภาครัฐ (รัฐบาล ส่วนกลาง)	1 หน่วย	มูลค่าการกักเก็บ คาร์บอนจากป่า ที่ปลูกภายใต้ โครงการฯ	ปริมาณคาร์บอนที่กักเก็บได้ จากป่าที่ปลูกภายใต้ โครงการฯ ที่เพิ่มขึ้น (ตัน/ปี)	ราคาคาร์บอน (บาท/ตัน)
	1 หน่วย	ภาระในการ รักษาพยาบาลผู้ ที่เจ็บป่วยจาก สารเคมีเกษตร ลดลง	จำนวนเกษตรกรใน โครงการฯ ที่เจ็บป่วยจาก สารเคมีเกษตรลดลง (คน)	ต้นทุนในการรักษาพยาบาลโรค ที่เกิดจากสารเคมีเกษตร (บาท/คน/ปี)

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ 5.5 ที่มาของข้อมูลตัวชี้วัดและมูลค่าตัวแทนทางการเงิน

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	ที่มาของข้อมูลตัวชี้วัด	มูลค่าตัวแทนทางการเงิน	ที่มาของข้อมูลมูลค่าตัวแทนทางการเงิน
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ	สุขภาพกายดีขึ้น	การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น (ครั้ง/คน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ (บาท/คน/ครั้ง)	การสำรวจภาคสนาม
	ความสัมพันธ์ของคนในครัวเรือนดีขึ้น	การใช้เวลาร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเพิ่มขึ้น (ชั่วโมง/คน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	ค่าเสียโอกาสที่เกิดจากการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย (คิดจากรายได้เฉลี่ย/คน/ชั่วโมง)	ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) พ.ศ. 2560
	ความรู้ในการจัดการฟาร์มดีขึ้น	การเข้าร่วมการอบรมด้านการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น (ครั้ง/คน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	ค่าใช้จ่ายในการเข้าอบรมด้านการจัดการฟาร์ม (บาท/คน/ครั้ง)	การสำรวจภาคสนาม
	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น (บาท/ครัวเรือน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น (บาท/ครัวเรือน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ต้นทุนในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ อบต. ลดลง	ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัดได้จากโครงการ (บาท/ปี)	ข้อมูลจากกองทุนฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่า FLR349	ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัดได้จากโครงการ (บาท/ปี)	ข้อมูลจากกองทุนฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่า FLR349
	บุคลากรของ อบต. มีความรู้เพิ่มขึ้น	การเข้าร่วมอบรมภายนอกหน่วยงานของบุคลากรของ อบต. เพิ่มขึ้น (ครั้ง/คน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของบุคลากรของ อบต. (บาท/คน/ครั้ง)	การสำรวจภาคสนาม

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	ที่มาของข้อมูลตัวชี้วัด	มูลค่าตัวแทนทางการเงิน	ที่มาของข้อมูลมูลค่าตัวแทนทางการเงิน
ผู้บริโภค	สุขภาพดีขึ้นจากการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมีเกษตร	การบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น (ครั้ง/คน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ (บาท/คน/ครั้ง)	ข้อมูลจากงานวิจัยของ ปิลันธนา เป้นปลื้ม และมณฑิชา พุทขาคำ (2557) ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์ และคณะ (2562) และ ปิลันธนา เป้นปลื้ม ประสพชัย พสุนนท์ (2559)
ร้านค้าร้านอาหาร	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง (บาท/ร้าน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง (บาท/ร้าน/ปี)	การสำรวจภาคสนาม
ภาคีเครือข่าย	ภาพลักษณ์ขององค์กร (Goodwill) ดีขึ้น	เงินลงทุนในการประชาสัมพันธ์และจัดทำโครงการ CSR ลดลง (บาท/องค์กร/ปี)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	เงินลงทุนในการประชาสัมพันธ์และจัดทำโครงการ CSR ลดลง (บาท/องค์กร/ปี)	ข้อมูลจากแผนแม่บทด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
	ความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือคนอื่น	สัดส่วนเจ้าหน้าที่ของภาคีเครือข่ายที่มีความพึงพอใจในชีวิตที่เกิดจากการช่วยเหลือผู้อื่น (ร้อยละ)	การสำรวจภาคสนาม ก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	มูลค่าความพึงพอใจในการช่วยเหลือผู้อื่น (บาท/คน/ปี)	งานวิจัยของ Chandoevit and Thampanishvong (2015)

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	ที่มาของข้อมูลตัวชี้วัด	มูลค่าตัวแทนทางการเงิน	ที่มาของข้อมูลมูลค่าตัวแทนทางการเงิน
ภาครัฐ (รัฐบาลส่วนกลาง)	มูลค่าการกักเก็บคาร์บอนจากป่าที่ปลูกภายใต้โครงการฯ	ปริมาณคาร์บอนที่กักเก็บได้จากป่าที่ปลูกภายใต้โครงการฯ ที่เพิ่มขึ้น (ตัน/ปี)	งานวิจัย ¹ ของสถาบันปลูกป่าของ ปตท.	ราคาคาร์บอน (บาท/ตัน)	Forest Trends' Ecosystem Marketplace: price of carbon offset is around \$3.30 per ton CO ₂
	ภาระในการรักษาพยาบาลผู้ที่เจ็บป่วยจากสารเคมีเกษตรลดลง	จำนวนเกษตรกรในโครงการฯ ที่เจ็บป่วยจากสารเคมีเกษตรลดลง (คน)	การสำรวจภาคสนามก่อน-หลัง เข้าร่วมโครงการฯ	ต้นทุนในการรักษาพยาบาลโรคที่เกิดจากสารเคมีเกษตร (บาท/คน/ปี)	ข้อมูลจากการศึกษาของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

ที่มา: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

5.4 การเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) ในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ สำหรับข้อมูลทุติยภูมิ คณะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) พ.ศ. 2560 ข้อมูลจากกองทุนฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่า FLR349 งานวิจัยด้านเกษตรอินทรีย์ งานวิจัยของสถาบันปลูกป่า ปตท. เป็นต้น

ในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิ คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มใช้แบบสอบถามที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดของผลลัพธ์ที่กำหนดขึ้น (แบบสอบถามแสดงไว้ในภาคผนวก) ในกรณีที่กลุ่มใดมีจำนวนผู้มีส่วนได้เสียไม่มากนัก เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกษตรกร ร้านค้าหรือร้านอาหาร คณะผู้วิจัยสำรวจผู้มีส่วนได้เสียครบทุกคน อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เช่น กลุ่มผู้บริโภค ซึ่งมีจำนวนมาก คณะผู้วิจัยทำการสำรวจโดยสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Random Sampling) รายละเอียดการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มมีดังนี้

¹ ที่มา: <http://www.pttreafforestation.com/Researchview.cshtml?id=5>

1. กลุ่มเกษตรกร

สำหรับกลุ่มเกษตรกร มีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในพื้นที่บ้านแม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ จำนวน 9 ครัวเรือน และพื้นที่บ้านแม่โหล่งปง ตำบลกองแขก จำนวน 10 ครัวเรือน ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสำรวจข้อมูลจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทุกครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 100 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด

2. กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ครอบคลุม 2 พื้นที่ในอำเภอแม่แจ่ม ได้แก่ ตำบลบ้านทับและตำบลกองแขก ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ คือ อบต. บ้านทับ และ อบต. กองแขก ทาง อบต. จะมีเจ้าหน้าที่สับเปลี่ยนหมุนเวียนมาดูแลกิจกรรมภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยมีเจ้าหน้าที่จาก อบต. บ้านทับ จำนวน 4 คน และเจ้าหน้าที่จาก อบต. กองแขก จำนวน 4 คน ในการสำรวจภาคสนาม คณะผู้วิจัยสัมภาษณ์ตัวแทนของ อบต. ทั้งสองแห่ง ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทับและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินโครงการ

3. กลุ่มภาคีเครือข่าย

สำหรับภาคีเครือข่ายของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) มีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหลายหน่วยงาน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ประกอบด้วยมูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (สำนักงานประเทศไทย) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา นิคมสหกรณ์แม่แจ่ม ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกรมป่าไม้ ทั้งนี้ทางคณะผู้วิจัยทำการสำรวจภาคีโครงการจำนวนทั้งหมด 9 คน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

4. กลุ่มร้านค้าและร้านอาหาร

สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มาจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) มีวางจำหน่ายในร้านค้าและร้านอาหาร จำนวน 3 ร้าน ได้แก่ ร้านไอ้กะจู้ ร้านวันสนันท์ และภัตตาคารเจียทั้งเฮง นอกจากนี้ ร้านไอ้กะจู้ได้นำสินค้าเกษตรอินทรีย์ เช่น กะหล่ำปลี มาปรุงอาหารเป็นกะหล่ำปลีตุ๋นเจี๊ยงเพื่อมาวางจำหน่ายในช่วงเทศกาลกินเจ ทางคณะผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้รับซื้อสินค้าจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) จำนวน 3 คน ได้แก่ เจ้าของร้านไอ้กะจู้ ผู้จัดการร้านวันสนันท์ และผู้จัดการภัตตาคารเจียทั้งเฮง

5. กลุ่มผู้บริโภคร

สำหรับกลุ่มผู้บริโภคร เนื่องจากคณะผู้วิจัยได้รับข้อมูลจากเจ้าของร้านไอ้กะจู้ว่า มีการวางจำหน่ายกะหล่ำปลีตุนเจในชวงเทศกาลกินเจที่ร้านไอ้กะจู้ทุกสาขา โดยกะหล่ำปลีที่นำมาแปรรูปนี้รับซื้อจากเกษตรกรในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) คณะผู้วิจัยจึงสุ่มเลือกผู้บริโภครที่มาซื้อสินค้าที่ร้านไอ้กะจู้ สาขาสยามสแควร์วัน ในช่วงเทศกาลกินเจ พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งหมด 104 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) ตารางที่ 5.6 สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการสำรวจทั้งหมด

ตารางที่ 5.6 การสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม

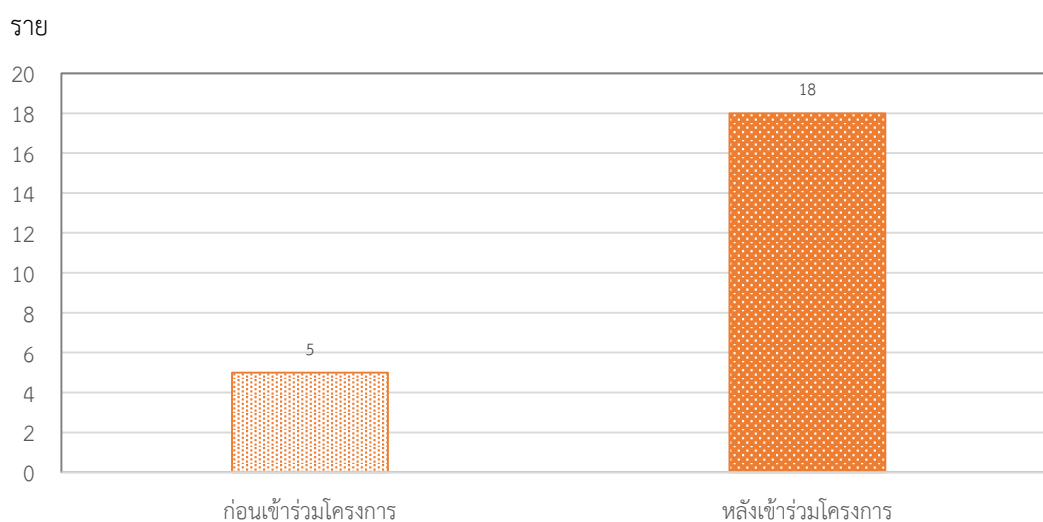
ลำดับ	กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	จำนวนที่เข้าร่วมโครงการ	จำนวนตัวอย่าง
1.	กลุ่มเกษตรกรบ้านแม่ขี้มูก ตำบลบ้านทับ	9	9
2.	กลุ่มเกษตรกรบ้านมังโหล่งปง ตำบลกองแขก	10	10
3.	เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	2	2
4.	ภาคีของโครงการ	12	9
5.	ร้านค้า/ร้านอาหาร	3	3
6.	ผู้บริโภคร	ผู้บริโภคร้านไอ้กะจู้	104
รวม			137

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

สำหรับเนื้อหาในบทนี้ คณะผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยนำข้อมูลตัวชี้วัดที่ได้จากการสำรวจภาคสนามมาวิเคราะห์

6.1 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเกษตรกร

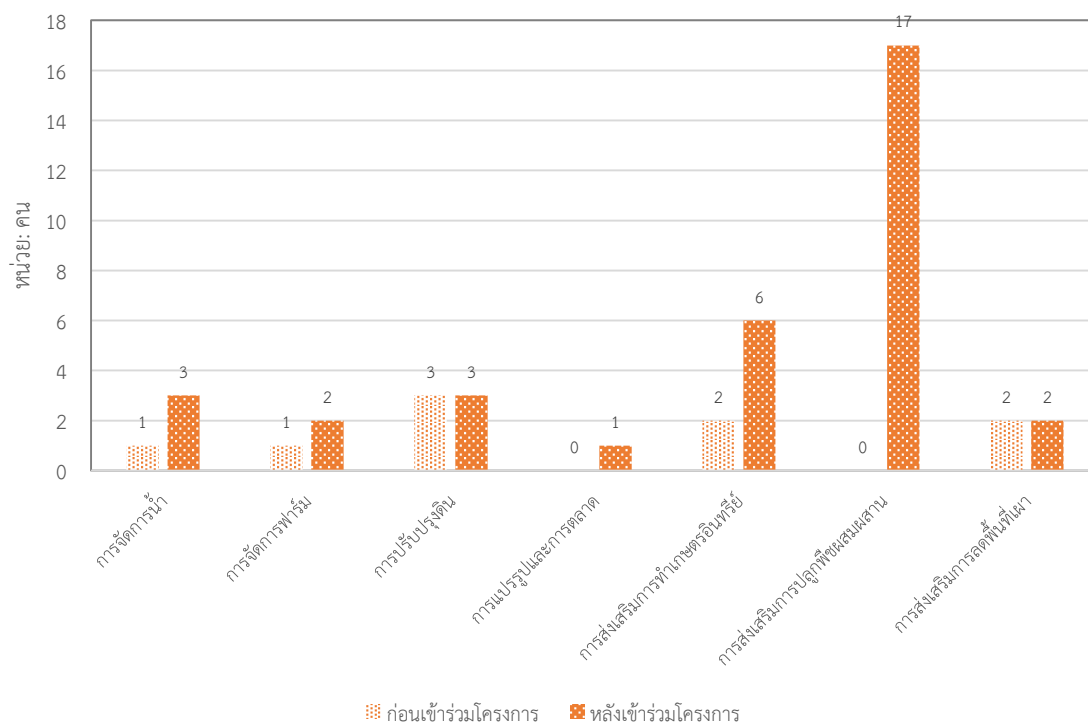
หากพิจารณาในมิติของความรู้ด้านการจัดการฟาร์มของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ้านทับและตำบลกองแขกที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) พบว่าก่อนเข้าร่วมโครงการฯ มีเกษตรกรจำนวน 13 ราย (ร้อยละ 68) ที่ไม่มีความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม และมีเกษตรกรจำนวน 5 ราย (ร้อยละ 26) ที่มีความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ในขณะที่ มีเกษตรกรจำนวน 1 ราย (ร้อยละ 5) แจ้งว่าไม่ทราบว่าตนเองมีความรู้ด้านการจัดการฟาร์มหรือไม่ หากพิจารณาจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการจัดการฟาร์มหลังเข้าร่วมโครงการฯ พบว่ามีเกษตรกรจำนวน 18 ราย (ร้อยละ 95) ที่มีความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม (รูปที่ 6.1)

รูปที่ 6.1 จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการจัดการแปลงเกษตรก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ในกลุ่มเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการปรับปรุงดินและอนุรักษ์ดิน การทำเกษตรอินทรีย์และการลดพื้นที่เผาเพื่อเตรียมการเกษตร แต่หลังเข้าร่วมโครงการฯ เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการปลูกพืชแบบผสมผสาน การทำเกษตรอินทรีย์ การปรับปรุงดิน การจัดการน้ำ การจัดการฟาร์ม การลดพื้นที่เผา และการแปรรูปและการตลาด ตามลำดับ (รูปที่ 6.2)

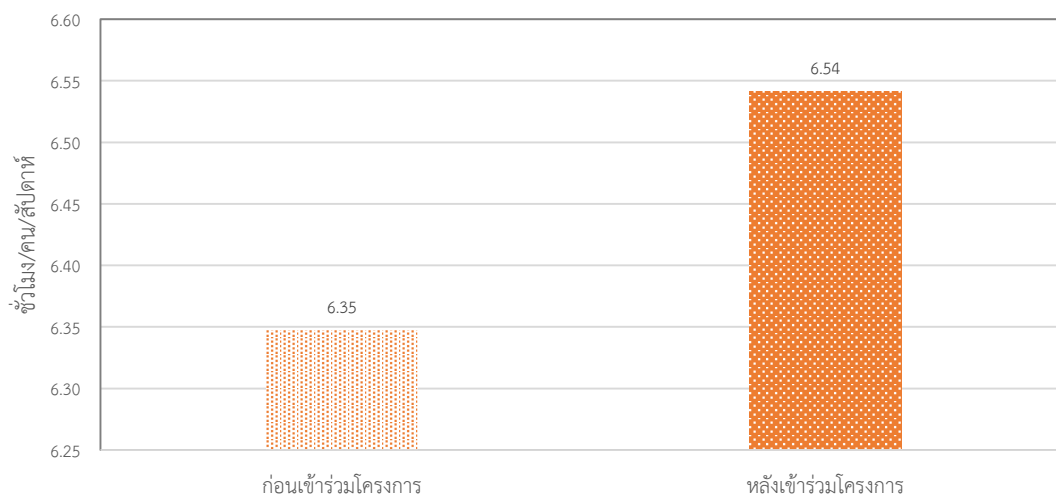
รูปที่ 6.2 ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มของเกษตรกรเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

หากพิจารณาในมิติของความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวเรือน การศึกษานี้เลือกการใช้เวลาร่วมกันระหว่างสมาชิกในครัวเรือนในการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย โดยเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงที่คนในครัวเรือนเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายร่วมกันก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ จากรูป 6.3 พบว่าก่อนเข้าร่วมโครงการฯ เกษตรกรใช้เวลาพร้อมกับสมาชิกในครัวเรือนในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายร่วมกัน 6.35 ชั่วโมง/ครัวเรือน/สัปดาห์ แต่หลังเข้าร่วมโครงการฯ เกษตรกรใช้เวลาพร้อมกับสมาชิกในครัวเรือนในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายร่วมกันมากขึ้น โดยใช้เวลาประมาณ 6.54 ชั่วโมง/ครัวเรือน/สัปดาห์

บทที่ 6

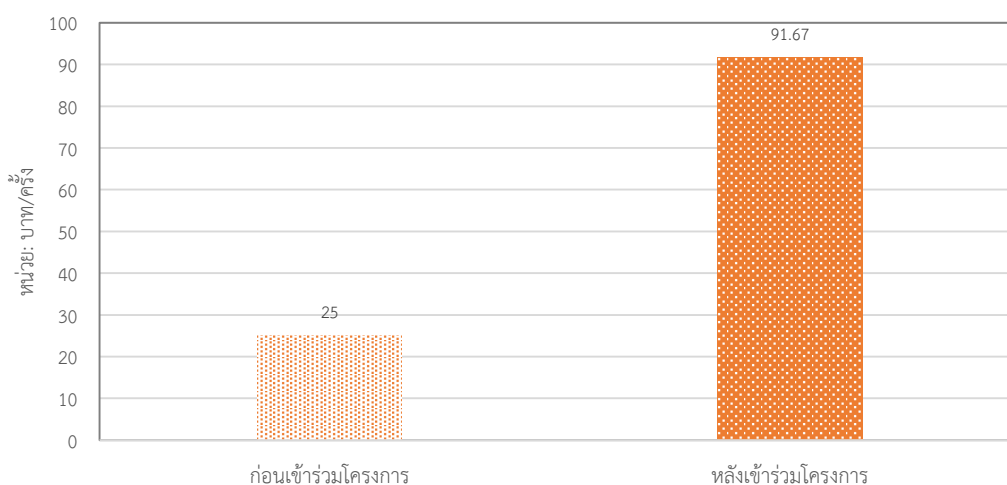
การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

รูปที่ 6.3 การใช้เวลาร่วมกันในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายระหว่างสมาชิกในครัวเรือน

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

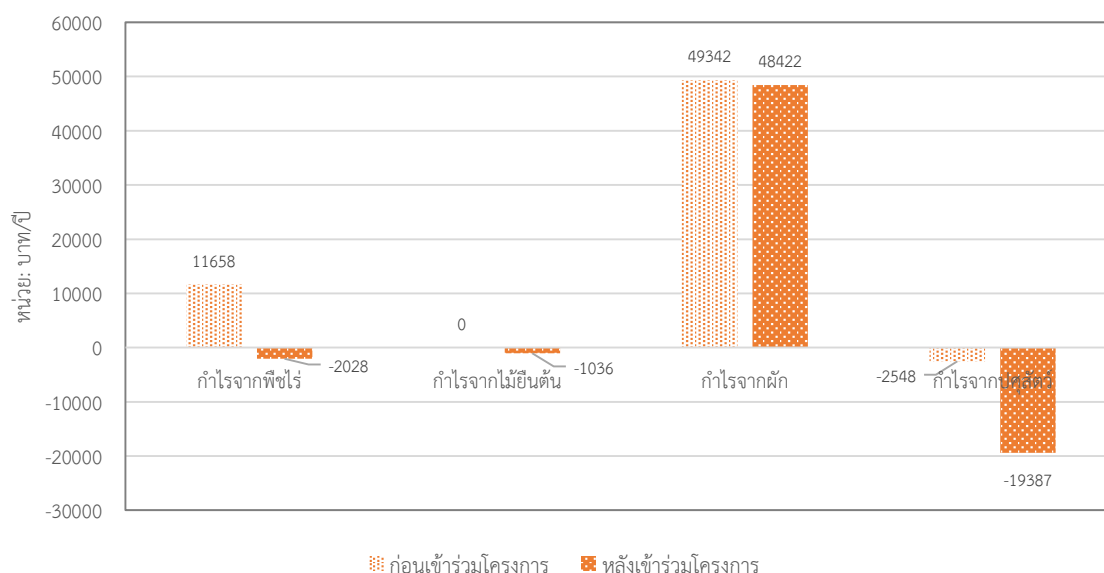
สำหรับการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ พบว่าก่อนเข้าร่วมโครงการฯ มีเกษตรกรเพียง 1 ราย (ร้อยละ 5) ที่บริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เป็นประจำ จากเกษตรกรทั้งหมด 19 ราย ที่เข้าร่วมการสำรวจภาคสนาม โดยแต่ละสัปดาห์ เกษตรกรบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ 0.39 ครั้ง หลังที่มีโครงการฯ จำนวนเกษตรกรที่บริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นเป็น 3 ราย (ร้อยละ 16) โดยความถี่ในการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์คือ 1.17 ครั้ง/สัปดาห์ รูปที่ 6.4 แสดงการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ จากรูปที่ 6.4 พบว่าเกษตรกรที่บริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นหลังจากที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยเพิ่มจาก 25 บาท/ครั้ง เป็นประมาณ 92 บาท/ครั้ง

รูปที่ 6.4 ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์เปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

สำหรับมิติด้านรายได้ การศึกษานี้พบว่ารายได้จากการทำการเกษตรของเกษตรกรลดลงหลังจากที่เข้าร่วมโครงการฯ (รูปที่ 6.5) โดยปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนผลดังกล่าวคือโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวโดยใช้สารเคมีทางการเกษตร เป็นการทำการเกษตรแบบยั่งยืนภายใต้แนวคิดของป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง โดยเน้นการปลูกพืชที่โตเร็วและให้ผลเร็ว เช่น ผักสวนครัว พืชไร่ ผสมผสานกับการเลี้ยงสัตว์และการปลูกไม้ยืนต้น เนื่องจากคณะผู้วิจัยทำการประเมินรายได้ ต้นทุนและกำไรจากการทำการเกษตรหลังจากที่เกษตรกรในโครงการฯ ปรับเปลี่ยนได้ไม่นาน ดังนั้น ยังมีพืชบางชนิดโดยเฉพาะไม้ยืนต้นที่ปลูกไปแล้วแต่ยังไม่ได้ให้ผลผลิตและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร

รูปที่ 6.5 ผลกำไรที่เกษตรกรได้รับจากการทำการเกษตรเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ในภาพรวม สำหรับกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) พบว่าจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะความรู้ด้านการปลูกพืชแบบผสมผสานและการปลูกพืชแบบอินทรีย์ นอกจากนี้ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือนดีขึ้น โดยพิจารณาจากระยะเวลาที่เกษตรกรใช้ร่วมกับสมาชิกในครัวเรือนในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย สำหรับการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ พบว่าเกษตรกรที่บริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์มีจำนวนเพิ่มขึ้น รวมถึงมีการใช้จ่ายเพิ่มซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นหลังจากที่เข้าร่วมโครงการฯ อย่างไรก็ตาม ในมิติของรายได้จากการทำการเกษตร พบว่าหลังจากที่เข้าร่วมโครงการฯ เกษตรกรมีผลกำไรจากการทำการเกษตรลดลง โดยสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม้ยืนต้นและปศุสัตว์ ผลกำไรหลังจากที่เข้าร่วมโครงการฯ ยังมีค่าติดลบ ซึ่งแสดงถึง

บทที่ 6

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

การที่เกษตรกรยังไม่ได้ผลผลิตสำหรับจำหน่าย ตารางที่ 6.1 สรุปการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ สำหรับกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมการสำรวจ

ตารางที่ 6.1 การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ FLR349

	ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ	หลังเข้าร่วมโครงการฯ	การเปลี่ยนแปลง
1. ด้านความรู้ในการทำการเกษตร			
จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการจัดการแปลงเกษตรของตนเอง (หน่วย: คน)	5	18	13
จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการจัดการน้ำ (หน่วย: คน)	1	3	2
จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม (หน่วย: คน)	1	2	1
จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการปรับปรุงดิน (หน่วย: คน)	3	3	0
จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านการแปรรูปและการตลาด (หน่วย: คน)	0	1	1
จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ (หน่วย: คน)	2	6	4
จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน (หน่วย: คน)	0	17	17
จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมด้านการลดพื้นที่เผา (หน่วย: คน)	2	2	0
2. ด้านการใช้เวลากับสมาชิกในครัวเรือน			
เวลาที่เข้าร่วมกันในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายระหว่างสมาชิกในครัวเรือน (หน่วย: ชั่วโมง/สัปดาห์/ครัวเรือน)	6.35	6.54	0.19
3. การซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์			
ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ (หน่วย: บาท/ครั้ง)	25	91.67	66.67
4. ผลกำไรจากการทำการเกษตร			
ผลกำไรจากการปลูกพืชเฉลี่ย (หน่วย: บาท/ครัวเรือน/ปี)	11,658	-2,028	-13,686
ผลกำไรจากการปลูกไม้ยืนต้น (หน่วย: บาท/ครัวเรือน/ปี)	0	-1,036	-1,036
ผลกำไรจากการปลูกผัก (หน่วย: บาท/ครัวเรือน/ปี)	49,342	48,422	-920
ผลกำไรจากการทำปศุสัตว์ (หน่วย: บาท/ครัวเรือน/ปี)	-2,548	-19,387	-16,839

ที่มา: จากการสำรวจโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

6.2 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ปลัด อบต.บ้านทับ และนายก อบต. กองแซก จากการสัมภาษณ์ พบว่าทั้งก่อนและหลังมีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ทางองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้กับเกษตรกรและคนในชุมชน (ตารางที่ 6.2) ในช่วงก่อนมีโครงการฯ กิจกรรมที่ อบต. จัดขึ้นอยู่เสมอ ได้แก่ การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรให้กับเกษตรกร การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย การพัฒนาอาชีพ การทำเกษตรผสมผสาน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการอบรมอาชีพเลี้ยงสัตว์ หลังจากที่มีโครงการฯ กิจกรรมฝึกอบรมที่ทาง อบต. ให้ความสำคัญ ได้แก่ การทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย การทำเกษตรแบบผสมผสาน การปลูกป่า รวมถึงป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

ตารางที่ 6.2 กิจกรรมอบรมให้ความรู้ที่จัดโดย อบต. บ้านทับและ อบต. กองแซก

	กิจกรรมก่อนมีโครงการฯ	กิจกรรมหลังมีโครงการฯ
ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	✓	
เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย	✓	✓
พัฒนาอาชีพ	✓	
การทำเกษตรผสมผสาน	✓	✓
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	✓	
การอบรมอาชีพเลี้ยงสัตว์	✓	
ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง		✓
กิจกรรมปลูกป่า		✓

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

หากพิจารณาการที่บุคลากรของ อบต. เข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานภายนอก พบว่า ความถี่ในการเข้าร่วมอบรมของบุคลากร อบต. ไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงก่อนและหลังมีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยเฉลี่ยบุคลากรของ อบต. เข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานภายนอกเฉลี่ย 0.75 ครั้งต่อเดือน

ตารางที่ 6.3 และรูปที่ 6.6 แสดงงบประมาณที่ อบต. จัดสรรสำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ เช่น ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการปัญหาหมอกควัน ด้านการจัดการขยะ และด้านการจัดการน้ำ จากรูปที่ 6.6 พบว่างบประมาณของ

บทที่ 6

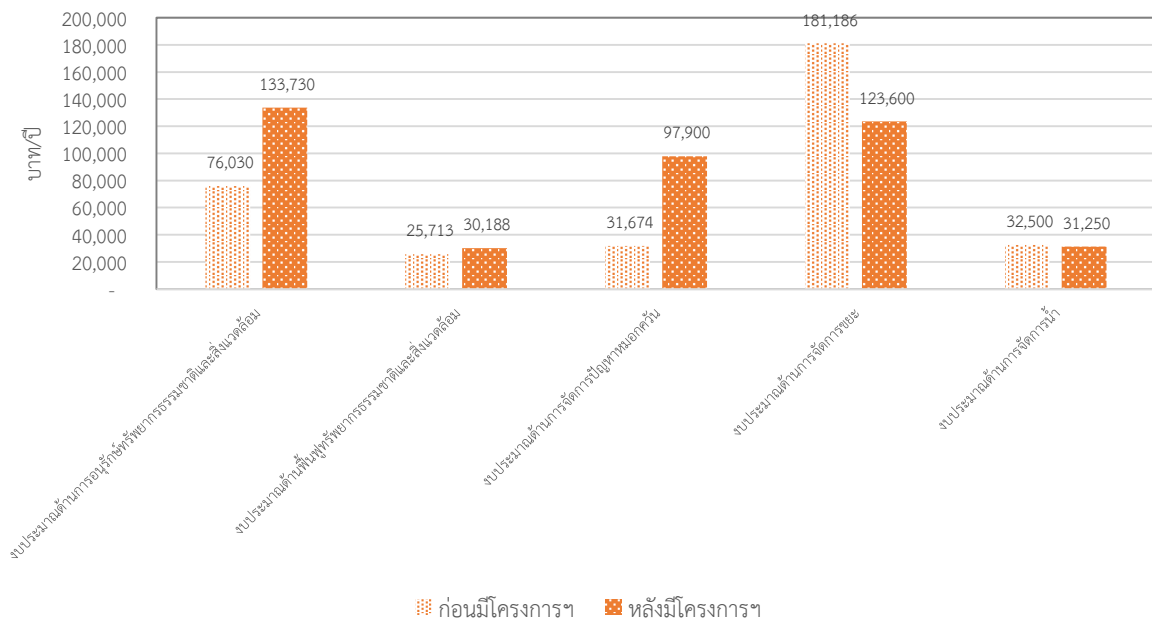
การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

อบต. ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงด้านการจัดการปัญหาหมอกควันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่งบประมาณด้านการจัดการขยะและการจัดการน้ำลดลง

ตารางที่ 6.3 งบประมาณที่จัดสรรสำหรับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (หน่วย: บาท/ปี)

	ก่อนเข้าร่วม โครงการฯ	หลังเข้าร่วม โครงการฯ	การ เปลี่ยนแปลง
งบประมาณด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	76,030	133,730	57,700
งบประมาณด้านฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	25,713	30,188	4,475
งบประมาณด้านการจัดการปัญหาหมอกควัน	31,674	97,900	66,226
งบประมาณด้านการจัดการขยะ	181,186	123,600	-57,586
งบประมาณด้านการจัดการน้ำ	32,500	31,250	-1,250

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

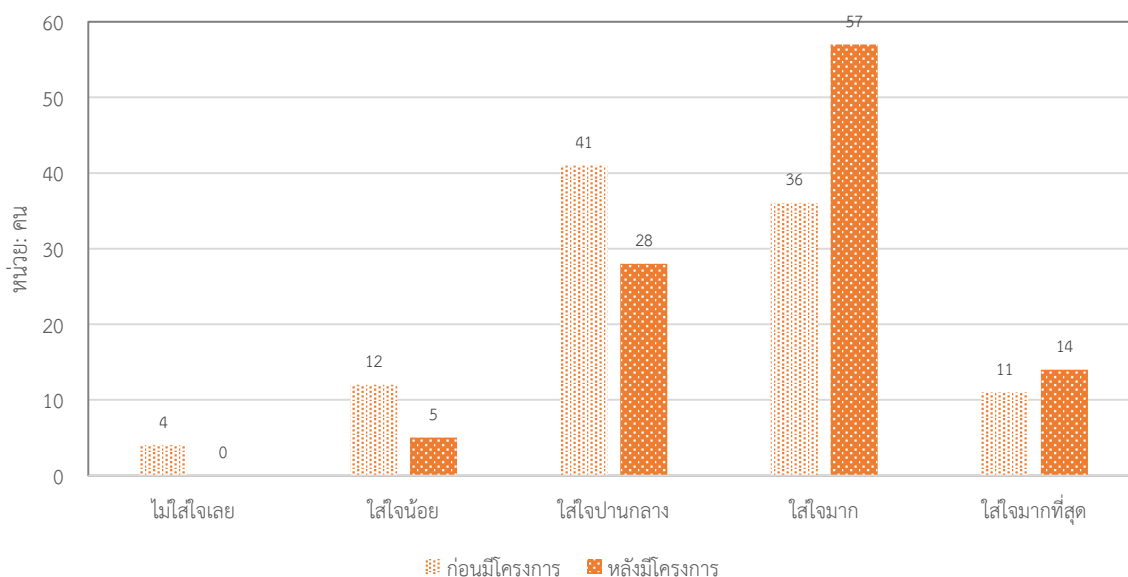
รูปที่ 6.6 งบประมาณที่ทาง อบต. จัดสรรด้านการจัดการและดูแลสิ่งแวดล้อม

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

6.3 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภค

เนื่องจากผักอินทรีย์ภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ออกผลผลิตเป็นระยะๆ ขึ้นอยู่กับชนิดของผัก ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสำรวจความคิดเห็นลูกค้าที่มาซื้อผักอินทรีย์หรือรับประทานอาหารที่ร้านไอ้กะजूสาขาสยามสแควร์วันจำนวน 104 ราย รูปที่ 6.7 แสดงระดับความใส่ใจในการคัดเลือกอาหารสำหรับรับประทานของผู้บริโภค พบว่าปัจจุบัน (หลังมีโครงการฯ) ผู้บริโภคมีความใส่ใจในการคัดเลือกอาหารมากขึ้น โดยมีจำนวนผู้บริโภคที่ตอบว่าใส่ใจมากและใส่ใจมากที่สุดในการคัดเลือกอาหารเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วง 1 ปีที่แล้ว (ก่อนมีโครงการฯ)

สำหรับสถานที่ซึ่งผู้บริโภคนิยมซื้อผักและผลไม้ พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72) นิยมซื้อผักและผลไม้จากซูเปอร์มาร์เก็ต เช่น ท็อปส์ แม็กซ์แวลู Gourmet Market เป็นต้น รองลงมาคือตลาดสดและตลาดนัด (ร้อยละ 46) ตามมาด้วยร้านจำหน่ายสินค้าเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 21) ร้านจำหน่ายผักอินทรีย์ (ร้อยละ 15) ร้านไอ้กะजू (ร้อยละ 13) และร้านอื่นๆ (ร้อยละ 3) ตามลำดับ (รูปที่ 6.8)

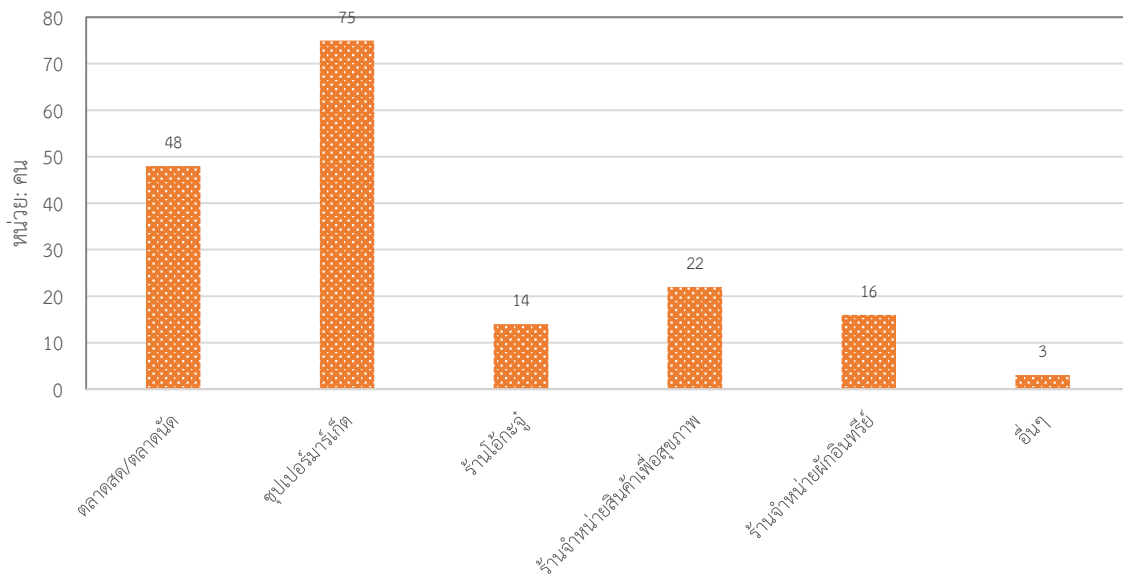

รูปที่ 6.7 ความใส่ใจของผู้บริโภคในการคัดเลือกอาหาร

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

บทที่ 6

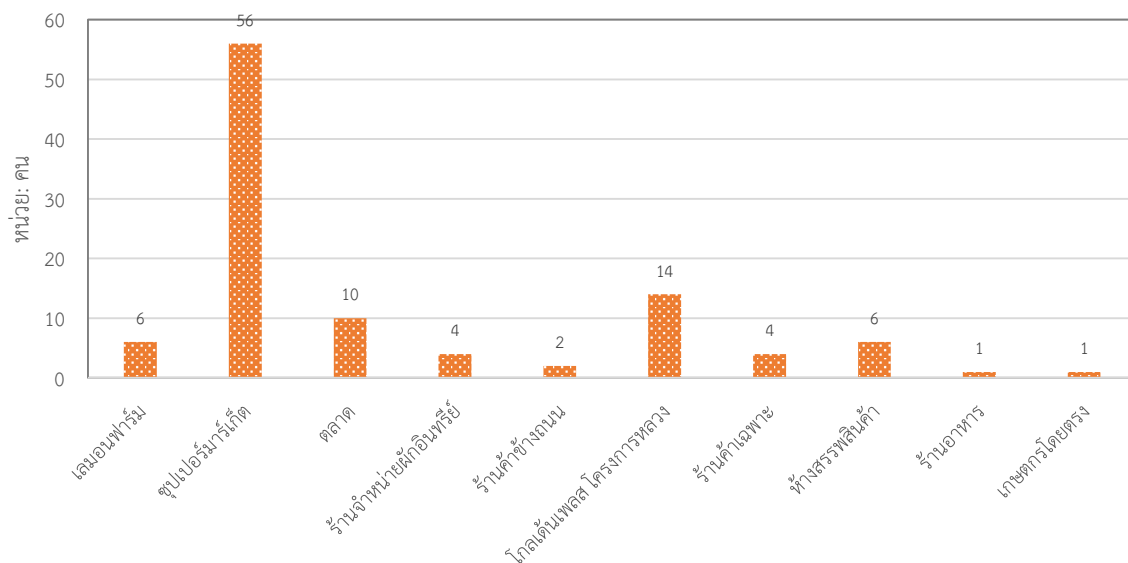
การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

รูปที่ 6.8 แหล่งที่ผู้บริโภคนิยมซื้อผักและผลไม้

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

สำหรับแหล่งที่ผู้บริโภคนิยมซื้อผักและผลไม้อินทรีย์ พบว่าสถานที่ที่ได้รับความนิยมในหมู่ผู้บริโภคสูง ได้แก่ ซูเปอร์มาร์เก็ต (ร้อยละ 54) ร้านโครงการหลวง (ร้อยละ 13) ตลาด (ร้อยละ 10) และอื่นๆ เช่น ร้านเลมอนฟาร์ม ห้างสรรพสินค้า ร้านจำหน่ายผักอินทรีย์ ร้านค้าเฉพาะ ร้านค้าข้างถนน ร้านอาหารและเกษตรกรโดยตรง ตามลำดับ (รูปที่ 6.9)

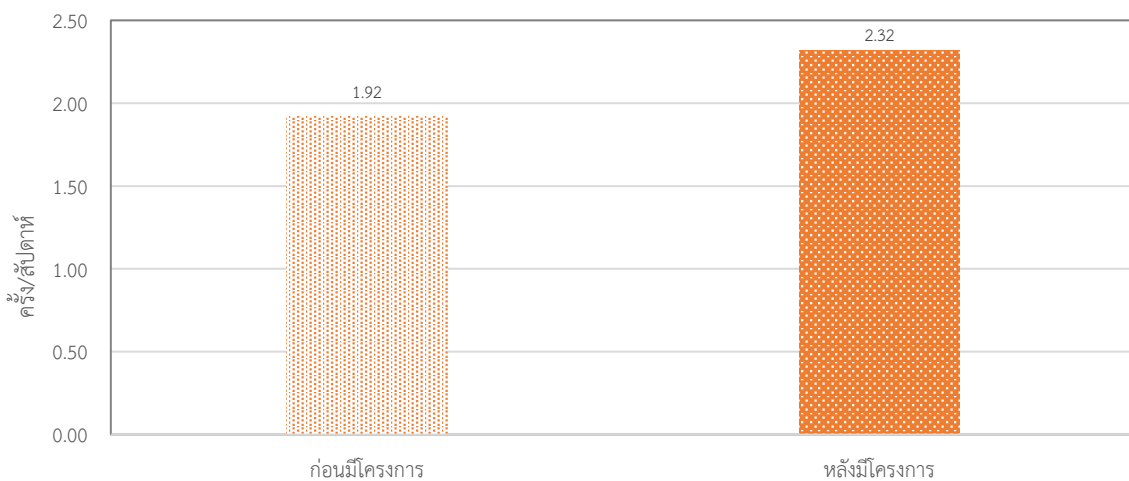

รูปที่ 6.9 แหล่งที่ผู้บริโภคนิยมซื้อผักและผลไม้อินทรีย์

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

หากพิจารณาในแง่ของความถี่ในการบริโภคผักและผลไม้อินทรีย์ของผู้บริโภค พบว่าหลังมีโครงการฯ ผู้บริโภคมีการบริโภคผักและผลไม้อินทรีย์บ่อยครั้งขึ้น โดยเพิ่มจาก 1.92 ครั้ง/คน/สัปดาห์ ในช่วงก่อนมีโครงการฯ เป็น 2.32 ครั้ง/คน/สัปดาห์ ในช่วงหลังมีโครงการฯ (รูปที่ 6.10)

นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังให้ผู้บริโภคประเมินสุขภาพกายโดยรวมเปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนมีโครงการฯ และหลังมีโครงการฯ โดยให้คะแนนระหว่าง 0 ถึง 10 โดย 0 หมายถึง คะแนนสุขภาพกายน้อยที่สุด และ 10 หมายถึง คะแนนสุขภาพกายมากที่สุด จากรูปที่ 6.11 พบว่าคะแนนสุขภาพกายเพิ่มขึ้นจาก 6.44 คะแนน ในช่วงก่อนมีโครงการฯ เป็น 6.86 คะแนน ในช่วงหลังมีโครงการฯ นอกจากนี้ รูปที่ 6.12 แสดงการกระจายตัวของคะแนนสุขภาพกายเปรียบเทียบในช่วงก่อนและหลังมีโครงการฯ จากรูปที่ 6.12 พบว่าหลังมีโครงการฯ มีจำนวนผู้บริโภคที่ให้คะแนนสุขภาพกายในระดับ 8 และ 9 เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น ตารางที่ 6.4 สรุปการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้บริโภคหลังจากเข้าร่วมโครงการ FLR349

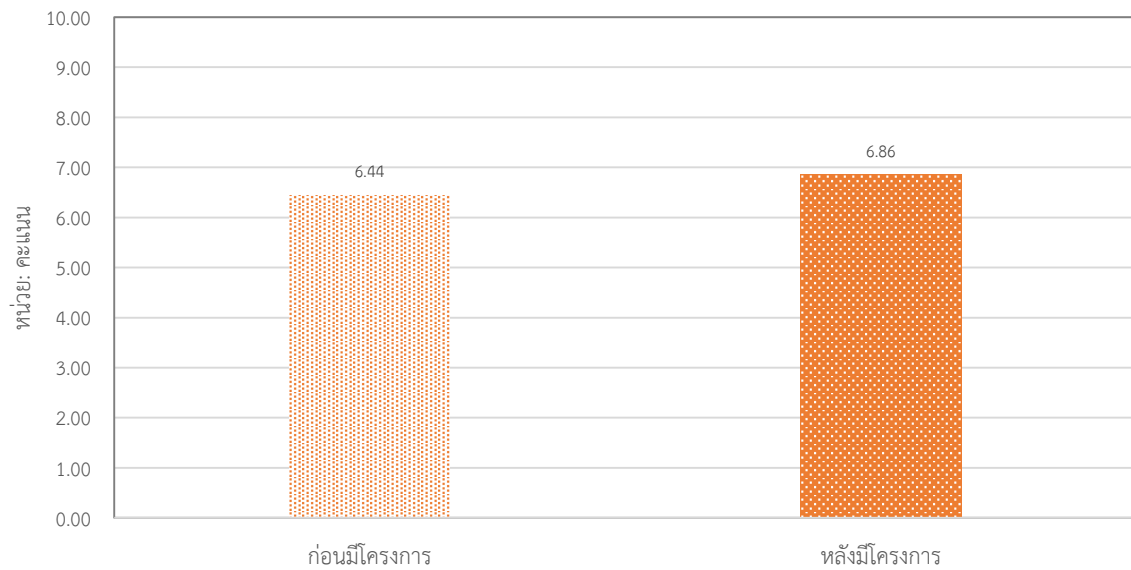

รูปที่ 6.10 ความถี่ในการบริโภคผักและผลไม้อินทรีย์เปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

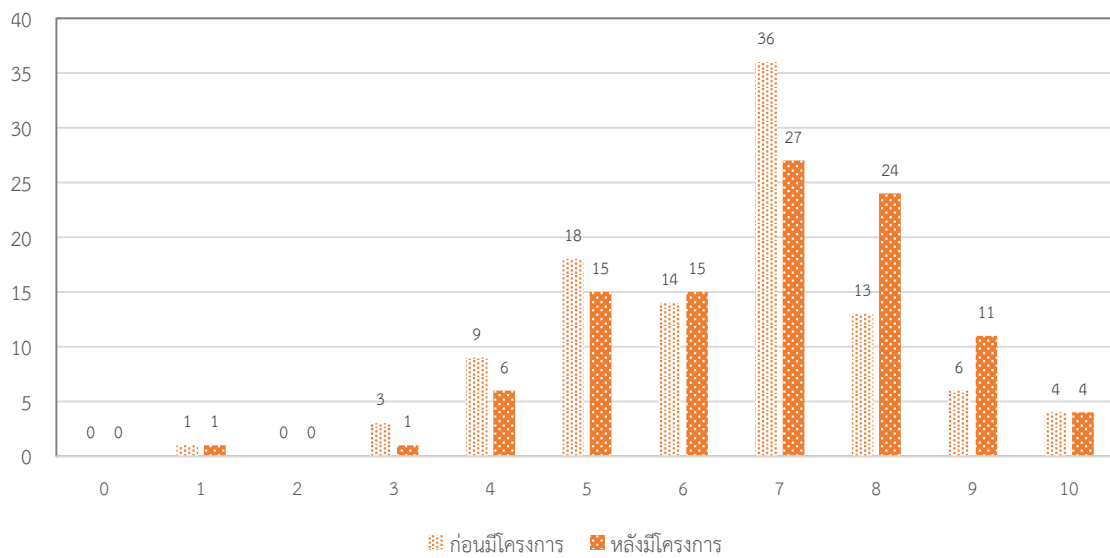
บทที่ 6

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

รูปที่ 6.11 คะแนนสุขภาพกายเฉลี่ยเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

รูปที่ 6.12 การกระจายตัวของคะแนนสุขภาพกายเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ 6.4 การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภคหลังจากมีโครงการ FLR349

	ก่อนมีโครงการฯ	หลังมีโครงการฯ	การเปลี่ยนแปลง
1. ระดับความใส่ใจของผู้บริโภคในการเลือกซื้ออาหาร			
ไม่ใส่ใจเลย (หน่วย: คน)	4	0	-4
ใ้ใจน้อย (หน่วย: คน)	12	5	-7
ใส่ใจปานกลาง (หน่วย: คน)	41	28	-13
ใส่ใจมาก (หน่วย: คน)	36	57	21
ใส่ใจมากที่สุด (หน่วย: คน)	11	14	3
2. ความถี่ในการบริโภคผักและผลไม้อินทรีย์			
ความถี่ในการบริโภคผักและผลไม้อินทรีย์เฉลี่ย (หน่วย: ครั้ง/สัปดาห์)	1.92	2.32	0.4
3. คะแนนสุขภาพกาย			
คะแนนสุขภาพกายเฉลี่ย (หน่วย: คะแนน)	6.44	6.86	0.42

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

6.4 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับร้านค้าและร้านอาหาร

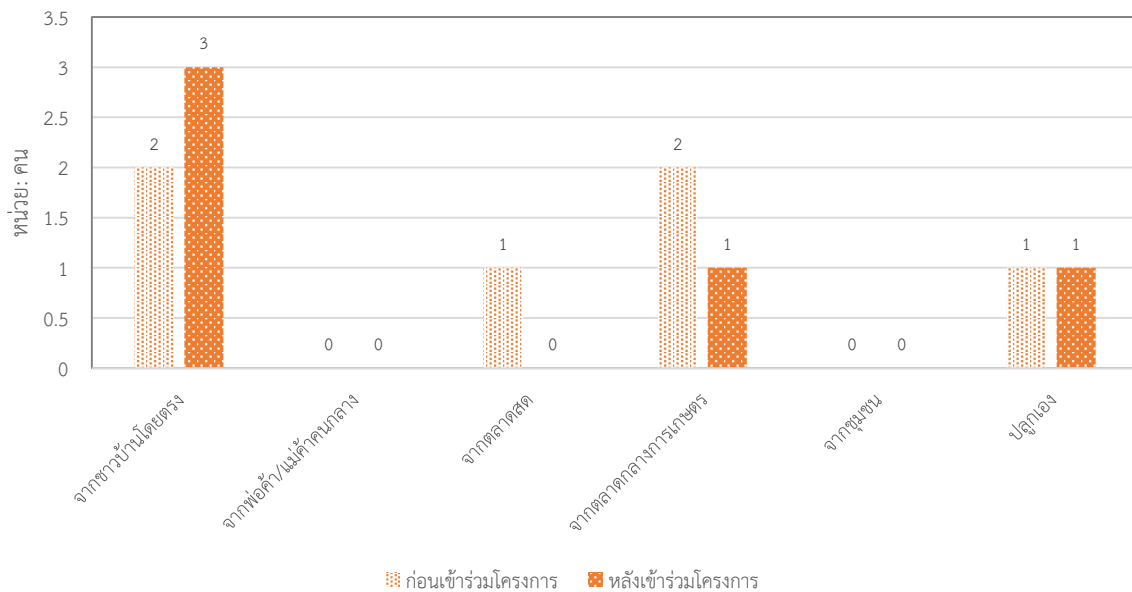
สำหรับกลุ่มร้านค้าและร้านอาหาร มีร้านค้าและร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) จำนวน 3 ร้าน ได้แก่ ร้านไอ้กะจู้ ร้านวนันสนันท์ และภัตตาคารเจีย ทั้งสามร้านมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์การเกษตรอินทรีย์ ซึ่งอาจมีลักษณะของผักสดหรืออาหารซึ่งมีผักอินทรีย์เป็นส่วนประกอบ (ตารางที่ 6.5) โดยทั้ง 3 ร้าน (ร้อยละ 100) มีการจำหน่ายผักและผลไม้อินทรีย์ มี 1 ร้าน (ร้อยละ 33) ที่จำหน่ายข้าวอินทรีย์ และมี 1 ร้าน (ร้อยละ 33) ที่จำหน่ายเนื้อสัตว์อินทรีย์

ตารางที่ 6.5 ประเภทของสินค้าที่จำหน่ายที่ร้านค้าและร้านอาหารที่ร่วมการสำรวจภาคสนาม

ประเภทสินค้าที่จำหน่าย	จำนวน	ร้อยละ
ผักและผลไม้อินทรีย์	3	100
ข้าวอินทรีย์	1	33
เนื้อสัตว์อินทรีย์	1	33

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

สำหรับแหล่งที่จำหน่ายวัตถุดิบที่เป็นผักอินทรีย์ให้กับร้านค้าและร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการฯ รูปที่ 6.13 แสดงให้เห็นว่าหลังเข้าร่วมโครงการฯ ร้านค้าและร้านอาหารมีการซื้อผักอินทรีย์จากเกษตรกรโดยตรงมากขึ้น และซื้อผักอินทรีย์จากตลาดสดและตลาดกลางทางการเกษตรน้อยลง มี 1 ร้านค้าและร้านอาหารที่มีการปลูกผักอินทรีย์สำหรับใช้จำหน่ายหรือนำมาปรุงอาหารในร้านอาหาร

รูปที่ 6.13 แหล่งสำหรับซื้อวัตถุดิบที่เป็นผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ 6.6 แหล่งซื้อวัตถุดิบเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการ FLR349 (หน่วย: คน)

	ก่อนมีโครงการฯ	หลังมีโครงการฯ	การเปลี่ยนแปลง
ซื้อจากเกษตรกรโดยตรง	2	3	1
ซื้อจากพ่อค้า/แม่ค้าคนกลาง	0	0	0
ซื้อจากตลาดสด	1	0	-1
ซื้อจากตลาดกลางสินค้าเกษตร	2	1	-1
ซื้อจากชุมชน	0	0	0
ปลูกเอง	1	1	0

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

6.5 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาคีเครือข่าย

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมกันดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ประกอบด้วย 5 องค์กร ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) องค์กรกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (WWF) ประเทศไทย มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย นิคมสหกรณ์แม่แจ่ม และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยมีตัวแทนเครือข่ายเข้าร่วมการสำรวจความคิดเห็นภาคสนามจำนวน 9 ราย โดยแต่ละองค์กรมีส่วนร่วมและให้ความช่วยเหลือในโครงการฯ แตกต่างกัน (ตารางที่ 6.7)

ตารางที่ 6.7 ลักษณะการมีส่วนร่วมและการให้ความช่วยเหลือของแต่ละองค์กร

องค์กร	ลักษณะความช่วยเหลือและการมีส่วนร่วม
ธ.ก.ส.	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้โครงการฯ เป็นองค์กรและภาคีสนับสนุนโครงการฯ ให้เงินทุนสนับสนุนแก่โครงการฯ เจ้าหน้าที่ของ ธ.ก.ส. ให้ความรู้กับเกษตรกร ให้คำแนะนำกับเกษตรกรที่มีภาระหนี้สินให้สามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้
WWF ประเทศไทย	<ol style="list-style-type: none"> ร่วมก่อตั้งโครงการฯ ให้เงินสนับสนุนโครงการฯ ประสานงานองค์กร ภาคีและวิทยากรให้กับกลุ่มเกษตรกร หาองค์กรและภาคีเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกร จัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้เป็นที่รู้จัก หาเงินทุนสนับสนุนโครงการฯ

บทที่ 6

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

องค์กร	ลักษณะความช่วยเหลือและการมีส่วนร่วม
มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตลาดโดยการประสานงานให้กับกลุ่มภาคเอกชนและเกษตรกร 2. สร้าง Platform และความเชื่อมโยงกับทุกกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย 3. เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงาน
นิคมสหกรณ์แม่แจ่ม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานงานกับสมาชิกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ 2. นัดหมายการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกเกษตรกรที่ร่วมโครงการและภาคีที่เกี่ยวข้อง 3. ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ 4. ให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่เกษตรกร เช่น ด้านการทำเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรแบบผสมผสาน ให้ความรู้และคำแนะนำกับเกษตรกร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำงานวิจัยต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ 2. ร่วมจัดตั้งกองทุน FLR349 3. ทำงานในพื้นที่ร่วมกับภาคีเครือข่าย

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

จากการสำรวจภาคสนาม พบว่าที่ผ่านมาทาง ธ.ก.ส. มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรยั่งยืนอยู่หลายผลิตภัณฑ์ โครงการที่เกี่ยวข้องของ ธ.ก.ส. ประกอบด้วย โครงการส่งเสริมและสนับสนุนสินเชื่อสีเขียว ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยพิเศษ โครงการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานคุณภาพตลาด โครงการแปลงใหญ่ ซึ่งส่งเสริมการไม่ใช้สารเคมี สินเชื่อปลูกป่าสร้างรายได้¹ และโครงการ Young Smart Farmer ซึ่งเน้นการทำเกษตรปลอดภัย เป็นต้น โดยจากการสำรวจภาคสนาม พบว่า ณ ปัจจุบัน ทาง ธ.ก.ส. มีลูกค้าที่ได้รับสินเชื่อสีเขียวจำนวน 114 ราย

จากองค์กรทั้งหมดที่เป็นภาคีเครือข่ายของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) มี 3 องค์กร ซึ่งให้การสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตแก่โครงการฯ (ตารางที่ 6.8) คือ องค์กรกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (WWF) ประเทศไทย มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

¹ สินเชื่อปลูกป่าสร้างรายได้ วงเงินกู้รายละไม่เกิน 100,000 บาท และดอกเบี้ยร้อยละ 3.875 ในระยะเวลา 2-3 ปีแรก

ตารางที่ 6.8 ปัจจัยการผลิตที่แต่ละองค์กรให้การสนับสนุน

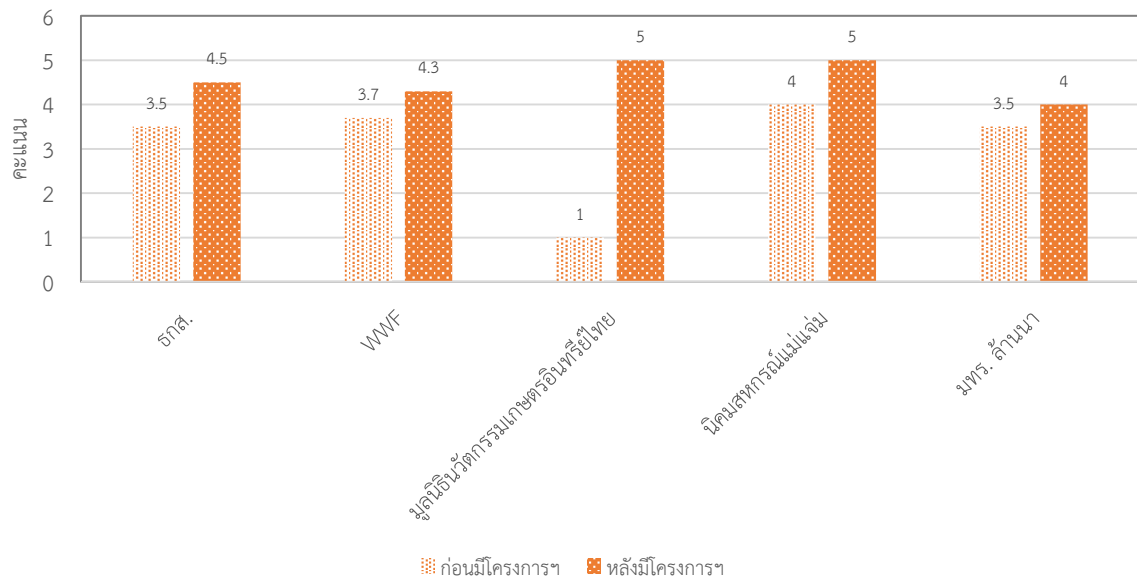
องค์กร	ปัจจัยการผลิตที่องค์กรให้การสนับสนุน
WWF ประเทศไทย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ค่าวิทยากรอบรมให้ความรู้กับเกษตรกร 2. ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ของ WWF ที่จัดกิจกรรม 3. สื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ 4. ค่าใช้จ่ายในการจัดงาน Event 5. อุปกรณ์
มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนต้นไม้ 2. ให้องค์ความรู้กับเกษตรกรและสนับสนุนค่าวิทยากร 3. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่างๆ โดยเน้นองค์ความรู้ด้านการแปรรูป ฯลฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ในการสำรวจภาคสนามนี้ ทางคณะผู้วิจัยได้ให้ตัวแทนของภาคีเครือข่ายแต่ละท่านประเมินระดับความมีชื่อเสียงและการเป็นที่รู้จักขององค์กร โดยให้คะแนนระหว่าง 1 – 5 โดย 1 หมายถึงไม่เป็นที่รู้จัก 2 หมายถึงเป็นที่รู้จักน้อย 3 หมายถึงเป็นที่รู้จักปานกลาง 4 หมายถึงเป็นที่รู้จักมาก และ 5 หมายถึงเป็นที่รู้จักมากที่สุด รูปที่ 6.14 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยซึ่งแสดงระดับความมีชื่อเสียงและการเป็นที่รู้จักขององค์กร เปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ จากรูปที่ 6.14 พบว่าทุกองค์กรที่เป็นภาคีเครือข่ายมีความคิดเห็นว่าหลังจากมีโครงการฯ องค์กรมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักมากขึ้น โดยมูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทยเป็นองค์กรที่มีคะแนนดังกล่าวเพิ่มขึ้นสูงสุด

บทที่ 6

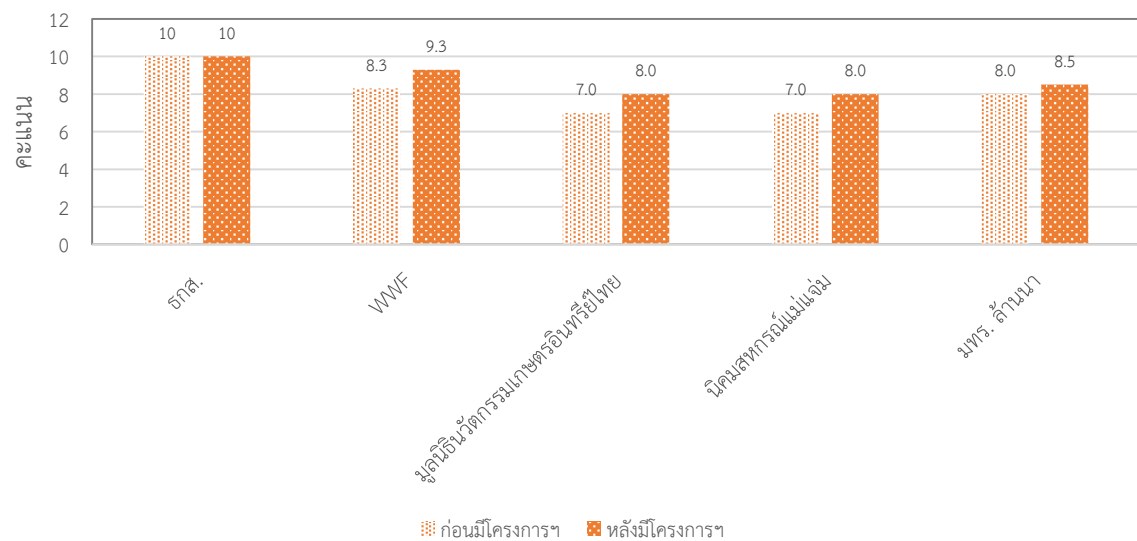
การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

รูปที่ 6.14 ระดับความมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักขององค์กรเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

นอกจากนี้ การศึกษานี้ให้ตัวแทนภาคีเครือข่ายแต่ละท่านให้คะแนนความสุขโดยรวมและระดับความภาคภูมิใจในตัวเอง สำหรับการให้คะแนนความสุขโดยรวม เป็นการให้คะแนนระหว่าง 0 – 10 โดย 0 หมายถึงมีความสุขโดยรวมน้อยที่สุดและ 10 หมายถึงมีความสุขโดยรวมมากที่สุด (รูปที่ 6.15) จากรูปที่ 6.15 พบว่าทุกองค์กรที่เป็นภาคีเครือข่ายมีความสุขโดยรวมเพิ่มขึ้น ยกเว้น ช.ก.ส. ซึ่งมีระดับความสุขโดยรวมไม่เปลี่ยนแปลง

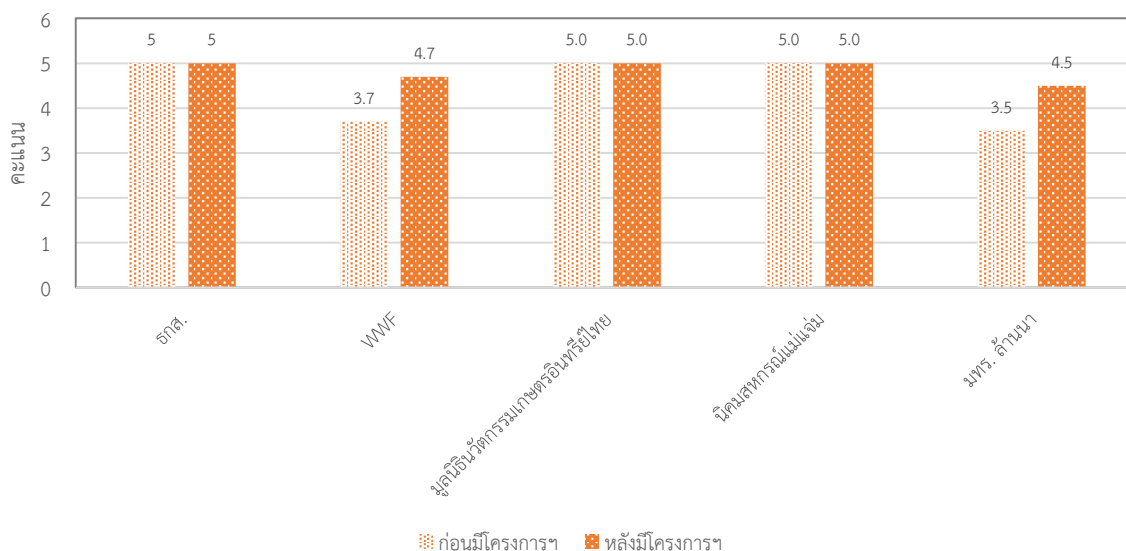
รูปที่ 6.15 คะแนนความสุขโดยรวมของภาคีเครือข่ายเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

สำหรับระดับความภาคภูมิใจในตัวเอง จากรูปที่ 6.16 พบว่าตัวแทนของ ธ.ก.ส. มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย และนิคมสหกรณ์แม่แจ่ม มีระดับความภาคภูมิใจในตัวเองไม่เปลี่ยนแปลงที่ 5 คะแนนเต็ม ในขณะที่ตัวแทนของ WWF ประเทศไทย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความภาคภูมิใจในตัวเองมากขึ้นหลังมีโครงการฯ

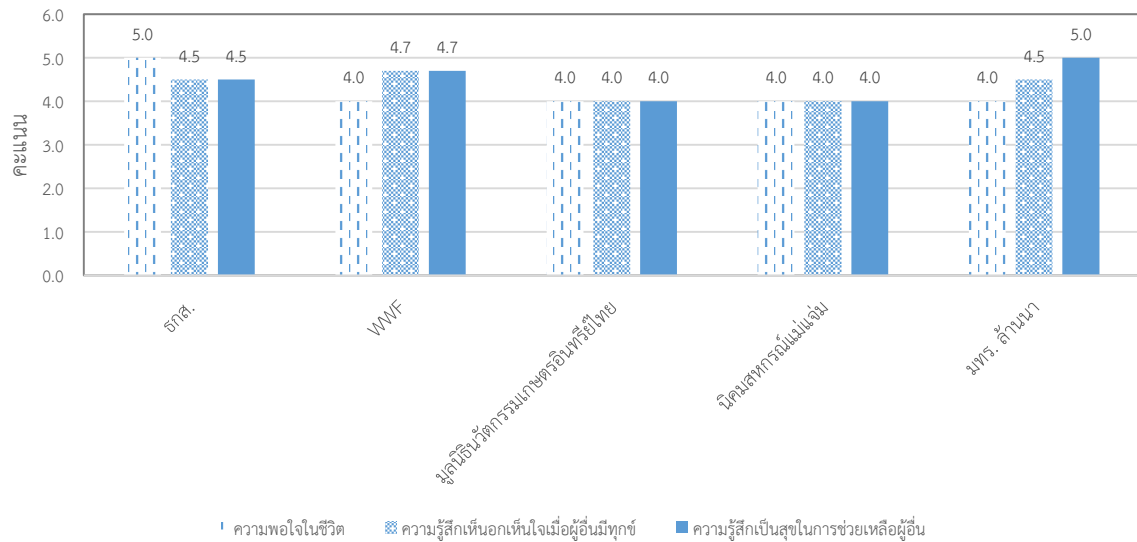
รูปที่ 6.16 ระดับความภาคภูมิใจในตัวเองของภาคีเครือข่ายเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการฯ

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยกำหนดให้ตัวแทนของภาคีเครือข่ายให้คะแนนความพอใจ โดยพิจารณาใน 3 มิติ คือ ความพอใจในชีวิต ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์ และความรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น โดยความรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของโครงการ (รูปที่ 6.17) ผลการศึกษาพบว่าตัวแทนของทั้ง 5 องค์กรมีความพึงพอใจในทั้ง 3 มิติ ที่ค่อนข้างสูง โดยให้คะแนนความพึงพอใจในเกณฑ์ที่มากถึงมากที่สุด ตารางที่ 6.9 สรุปการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มภาคีเครือข่ายหลังเข้าร่วมโครงการ FLR349

บทที่ 6

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

รูปที่ 6.17 ระดับความพึงพอใจของภาคีเครือข่าย

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ 6.9 การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับภาคีเครือข่ายหลังจากเข้าร่วมโครงการ FLR349

	ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ	หลังเข้าร่วมโครงการฯ	การเปลี่ยนแปลง
1. ระดับความมีชื่อเสียงและการเป็นที่รู้จักขององค์กร (หน่วย: คะแนน)			
จ.ก.ส.	3.5	4.5	1
WWF	3.7	4.3	0.6
มูลนิธิวัตรกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	1	5	4
นิคมสหกรณ์แม่แจ่ม	4	5	1
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	3.5	4	0.5
2. ระดับความสุขโดยรวม (หน่วย: คะแนน)			
จ.ก.ส.	10	10	0
WWF	8.3	9.3	1
มูลนิธิวัตรกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	7.0	8.0	1
นิคมสหกรณ์แม่แจ่ม	7.0	8.0	1
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	8.0	8.5	0.5

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

	ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ	หลังเข้าร่วมโครงการฯ	การเปลี่ยนแปลง
3. ระดับความภาคภูมิใจในตัวเอง (หน่วย: คะแนน)			
ธ.ก.ส.	5	5	0
WWF	3.7	4.7	1
มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	5.0	5.0	0
นิคมสหกรณ์แม่แจ่ม	5.0	5.0	0
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	3.5	4.5	1

ที่มา: การสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

6.6 สรุปผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

หากพิจารณาในภาพรวม พบว่าผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงในหลายด้านหลังจากที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) สำหรับกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ พบว่าถึงแม้รายได้สุทธิจะลดลงหลังจากที่เข้าร่วมโครงการฯ เนื่องจากเกษตรกรยังไม่ได้ผลผลิตภายใต้การทำเกษตรแบบป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง แต่เกษตรกรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการแปลงเกษตรของตนเองมากขึ้น มีการใช้เวลาในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายร่วมกับสมาชิกในครอบครัวมากขึ้น อีกทั้งมีการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์มากขึ้น สำหรับ อบต. การมีโครงการ FLR349 ทำให้ อบต. สามารถลดการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในบางด้านลง เนื่องจากมีหน่วยงานที่เป็นภาคีเครือข่ายของโครงการ FLR349 ที่เข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกรในโครงการฯ อยู่แล้ว สำหรับผู้บริโภคซึ่งซื้ออาหารจากร้านอาหารที่จำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรของโครงการ FLR349 พบว่ามีการใส่ใจในการเลือกอาหารมาบริโภคมากขึ้น ซื้ออาหารประเภทเกษตรอินทรีย์บ่อยครั้งขึ้น อีกทั้งให้คะแนนสุขภาพกายของตนเองสูงขึ้นหลังจากที่มีโครงการ FLR349 ในมุมของร้านค้าและร้านอาหารที่รับซื้อผลิตภัณฑ์จากโครงการ FLR349 พบว่าการมีโครงการฯ ช่วยเพิ่มแหล่งที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ให้กับร้านค้าและร้านอาหาร สำหรับภาคีเครือข่ายที่ร่วมพัฒนาและบริหารโครงการ FLR349 พบว่าการเข้าร่วมโครงการฯ ส่งผลให้องค์กรเป็นที่รู้จักมากขึ้นและทำให้มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนร่วมในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

สำหรับเนื้อหาในบทนี้ คณะผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยเริ่มจากการคำนวณขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Outcome Incidence) สำหรับแต่ละผลลัพธ์ มูลค่าทางการเงินของแต่ละผลลัพธ์ แนวโน้มมูลค่าผลลัพธ์ในอนาคต การคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิของแต่ละผลลัพธ์ ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) รวมถึงการวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity analysis)

7.1 การคำนวณ Outcome Incidence

ในการคำนวณขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Outcome incidence) ของแต่ละผลลัพธ์ สามารถคำนวณได้โดยนำการเปลี่ยนแปลงของตัวชี้วัดต่อปีคูณกับจำนวนผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มหรือผลผลิต (Output) เพื่อให้ได้ขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อปีสำหรับแต่ละผลลัพธ์ ตารางที่ 7.1 แสดงผลการคำนวณขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสำหรับทุกผลลัพธ์ของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

ตารางที่ 7.1 รายละเอียดการคำนวณขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Outcome incidence)

ตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ	ขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่เพิ่มขึ้น (ครั้ง/สัปดาห์) x 52 สัปดาห์ เพื่อแปลงให้เป็นปี x 19 ราย	768.40
การใช้เวลาร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย	การใช้เวลาร่วมกันระหว่างสมาชิกในครัวเรือนในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายที่เพิ่มขึ้น (ชั่วโมง/สัปดาห์) x 52 สัปดาห์ เพื่อแปลงให้เป็นปี x 19 ราย	191.80
การเข้าร่วมการอบรมด้านการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น	จำนวนการเข้าร่วมอบรมด้านการจัดการฟาร์มของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น x 19 ราย	28.00

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ	ขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	การเปลี่ยนแปลงรายได้จากการทำการเกษตรเฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี) x 19 ราย	-478,313.00
ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัดได้จากโครงการฯ	ขนาดพื้นที่ที่ปลูกไม้เศรษฐกิจในโครงการฯ (ไร่) x ค่าทุนในการปลูกป่า (บาท/ไร่/ปี)	144,300.00
การเข้าร่วมอบรมภายนอกหน่วยงานของบุคลากรของ อบต. เพิ่มขึ้น	การเปลี่ยนแปลงจำนวนการเข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานภายนอก (ครั้ง/ปี) x 8 ราย	0.00
การบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	จำนวนครั้งที่บริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่เพิ่มขึ้น (ครั้ง/ปี) x 6,226 คน	131,424.00
ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง	การเปลี่ยนแปลงต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์เฉลี่ย (บาท/ร้าน/ปี) x 3 ร้าน	5,400.00
เงินลงทุนในการประชาสัมพันธ์หรือจัดทำโครงการ CSR ลดลง	เงินลงทุนในการประชาสัมพันธ์หรือจัดทำโครงการ CSR ที่ลดลง (บาท/ปี)	20,930,000.00
สัดส่วนเจ้าหน้าที่ของภาคีเครือข่ายที่มีความพึงพอใจในชีวิตที่เกิดจากการช่วยเหลือผู้อื่น	(จำนวนเจ้าหน้าที่ของภาคีเครือข่ายที่ทำการสัมภาษณ์ที่มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตที่เกิดจากการช่วยเหลือผู้อื่น ÷ 9) x 9	9.00
ปริมาณคาร์บอนที่สามารถกักเก็บได้ที่เพิ่มขึ้น	ปริมาณคาร์บอนที่กักเก็บได้ (ตัน/ปี) x 72.15 ไร่	72.15
จำนวนเกษตรกรในโครงการที่เจ็บป่วยจากสารเคมีเกษตรลดลง	จำนวนเกษตรกรในโครงการที่เจ็บป่วยจากสารเคมีลดลง	19.00

7.2 การลดทอนขนาดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว (Deadweight) สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฯ (Attribution) และการเกิดผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ (Displacement)

ในการคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) สิ่งสำคัญคือการไม่กล่าวอ้างขนาดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการฯ เกินจริง ดังนั้น เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ขนาดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น

ในส่วนนี้ คณะผู้วิจัยจึงลดทอนค่าขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการ (Outcome incidence) โดย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สัดส่วนของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเอง แม้ว่าจะไม่มีการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่า และการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (Deadweight)
2. สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (Attribution)
3. ผลลัพธ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากโครงการฯ ที่อาจส่งผลกระทบต่อทางลบกับพื้นที่อื่น (Displacement)

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ข้อมูลเกี่ยวกับค่า Deadweight ค่า Attribution และค่า Displacement จากการจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2 ที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมชั้น 2 ที่ว่าการอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น 10 ท่าน ประกอบด้วย ตัวแทนเกษตรกรจากตำบลบ้านทับและตำบลกองแขก ผู้แทนจาก อบต. บ้านทับและ อบต. กองแขก และผู้แทนจากมูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย ตารางที่ 7.2 สรุปค่าน้ำหนักการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (Deadweight) ที่ได้จากการประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2

ตารางที่ 7.2 ค่าน้ำหนักการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีโครงการฯ (Deadweight)

ผู้มีส่วนได้เสีย	ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนักการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีโครงการ (Deadweight)	เหตุผล
เกษตรกร	การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	0.30	มีการปลูกผักกินเองอยู่แล้ว
	ใช้เวลาว่างร่วมกันระหว่างสมาชิกในครัวเรือนในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเพิ่มขึ้น	0.40	มีการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายร่วมกันอยู่แล้ว
	การเข้าร่วมการอบรมด้านการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น	0.40	สามารถหาความรู้ได้จากช่องทางอื่น เช่น Youtube เป็นต้น และมีหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาส่งเสริม
	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	0.20	ไม่ได้ให้เหตุผล

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ผู้มีส่วนได้เสีย	ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนักการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่แล้วถึงแม้ไม่มีโครงการ (Deadweight)	เหตุผล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัดได้จากโครงการ	0.40	มีหลายหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนในพื้นที่
	การเข้าร่วมอบรมของบุคลากร อบต. ที่จัดโดยหน่วยงานภายนอกเพิ่มขึ้น	0.60	ทางกระทรวงและกรมมีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของ อบต. เข้าร่วมและอบรมอย่างสม่ำเสมอ
ผู้บริโภค	การบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	0.40	ปัจจุบันผู้บริโภครักสุขภาพมากขึ้นอยู่แล้ว
ร้านค้าร้านอาหาร	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง	0.00	ถ้าไม่มีโครงการฯ การเปลี่ยนแปลงนี้จะไม่เกิดขึ้น
ภาคีเครือข่าย	เงินลงทุนในการประชาสัมพันธ์หรือจัดทำโครงการ CSR ลดลง	0.00	ถ้าไม่มีโครงการฯ การเปลี่ยนแปลงนี้จะไม่เกิดขึ้น
	สัดส่วนเจ้าหน้าที่ของภาคีเครือข่ายที่มีความพึงพอใจในชีวิตที่เกิดจากการช่วยเหลือผู้อื่น	0.00	ถ้าไม่มีโครงการฯ การเปลี่ยนแปลงนี้จะไม่เกิดขึ้น
ภาครัฐ (รัฐบาลส่วนกลาง)	ปริมาณคาร์บอนที่สามารถกักเก็บได้ที่เพิ่มขึ้น	0.40	มีหน่วยงานอื่นเข้ามาส่งเสริมการดูแลรักษาป่าอยู่แล้ว
	จำนวนเกษตรกรในโครงการที่เจ็บป่วยจากสารเคมีเกษตรลดลง	0.30	อสม.และกระทรวงสาธารณสุขส่งเสริมการลดใช้สารเคมีทางการเกษตร

ที่มา: การจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2

นอกจากนี้ ในการประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2 คณะผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมให้ข้อมูลว่า นอกจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) แล้ว มีหน่วยงานหรือองค์กรอื่นเข้าไปช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในพื้นที่อีกหรือไม่ โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมช่วยกำหนดสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (Attribution) รวมถึงระบุผลลัพธ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากโครงการฯ ที่อาจส่งผลกระทบต่อทางลบกับพื้นที่อื่น (Displacement) (ตารางที่ 7.3) จากตารางที่ 7.3 พบว่าสำหรับผลลัพธ์ที่เกิดกับร้านค้าและร้านอาหาร รวมถึง

ภาคีเครือข่าย โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เป็นโครงการเดียวที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ โดยผู้มีส่วนได้เสียให้ค่า Attribution กับโครงการฯ 100% เต็ม นอกจากนี้ ตารางที่ 7.3 ยังแสดงให้เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ไม่ได้ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ใดๆ ซึ่งส่งผลให้ค่า Displacement เท่ากับ 0 สำหรับทุกกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย และตารางที่ 7.4 แสดงขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ หลังหักลบค่า Deadweight ค่า Attribution และค่า Displacement

ตารางที่ 7.3 สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฯ (Attribution) และผลลัพธ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากโครงการฯ (Displacement)

ผู้มีส่วนได้เสีย	ตัวชี้วัด	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฯ (Attribution)	ผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ (Displacement)
เกษตรกร	การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	0.70	0.0
	การใช้เวลาร่วมกันระหว่างสมาชิกในครัวเรือนในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเพิ่มขึ้น	0.50	0.0
	การเข้าร่วมการอบรมด้านการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น	0.80	0.0
	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	0.50	0.0
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัดได้จากโครงการ	0.50	0.0
	การเข้าร่วมอบรมของบุคลากร อบต. ที่จัดโดยหน่วยงานภายนอกเพิ่มขึ้น	0.35	0.0
ผู้บริโภค	การบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	0.40	0.0
ร้านค้าร้านอาหาร	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง	1.00	0.0

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ผู้มีส่วนได้เสีย	ตัวชี้วัด	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการฯ (Attribution)	ผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ (Displacement)
ภาคีเครือข่าย	เงินลงทุนในการประชาสัมพันธ์หรือจัดทำโครงการ CSR ลดลง	1.00	0.0
	สัดส่วนเจ้าหน้าที่ของภาคีเครือข่ายที่มีความพึงพอใจในชีวิตที่เกิดจากการช่วยเหลือผู้อื่น	1.00	0.0
ภาครัฐ (รัฐบาลส่วนกลาง)	ปริมาณคาร์บอนที่สามารถกักเก็บได้ที่เพิ่มขึ้น	0.30	0.0
	จำนวนเกษตรกรในโครงการที่เจ็บป่วยจากสารเคมีเกษตรลดลง	0.40	0.0

ที่มา: การจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียครั้งที่ 2

ตารางที่ 7.4 ขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ หลังหักลบค่า Deadweight, Attribution และ Displacement (หน่วย: บาท)

ผู้มีส่วนได้เสีย	ตัวชี้วัด	ขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ หลังหักลบค่า Deadweight, Attribution และ Displacement
เกษตรกร	การบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	533.90
	ใช้เวลาร่วมกันระหว่างสมาชิกในครัวเรือนในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเพิ่มขึ้น	92.10
	การเข้าร่วมการอบรมด้านการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น	16.30
	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	-239,158.40

ผู้มีส่วนได้เสีย	ตัวชี้วัด	ขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ หลังจากหักลบค่า Deadweight, Attribution และ Displacement
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัดได้จากโครงการ	72,149.80
	การเข้าร่วมอบรมของบุคลากร อบต. ที่จัดโดยหน่วยงานภายนอกเพิ่มขึ้น	-1.70
ผู้บริโภค	การบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	51,573.40
ร้านค้าร้านอาหาร	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง	5,400.00
ภาคีเครือข่าย	เงินลงทุนในการประชาสัมพันธ์หรือจัดทำโครงการ CSR ลดลง	20,930,000.00
	สัดส่วนเจ้าหน้าที่ของภาคีเครือข่ายที่มีความพึงพอใจในชีวิตที่เกิดจากการช่วยเหลือผู้อื่น	9.0
ภาครัฐ (รัฐบาลส่วนกลาง)	ปริมาณคาร์บอนที่สามารถกักเก็บได้ที่เพิ่มขึ้น	21.5
	จำนวนเกษตรกรในโครงการที่เจ็บป่วยจากสารเคมีเกษตรลดลง	7.5

ที่มา: คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

7.3 การคำนวณมูลค่าทางการเงินของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ

หลังจากที่ทราบขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ แล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการนำขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 7.4 คูณกับมูลค่าตัวแทนทางการเงิน (Financial proxies) เพื่อคำนวณมูลค่าของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ ตารางที่ 7.5 แสดงมูลค่าตัวแทนทางการเงินและผลการคำนวณมูลค่าของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ สำหรับผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม จากตารางที่ 7.5 เป็นที่น่าสังเกตว่า มูลค่าตัวแทนทางการเงินสำหรับบางผลลัพธ์มีค่าเป็น 1 ซึ่งเกิดจากการที่ขนาดของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ อยู่ในรูปของตัวเงินอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องแปลงให้เป็นมูลค่าทางการเงินอีก เช่น การเปลี่ยนแปลงรายได้ของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลป่าที่ประหยัด

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ได้จากโครงการฯ การเปลี่ยนแปลงต้นทุนในการจัดหาและรับซื้อผลผลิตเพื่อนำมาจำหน่าย รวมถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนโครงการ CSR

ตารางที่ 7.5 มูลค่าตัวแทนทางการเงินและมูลค่าของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ (หน่วย: บาท)

ผู้มีส่วนได้เสีย	ตัวแทนทางการเงิน (Financial proxies)	มูลค่าตัวแทนทางการเงิน	มูลค่าของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ
เกษตรกร	ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ (บาท/คน/ครั้ง)	92.00	48,942.73
	ค่าเสียโอกาสที่เกิดจากการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย (คิดจากรายได้เฉลี่ย/คน/ชั่วโมง ซึ่งคำนวณจากข้อมูล SES ปี 2560)	36.00	3,372.10
	ค่าใช้จ่ายในการเข้าอบรมด้านการจัดการฟาร์ม (บาท/คน/ครั้ง)	351.00	5,728.30
	ไม่ต้องใช้ตัวแทนทางการเงินเพื่อแปลงมูลค่า	1.00	-239,158.40
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ไม่ต้องใช้ตัวแทนทางการเงินเพื่อแปลงมูลค่า	1.00	72,149.80
	ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคลากรของ อบต. (บาท/คน/ครั้ง)	1,396.00.00	-2,345.28
ผู้บริโภค	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ (บาท/คน/ครั้ง)	331.00	17,070,810.15
ร้านค้าร้านอาหาร	ไม่ต้องใช้ตัวแทนทางการเงินเพื่อแปลงมูลค่า	1.00	5,400.00
ภาคีเครือข่าย	ไม่ต้องใช้ตัวแทนทางการเงินเพื่อแปลงมูลค่า	1.00	20,930,000.00
	มูลค่าความพึงพอใจจากการช่วยเหลือผู้อื่น (บาท/คน/ปี)	371,640.00	3,344,760
ภาครัฐ (รัฐบาลส่วนกลาง)	ราคาคาร์บอน (บาท/ตัน)	99.00	2,130.00
	ต้นทุนในการรักษาพยาบาลโรคที่เกิดจากสารเคมีทางการเกษตร	4,773.00	35,702.04

ที่มา: คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

7.4 การคำนวณมูลค่าปัจจุบัน (Present value) ของมูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ

ก่อนที่จะคำนวณมูลค่าปัจจุบันของมูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ คณะผู้วิจัยต้องคำนวณกระแสผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากโครงการฯ โดยส่วนใหญ่นิยมกำหนดกรอบระยะเวลาในการวิเคราะห์กระแสผลประโยชน์จากโครงการไว้ที่ 5 ปี เนื่องจากเมื่อเวลาผ่านไป การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการบางรายการอาจมีค่าไม่คงที่ ในบางกรณี ผลลัพธ์ลดลงทุกปีตามอัตรา Drop off ในขณะที่บางกรณี ผลลัพธ์เพิ่มขึ้นทุกปีเมื่อเวลาผ่านไป โดยตัวอย่างการคำนวณกระแสผลประโยชน์ในระหว่างปีที่ 1 ถึงปีที่ 5 ในกรณีของเกษตรกรภายใต้ผลลัพธ์สุขภาพกายดีขึ้น ซึ่งมีอัตราการลดลงของผลประโยชน์ (Drop-off rate) เท่ากับร้อยละ 10 ดังนี้

$$\text{ปีที่ 1: มูลค่าผลประโยชน์} = 48,942.73 \text{ บาท}$$

$$\text{ปีที่ 2: มูลค่าผลประโยชน์} = 48,942.73 \times 0.9 = 44,048.46 \text{ บาท}$$

$$\text{ปีที่ 3: มูลค่าผลประโยชน์} = 44,048.46 \times 0.9 = 39,643.61 \text{ บาท}$$

$$\text{ปีที่ 4: มูลค่าผลประโยชน์} = 39,643.61 \times 0.9 = 35,679.25 \text{ บาท}$$

$$\text{ปีที่ 5: มูลค่าผลประโยชน์} = 35,679.25 \times 0.9 = 32,111.33$$

โดยมูลค่าผลประโยชน์รวมระหว่างปีที่ 1 ถึงปีที่ 5 ภายใต้ผลลัพธ์นี้เท่ากับ 200,425.38 และสามารถคำนวณค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ดังกล่าวโดยใช้อัตราคิดลด (Discount rate) ที่ร้อยละ 3 ดังนี้

$$\text{มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์} = \frac{48,942.73}{(1.03)} + \frac{44,048.46}{(1.03)^2} + \frac{39,643.61}{(1.03)^3} + \frac{35,679.25}{(1.03)^4} + \frac{32,111.33}{(1.03)^5} = 184,716.70 \text{ บาท}$$

ตารางที่ 7.6 แสดงกระแสผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) พร้อมทั้งแสดงมูลค่ารวมของผลประโยชน์และมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม โดยใช้วิธีการคำนวณแบบเดียวกันกับตัวอย่างที่แสดงไว้ข้างต้น

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ตารางที่ 7.6 กระแสผลประโยชน์จากโครงการฯ ในอนาคต มูลค่าผลประโยชน์รวม และมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการฯ (หน่วย: บาท)

ผู้มีส่วนได้เสีย	ผลลัพธ์	มูลค่าของการผลประโยชน์หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ					มูลค่ารวมของผลประโยชน์	มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5		
เกษตรกร	สุขภาพกายดีขึ้น	48,942.73	44,048.46	39,643.61	35,679.25	32,111.33	200,425.38	184,716.70
	ความสัมพันธ์ของคนในครัวเรือนดีขึ้น	3,272.10	3,599.31	3,959.24	4,355.16	4,790.68	19,976.49	18,194.74
	ความรู้ในการจัดการฟาร์มเพิ่มขึ้น	5,728.30	6,301.13	6,931.24	7,624.36	8,386.80	34,971.83	31,852.61
	รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	-239,158.40	-239,158.40	-239,158.40	-239,158.40	-239,158.40	-1,195,792	-1,095,275.44
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ต้นทุนในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ อบต. ลดลง	72,149.80	72,149.80	72,149.80	72,149.80	72,149.80	360,749	330,424.96
	บุคลากรของ อบต. มีความรู้เพิ่มขึ้น	-2,345.28	-2,345.28	-2,345.28	-2,345.28	-2,345.28	-11,726.40	-10,740.70
ผู้บริโภค	สุขภาพดีขึ้นจากการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมีทางการเกษตร	17,070,810.15	15,363,729.13	13,827,356.22	12,444,620.60	11,200,158.54	69,906,674.64	64,427,619.40
ร้านค้าร้านอาหาร	ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ลดลง	5,400.00	5,400.00	5,400.00	5,400.00	5,400.00	27,000.00	24,730.42
ภาคีเครือข่าย	ภาพลักษณ์ขององค์กรดีขึ้น	20,930,000.00	20,930,000.00	20,930,000.00	20,930,000.00	20,930,000.00	104,650,000.00	95,853,271.43
	ความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือคนอื่น	3,344,760.00	3,344,760.00	3,344,760.00	3,344,760.00	3,344,760.00	16,723,800.00	15,318,021.41
ภาครัฐ (รัฐบาลส่วนกลาง)	มูลค่าการกักเก็บคาร์บอนจากป่า	0.00	0.00	2,130.98	2,344.07	2,578.48	7,053.53	6,257.04
	ภาระในการรักษาพยาบาลผู้ที่เจ็บป่วยจากสารเคมีเกษตรลดลง	35,702.04	35,702.04	35,702.04	35,702.04	35,702.04	178,510.20	163,504.89
มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม								176,954,579.83

ที่มา: คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

บทที่ 7

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

จากตารางที่ 7.6 พบว่ามูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เท่ากับ 176,954,579.83 บาท ในขณะที่มูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนที่ภาคีต่างๆ ลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เท่ากับ 20,944,832.85 บาท (ตารางที่ 7.7 และตารางที่ 7.8) ดังนั้น เมื่อนำมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์หารด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน จะได้ค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) เท่ากับ 8.367 ซึ่งหมายความว่า ทุกๆ 1 บาทที่ลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคมเท่ากับ 8.367 บาท

ตารางที่ 7.7 รายละเอียดเงินลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

องค์กรภาคีเครือข่าย	เงินลงทุนในโครงการฯ (บาท/ปี)
มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย	997,000.00
WWF ประเทศไทย	704,000.00
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์	715,200.00
ธ.ก.ส.	10,000.00
ร้านไอ้กะजू	250,000.00
Central Group	1,800,000.00
นิคมสหกรณ์แม่แจ่ม	97,200.00
รวม	4,573,400.00 บาท/ปี

ที่มา: จากการสัมภาษณ์ภาคีเครือข่ายโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ 7.8 รายละเอียดการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนในโครงการฯ (หน่วย: บาท)

ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	เงินลงทุนรวม	มูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน
4,573,400.00	4,573,400.00	4,573,400.00	4,573,400.00	4,573,400.00	22,867,000.00	20,944,832.85

ที่มา: จากการสัมภาษณ์ภาคีเครือข่ายโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

7.5 การวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity analysis)

ในลำดับต่อไป เพื่อทดสอบความอ่อนไหว (Sensitivity) ของค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) ที่คำนวณได้ เมื่ออัตราคิดลด (Discount rate) เปลี่ยนแปลงไป คณะผู้วิจัยจึงคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนโดยใช้อัตราคิดลดที่ร้อยละ 4 และร้อยละ 10 ตารางที่ 7.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความอ่อนไหว จากตารางที่ 7.9 พบว่าเมื่ออัตราคิดลดสูงขึ้น ค่า SROI ที่คำนวณได้เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย โดยรวมค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) อยู่ในช่วง 8.367 – 8.410

ตารางที่ 7.9 ผลการวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity analysis)

อัตราคิดลด (Discount rate) (ร้อยละ)	ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI)
3	8.367
4	8.374
10	8.410

ที่มา: คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังได้ทำการวิเคราะห์ค่าความอ่อนไหวเพิ่มเติม โดยพิจารณา 4 Scenarios ได้แก่ การปรับเพิ่มค่า Deadweight ร้อยละ 10 ทุกกรณี การปรับเพิ่มค่า Deadweight ร้อยละ 20 ทุกกรณี การปรับลดค่า Attribution ร้อยละ 10 ทุกกรณี และการปรับลดค่า Attribution ร้อยละ 20 ทุกกรณี (ตารางที่ 7.10)

ตารางที่ 7.10 ผลการวิเคราะห์ค่าความอ่อนไหวภายใต้ Scenario ต่างๆ

อัตราคิดลด (ร้อยละ)	การปรับเพิ่มค่า Deadweight ร้อยละ 10	การปรับเพิ่มค่า Deadweight ร้อยละ 20 ทุกกรณี	การปรับลดค่า Attribution ร้อยละ 10 ทุกกรณี	การปรับลดค่า Attribution ร้อยละ 20 ทุกกรณี
3	8.279	8.191	7.071	5.775
4	8.285	8.197	7.076	5.778
10	8.321	8.233	7.103	5.796

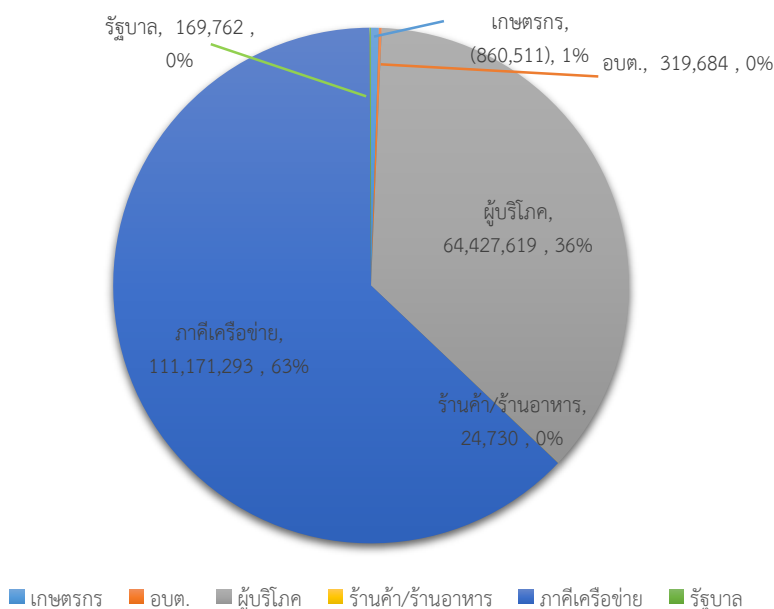
ที่มา: คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

จากตารางที่ 7.10 พบว่า (1) เมื่อปรับเพิ่มค่า Deadweight ร้อยละ 10 ทุกกรณี พบว่าค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนอยู่ในช่วง 8.279-8.321 (2) เมื่อปรับเพิ่มค่า Deadweight ร้อยละ 20 ทุกกรณี พบว่าค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนอยู่ในช่วง 8.191-8.233 (3) เมื่อปรับลดค่า Attribution ร้อยละ 10 ทุกกรณี พบว่าค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนอยู่ในช่วง 7.071-7.103 และ (4) เมื่อปรับลดค่า Attribution ร้อยละ 20 ทุกกรณี พบว่าค่าผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนอยู่ในช่วง 5.775-5.796

นอกจากนี้ อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหวคือในส่วนของผลกำไรที่เกษตรกรได้รับการทำการเกษตรเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เนื่องด้วยในช่วงเริ่มโครงการใหม่ๆ เกษตรกรยังไม่ได้รับผลผลิตจากไม้ยืนต้นหรือสัตว์บางชนิด อีกทั้งผลผลิตยังไม่เป็นที่รู้จักและสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ FLR349 ยังมีน้อย ส่งผลให้ผลกำไรลดลงเมื่อเทียบกับช่วงก่อนเข้าร่วมโครงการฯ แต่เมื่อเวลาผ่านไป (เกินช่วง 5 ปี ที่ใช้ในการประเมิน SROI) ผลกำไรของเกษตรกรภายใต้โครงการฯ จะเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะกระทบต่อผลการคำนวณ SROI ดังนั้น ในอนาคต เมื่อมีข้อมูลมากขึ้น อาจมีการต่อยอดการวิเคราะห์ความอ่อนไหวโดยพิจารณาถึงประเด็นนี้

7.6 การกระจายของผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการฯ ระหว่างผู้มีส่วนได้เสีย

ในส่วนนี้ คณะผู้วิจัยวิเคราะห์การกระจายของผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการฯ ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ รูปที่ 7.1 แสดงการกระจายตัวของผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสีย

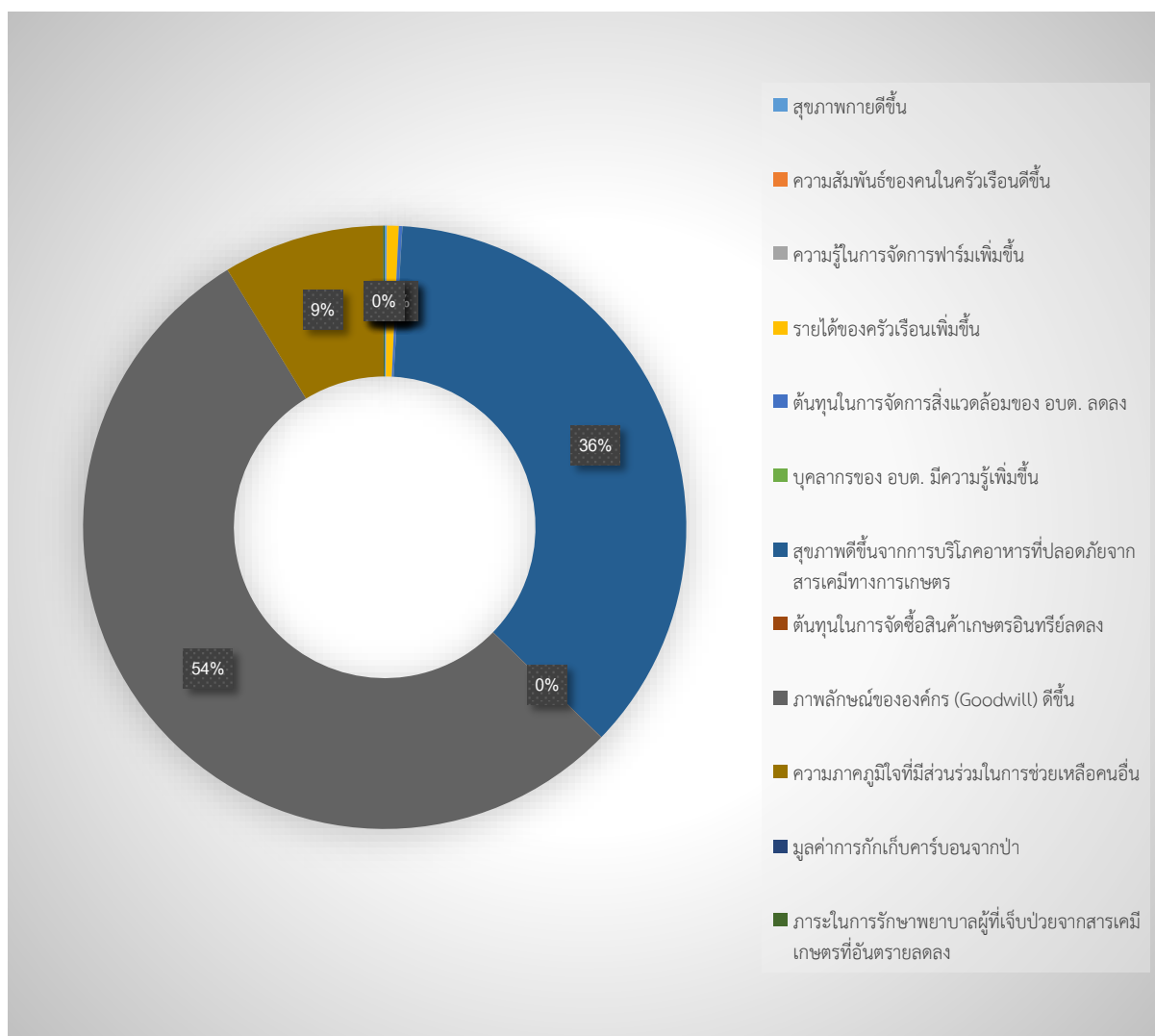
รูปที่ 7.1 การกระจายตัวของผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

จากรูปที่ 7.1 พบว่าผลประโยชน์จากการลงทุนส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 63) ตกอยู่กับกลุ่มภาคีเครือข่าย เนื่องจากสำหรับภาคีเครือข่าย ประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่ไม่มีราคาตลาด เช่น ภาพลักษณ์ขององค์กรดีขึ้น หรือความพึงพอใจในชีวิตจากการช่วยเหลือคนอื่น เป็นต้น ซึ่งมีมูลค่าสูงเมื่อแปลงให้อยู่ในรูปของตัวเงิน กลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 คือกลุ่มผู้บริโภค (ร้อยละ 36) ส่วนผลประโยชน์ที่เหลือกระจายอยู่กับ อบต. ร้านค้า/ร้านอาหาร และเกษตรกร

เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น รูปที่ 7.2 แสดงการกระจายตัวของมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวมที่เกิดจากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) โดยแจกแจงบนฐานของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ จากรูปที่ 7.2 พบว่าผลลัพธ์ที่มีน้ำหนักสูงที่สุดหรือเด่นที่สุดคือ ภาพลักษณ์ขององค์กรที่เป็นภาคีเครือข่ายดีขึ้น (ร้อยละ 54) สุขภาพของผู้บริโภคดีขึ้นจากการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมีทางการเกษตร (ร้อยละ 36) และความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือคนอื่น (ร้อยละ 9)

รูปที่ 7.2 การกระจายตัวของผลประโยชน์ระหว่างผลลัพธ์ต่างๆ ที่เกิดจากโครงการ

7.7 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) พบข้อจำกัดดังต่อไปนี้

- (1) โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) ไม่มีการเก็บข้อมูลตัวชี้วัดในช่วงก่อนและหลังดำเนินโครงการฯ ทำให้ขาดข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ สืบเนื่องจากโครงการฯ โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลสำคัญที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องให้ผู้มีส่วนได้เสียที่ตอบแบบสอบถามนี้ย้อนถึงช่วงก่อนมีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) เพื่อให้ได้ข้อมูลตัวชี้วัดในช่วงก่อนมีโครงการฯ
- (2) การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในโครงการฯ ยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับมูลค่าตัวแทนทางการเงิน (Financial proxies) ซึ่งบทบาทที่สำคัญในการคำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน เนื่องจากตัวเลขดังกล่าวทำให้ทราบมูลค่าของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการ สำหรับประเทศไทย ข้อมูลตัวแทนทางการเงินยังมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากงานวิจัยที่เน้นการประเมินมูลค่าทางสังคมยังมีค่อนข้างจำกัด

จากข้อจำกัดข้างต้น ทางคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมสำหรับโครงการที่มีลักษณะคล้ายหรือใกล้เคียงกันมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น ดังนี้

- (1) ในอนาคต ควรมีการเก็บข้อมูลตัวชี้วัดก่อนที่จะเริ่มดำเนินโครงการเพื่อให้ได้ข้อมูล Baseline สำหรับใช้ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม
- (2) ควรมีการพัฒนาตัวชี้วัดระดับประเทศและเก็บข้อมูลตัวชี้วัด เพื่อให้สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง (Benchmark) ในการเปรียบเทียบสำหรับการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากโครงการ
- (3) ควรมีการจัดทำและเผยแพร่ฐานข้อมูลตัวชี้วัดที่สำคัญสำหรับประเทศไทย
- (4) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยประเภทการประเมินมูลค่าทางสังคม โดยเฉพาะกรณีที่ไม่มีราคาตลาด (No market value) ให้มากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนในอนาคต

7.8 บทเรียนที่ได้จากการศึกษา

จากการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากลงทุนในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) พบว่าโครงการฯ ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ในพื้นที่ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยคำนึงถึงมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) สำหรับด้านเศรษฐกิจ โครงการฯ ได้ถ่ายทอดแนวคิดของทฤษฎีป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่มีการบุกรุกป่า ใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างเข้มข้น และติดอยู่ในวงจรหนี้สิน มาเป็นการปลูกพืชแบบผสมผสาน ซึ่งทำให้กระจายความเสี่ยงด้านรายได้ เนื่องจากไม่ได้พึ่งพารายได้จากพืชเพียง 1 ชนิด นอกจากนี้ การปรับเปลี่ยนมาทำการเกษตรแบบอินทรีย์ทำให้สุขภาพของเกษตรกรดีขึ้น ความสัมพันธ์ในครัวเรือนดีขึ้น และมีความรู้ในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น สำหรับด้านสิ่งแวดล้อม การที่โครงการฯ สนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบอินทรีย์ ควบคู่ไปกับการปลูกต้นไม้และดูแลป่า ส่งผลให้สภาพแวดล้อมในพื้นที่ดีขึ้น ดินและแหล่งน้ำไม่ได้รับผลกระทบจากสารเคมีทางการเกษตร และเกษตรกรไม่จำเป็นต้องเผาเพื่อเตรียมพื้นที่เกษตร ทำให้บรรเทาปัญหาหมอกควันได้ อย่างไรก็ตาม ในการประเมิน SROI สำหรับโครงการ FLR349 คณะผู้วิจัยพบอุปสรรคหลายประการ เช่น ข้อจำกัดจากการที่หน่วยงานในพื้นที่ไม่มีการเก็บข้อมูล Baseline สำหรับตัวชี้วัด ค่าแทนทางการเงิน และอื่นๆ ส่งผลให้การประเมินการเปลี่ยนแปลงหรือผลลัพธ์ที่เกิดจากโครงการ FLR349 จำเป็นต้องอาศัยการให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมการสำรวจนี่ย้อนกลับ (Call back) ไปช่วงก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งอาจทำให้การประเมินมี Bias ดังนั้น สำหรับโครงการพัฒนาอื่นๆ ที่ต้องการจะประเมินผลตอบแทนทางสังคม (SROI) ในอนาคต การเก็บข้อมูลอย่างเป็นทางการในช่วงก่อนเริ่มโครงการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะทำให้ผลการประเมิน SROI มีความน่าเชื่อถือและครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เอกสารภาษาไทย

กองทุนฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่า (2562). โครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าต้นน้ำภาคเหนือ พื้นฟูแม่แจ่ม 2.5 ล้านต้น ด้วย ศาสตร์พระราชา (FLR349)

นิติกร พงษ์ไพบูลย์ (2560). ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนจากการทำเกษตรอินทรีย์: กรณีศึกษาสาม พราณโมเดล. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะบริหาร การพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บริษัท ป่าสะละ จำกัด (2560). รายงานการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน: กิจกรรมสร้างฝาย ชะลอน้ำที่เขายายดา จังหวัดระยอง ภายใต้โครงการเอสซีจี รั้งน้ำ เพื่ออนาคตของบริษัท เอสซีจี เคมิ คอลส์ จำกัด.

วิชญ์ อรรถวานิช (2562). ต้นทุนของสังคมไทยจากมลพิษทางอากาศและมาตรการรับมือ. วารสารวิชาการ a BRIDGE d Making Research Accessible.

สฤณี อาชวานันทกุล และ ภัทรพร แยมละออ (2558). (ร่าง) คู่มือการประเมินผลลัพธ์ทางสังคมและ ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

สฤณี อาชวานันทกุล และ ภัทรพร แยมละออ (2560). คู่มือการประเมินผลลัพธ์ทางสังคมและผลตอบแทน ทางสังคมจากการลงทุน. สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สิริพงศ์ กันธิยะ (2561). การวัดผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของโรงแรมรักษ์สิ่งแวดล้อม. รายงานการ ค้นคว้าอิสระ สาขาบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุชาติ เอกไพฑูรย์ (2554). แนวทางการบริหารจัดการของผู้ประกอบการทางสังคมในบริบทประเทศไทย กรณีศึกษา: “ธนาคารปู” ของกลุ่มฟื้นฟูทรัพยากรปูม้า ชุมชนเกาะเตียบ ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2557). การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคม (SROI): กรณีศึกษาการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2540). แนวคิดและ
ทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.

เอกสารภาษาอังกฤษ

Cabinet Office (2009). A Guide to Social Return on Investment. Cabinet Office: Office of the
Third Sector.

Food Connect Sydney (2011). Forecast Social Return on Investment Report. Available at
http://www.socialvalueuk.org/app/uploads/2016/03/Food%20Connect%20Sydney_Forecast%20SROI%20Report_Mar%202011.pdf

Hemmerling, S.A., Barra, M., and Bienn, H.C. (2017). Restore the Earth Foundation Cypress
Reforestation Social Return on Investment Report: Point-aux-Chenes Wildlife
Management Area. The Water Institute of the Gulf. Prepared for and funded by the
Restore the Earth Foundation. Baton Rouge, LA.

Weston and Hong (2012). Social Return on Investment Report: Talensi Farmer-Managed Natural
Regeneration Project, Ghana. Food Security and Climate Change team. Victoria, Australia.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดที่.....
ผู้ตรวจแบบสอบถาม

แบบสอบถาม สำหรับกลุ่มเกษตรกรบ้านแม่ขี้มูก ต.บ้านทับ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... เบอร์โทรศัพท์ เบอร์โทรศัพท์มือถือ.....

ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด คน
1.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำเกษตร..... คน
1.3 เพศ (1) หญิง (2) ชาย
1.4 อายุ ปี
1.5 สถานภาพสมรส (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่
1.6 ระดับการศึกษา (1) ต่ำกว่าประถมศึกษา (2) ประถมศึกษาตอนต้น
 (3) ประถมศึกษาตอนปลาย (4) มัธยมศึกษาตอนต้น
 (5) มัธยมศึกษาตอนปลาย (6) ปวช. / ปวส.
 (7) อนุปริญญา / ปริญญาตรี (8) สูงกว่าปริญญาตรี
 (9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ข้อมูลการประกอบอาชีพ

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับการทำการเกษตรของครัวเรือน โดยเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (ภายใต้ FLR349)

2.1 ท่านเป็นลูกค้ำของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือไม่

- (1) ไม่ใช่ (2) ใช่

2.2 หากท่านเป็นลูกค้ำของ ธกส. ท่านได้กู้เงินจาก ธกส. หรือไม่

- (1) ไม่กู้ (2) กู้ โปรดระบุจำนวน.....บาท

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการปลูกพืชชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการทำการเกษตร

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
ค่าแรงคร้วเรือน							
เมล็ดพันธุ์							
ปุ๋ย							
เตรียมดิน							
ค่าหว่าน							
เก็บเกี่ยว							
ค่าน้ำมัน							
ค่าสารเคมี							
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต			ค่าแรงจ้าง	
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.4 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการปลูกพืชชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่รับจากการทำการเกษตร

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
ค่าแรงคร้วเรือน							
เมล็ดพันธุ์							
ปุ๋ย							
เตรียมดิน							
ค่าหว่าน							
เก็บเกี่ยว							
ค่าน้ำมัน							
ค่าสารเคมี							
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต			ค่าแรงจ้าง	
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.5 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการปลูกไม้เศรษฐกิจชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการทำการเกษตร
หมายเหตุ ไม้เศรษฐกิจ หมายถึง ไม้ที่สามารถสร้างรายได้ เช่น ไม้สัก ไม้พะยูง ไม้ประดู่ เป็นต้น

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว ต่อเดือน	ผลผลิต (กก./ครั้ง)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/ครั้ง)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว ต่อเดือน	ผลผลิต (กก./ครั้ง)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/ครั้ง)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงค้ำเรือ			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงค้ำเรือ			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงค้ำเรือ			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.6 **หลังเข้าร่วมโครงการ** ท่านดำเนินการปลูกไม้เศรษฐกิจชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการทำการเกษตร
 หมายเหตุ ไม้เศรษฐกิจ หมายถึง ไม้ที่สามารถสร้างรายได้ เช่น ไม้สัก ไม้พะยูง ไม้ประดู่ เป็นต้น

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว ต่อเดือน	ผลผลิต (กก./ครั้ง)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/ครั้ง)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว ต่อเดือน	ผลผลิต (กก./ครั้ง)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/ครั้ง)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคั้วเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคั้วเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคั้วเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหวาน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.7 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการเลี้ยงปศุสัตว์ชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปศุสัตว์ ผลผลิต ต้นทุนและรายได้ที่รับจากการทำปศุสัตว์

ชนิดสัตว์	พื้นที่(ไร่)	วัตถุประสงค์การเลี้ยง	รอบการเลี้ยง (วันต่อรอบ)	ผลผลิต (ตัว)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง		
					ค่าแรงครัวเรือน		
					พันธุ์		
					อาหาร/น้ำ		
					ยา/วัคซีน		
					โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง		
					ค่าแรงครัวเรือน		
					พันธุ์		
					อาหาร/น้ำ		
					ยา/วัคซีน		
					โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง		
					ค่าแรงครัวเรือน		
					พันธุ์		
					อาหาร/น้ำ		
					ยา/วัคซีน		
					โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง		
					ค่าแรงครัวเรือน		
					พันธุ์		
					อาหาร/น้ำ		
					ยา/วัคซีน		
					โรงเรือน		

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดสัตว์	พื้นที่(ไร่)	วัตถุประสงค์การเลี้ยง	รอบการเลี้ยง (วันต่อรอบ)	ผลผลิต (ตัว)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ												
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	<table border="1"> <tr><td>ค่าแรงจ้าง</td><td></td></tr> <tr><td>ค่าแรงครัวเรือน</td><td></td></tr> <tr><td>พันธุ์</td><td></td></tr> <tr><td>อาหาร/น้ำ</td><td></td></tr> <tr><td>ยา/วัคซีน</td><td></td></tr> <tr><td>โรงเรือน</td><td></td></tr> </table>	ค่าแรงจ้าง		ค่าแรงครัวเรือน		พันธุ์		อาหาร/น้ำ		ยา/วัคซีน		โรงเรือน			
ค่าแรงจ้าง																			
ค่าแรงครัวเรือน																			
พันธุ์																			
อาหาร/น้ำ																			
ยา/วัคซีน																			
โรงเรือน																			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	<table border="1"> <tr><td>ค่าแรงจ้าง</td><td></td></tr> <tr><td>ค่าแรงครัวเรือน</td><td></td></tr> <tr><td>พันธุ์</td><td></td></tr> <tr><td>อาหาร/น้ำ</td><td></td></tr> <tr><td>ยา/วัคซีน</td><td></td></tr> <tr><td>โรงเรือน</td><td></td></tr> </table>	ค่าแรงจ้าง		ค่าแรงครัวเรือน		พันธุ์		อาหาร/น้ำ		ยา/วัคซีน		โรงเรือน			
ค่าแรงจ้าง																			
ค่าแรงครัวเรือน																			
พันธุ์																			
อาหาร/น้ำ																			
ยา/วัคซีน																			
โรงเรือน																			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	<table border="1"> <tr><td>ค่าแรงจ้าง</td><td></td></tr> <tr><td>ค่าแรงครัวเรือน</td><td></td></tr> <tr><td>พันธุ์</td><td></td></tr> <tr><td>อาหาร/น้ำ</td><td></td></tr> <tr><td>ยา/วัคซีน</td><td></td></tr> <tr><td>โรงเรือน</td><td></td></tr> </table>	ค่าแรงจ้าง		ค่าแรงครัวเรือน		พันธุ์		อาหาร/น้ำ		ยา/วัคซีน		โรงเรือน			
ค่าแรงจ้าง																			
ค่าแรงครัวเรือน																			
พันธุ์																			
อาหาร/น้ำ																			
ยา/วัคซีน																			
โรงเรือน																			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	<table border="1"> <tr><td>ค่าแรงจ้าง</td><td></td></tr> <tr><td>ค่าแรงครัวเรือน</td><td></td></tr> <tr><td>พันธุ์</td><td></td></tr> <tr><td>อาหาร/น้ำ</td><td></td></tr> <tr><td>ยา/วัคซีน</td><td></td></tr> <tr><td>โรงเรือน</td><td></td></tr> </table>	ค่าแรงจ้าง		ค่าแรงครัวเรือน		พันธุ์		อาหาร/น้ำ		ยา/วัคซีน		โรงเรือน			
ค่าแรงจ้าง																			
ค่าแรงครัวเรือน																			
พันธุ์																			
อาหาร/น้ำ																			
ยา/วัคซีน																			
โรงเรือน																			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.8 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการเลี้ยงปศุสัตว์ชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปศุสัตว์ ผลผลิต ต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการทำปศุสัตว์

ชนิดสัตว์	พื้นที่(ไร่)	วัตถุประสงค์การเลี้ยง	รอบการเลี้ยง (วันต่อรอบ)	ผลผลิต (ตัว)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดสัตว์	พื้นที่(ไร่)	วัตถุประสงค์การเลี้ยง	รอบการเลี้ยง (วันต่อรอบ)	ผลผลิต (ตัว)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ												
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	<table border="1"> <tr><td>ค่าแรงจ้าง</td><td></td></tr> <tr><td>ค่าแรงครัวเรือน</td><td></td></tr> <tr><td>พันธุ์</td><td></td></tr> <tr><td>อาหาร/น้ำ</td><td></td></tr> <tr><td>ยา/วัคซีน</td><td></td></tr> <tr><td>โรงเรือน</td><td></td></tr> </table>	ค่าแรงจ้าง		ค่าแรงครัวเรือน		พันธุ์		อาหาร/น้ำ		ยา/วัคซีน		โรงเรือน			
ค่าแรงจ้าง																			
ค่าแรงครัวเรือน																			
พันธุ์																			
อาหาร/น้ำ																			
ยา/วัคซีน																			
โรงเรือน																			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	<table border="1"> <tr><td>ค่าแรงจ้าง</td><td></td></tr> <tr><td>ค่าแรงครัวเรือน</td><td></td></tr> <tr><td>พันธุ์</td><td></td></tr> <tr><td>อาหาร/น้ำ</td><td></td></tr> <tr><td>ยา/วัคซีน</td><td></td></tr> <tr><td>โรงเรือน</td><td></td></tr> </table>	ค่าแรงจ้าง		ค่าแรงครัวเรือน		พันธุ์		อาหาร/น้ำ		ยา/วัคซีน		โรงเรือน			
ค่าแรงจ้าง																			
ค่าแรงครัวเรือน																			
พันธุ์																			
อาหาร/น้ำ																			
ยา/วัคซีน																			
โรงเรือน																			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	<table border="1"> <tr><td>ค่าแรงจ้าง</td><td></td></tr> <tr><td>ค่าแรงครัวเรือน</td><td></td></tr> <tr><td>พันธุ์</td><td></td></tr> <tr><td>อาหาร/น้ำ</td><td></td></tr> <tr><td>ยา/วัคซีน</td><td></td></tr> <tr><td>โรงเรือน</td><td></td></tr> </table>	ค่าแรงจ้าง		ค่าแรงครัวเรือน		พันธุ์		อาหาร/น้ำ		ยา/วัคซีน		โรงเรือน			
ค่าแรงจ้าง																			
ค่าแรงครัวเรือน																			
พันธุ์																			
อาหาร/น้ำ																			
ยา/วัคซีน																			
โรงเรือน																			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	<table border="1"> <tr><td>ค่าแรงจ้าง</td><td></td></tr> <tr><td>ค่าแรงครัวเรือน</td><td></td></tr> <tr><td>พันธุ์</td><td></td></tr> <tr><td>อาหาร/น้ำ</td><td></td></tr> <tr><td>ยา/วัคซีน</td><td></td></tr> <tr><td>โรงเรือน</td><td></td></tr> </table>	ค่าแรงจ้าง		ค่าแรงครัวเรือน		พันธุ์		อาหาร/น้ำ		ยา/วัคซีน		โรงเรือน			
ค่าแรงจ้าง																			
ค่าแรงครัวเรือน																			
พันธุ์																			
อาหาร/น้ำ																			
ยา/วัคซีน																			
โรงเรือน																			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.9 **ก่อนเข้าร่วมโครงการ** ท่านมีการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรหรือประกอบอาชีพเสริม (เช่น การผลิตสิ่งทอ แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรให้เป็นอาหาร เป็นต้น) หรือไม่

(1) ไม่มี

(2) มี

หากมีโปรดระบุ.....

รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบอาชีพเสริมเฉลี่ย.....บาทต่อเดือน

2.10 **หลังเข้าร่วมโครงการ** ท่านมีการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรหรือประกอบอาชีพเสริม (เช่น การผลิตสิ่งทอ แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรให้เป็นอาหาร เป็นต้น) หรือไม่

(1) ไม่มี

(2) มี

หากมีโปรดระบุ.....

รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบอาชีพเสริมเฉลี่ย.....บาทต่อเดือน

2.11 **จากการเข้าร่วมโครงการ** ท่านได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการฯ หรือไม่

(1) ไม่ได้รับเงินสนับสนุน

(2) ได้รับเงินสนับสนุน

หากได้รับเงินสนับสนุน โปรดระบุจำนวนเงิน.....บาท

3. ข้อมูลด้านองค์ความรู้ในการจัดการฟาร์ม

คำอธิบาย นิยามขององค์ความรู้ในการจัดการฟาร์ม

- การจัดการน้ำ/จัดสรรน้ำให้มีใช้อย่างพอเพียง หมายถึง การจัดการแหล่งน้ำในฟาร์มเพื่อให้มีน้ำสำรองไว้ใช้สำหรับการเกษตรและลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ
- การจัดการฟาร์ม/ไร่ นา หมายถึง การจัดการแปลงหรือพื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตร เช่น การเว้นระยะห่างระหว่างพืชแต่ละชนิดที่ปลูก การปลูกพืชตามแนวนอนหรือแนวตั้ง การยกดินให้สูงขึ้น การจัดการระบบน้ำ การใช้วัสดุหมუნเวียนภายในฟาร์ม เช่น การนำเอามูลสัตว์ไปปุ๋ยหรือนำไปหมักเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพ
- การปรับปรุงดิน/การอนุรักษ์ดิน หมายถึง การพัฒนาให้ดินมีสภาพทางเคมีและทางกายภาพที่ดีขึ้น มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น เพื่อให้ดินมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช โดยการปรับปรุงบำรุงดินสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การปลูกพืชคลุมดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยชีวภาพ การปลูกพืชหมุนเวียน เป็นต้น
- การแปรรูปและการตลาด หมายถึง การนำผลผลิตมาแปรรูปเพื่อให้มีอายุยาวนานขึ้น และเป็นการปลูกพืชให้ได้ปริมาณและคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีผู้รับซื้อสินค้าที่ชัดเจนแน่นอน
- การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์/ปลูกพืชผสมผสาน หมายถึง การส่งเสริมการทำเกษตรที่ไม่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติโดยการนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมถึงปลูกพืชหลากหลายชนิด

3.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ในการจัดการฟาร์มหรือไม่

- (1) ไม่มีความรู้ (2) มีความรู้

หากตอบ มี ท่านมีความรู้ด้านใดบ้าง และโปรดระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) การจัดการน้ำ/จัดสรรน้ำให้มีใช้อย่างเพียงพอ
 (2) การจัดการฟาร์ม/ไร่นา
 (3) การปรับปรุงดิน/การอนุรักษ์ดิน
 (4) การแปรรูปและการตลาด
 (5) การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
 (6) การส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน
 (7) การส่งเสริมการลดพื้นที่เผาเพื่อเตรียมการเกษตร
 (8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.2 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านเคยเข้ารับการอบรมด้านการจัดการฟาร์มหรือไม่

- (1) ไม่เคยเข้ารับการอบรม (2) เคยเข้ารับการอบรม

หากตอบ มี โปรดระบุกิจกรรมที่ท่านเข้ารับการอบรมด้านการจัดการฟาร์ม

ลำดับ	กิจกรรมอบรม/สัมมนา	ปีที่เข้าร่วม	ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วม (บาท/ครั้ง)

หมายเหตุ :

- 1) ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประกอบด้วย ค่าลงทะเบียนเข้าร่วมอบรม ค่าเดินทาง ฯลฯ
- 2) กิจกรรมอบรม/สัมมนา ที่เข้าร่วมไม่จำเป็นต้องเป็นการอบรมแบบเป็นทางการ นับรวมกรณีที่มีวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

3.3 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ในการจัดการฟาร์มหรือไม่

- (1) ไม่มีความรู้ (2) มีความรู้

หากตอบ มี ท่านมีความรู้ด้านใดบ้าง และโปรดระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) การจัดการน้ำ/จัดสรรน้ำให้มีใช้อย่างเพียงพอ
 (2) การจัดการฟาร์ม/ไร่นา
 (3) การปรับปรุงดิน/การอนุรักษ์ดิน
 (4) การแปรรูปและการตลาด
 (5) การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
 (6) การส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน
 (7) การส่งเสริมการลดพื้นที่เผาเพื่อเตรียมการเกษตร
 (8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.4 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านเคยเข้ารับการอบรมด้านการจัดการฟาร์มหรือไม่

- (1) ไม่เคยเข้ารับการอบรม (2) เคยเข้ารับการอบรม

หากตอบ มี โปรดระบุกิจกรรมที่ท่านเข้ารับการอบรมด้านการจัดการฟาร์ม

ลำดับ	กิจกรรมอบรม/สัมมนา	ปีที่เข้าร่วม	ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วม (บาท/ครั้ง)

หมายเหตุ :

- 1) ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประกอบด้วย ค่าลงทะเบียนเข้าร่วมอบรม ค่าเดินทาง ฯลฯ
- 2) กิจกรรมอบรม/สัมมนา ที่เข้าร่วมไม่จำเป็นต้องเป็นการอบรมแบบเป็นทางการ นับรวมกรณีที่มีวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม

4. ข้อมูลด้านสุขภาพ

4.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจหรือไม่

- (1) ไม่มี (2) มี

หากมี โปรดระบุโรค.....

ท่านเข้ารับบริการทางการแพทย์เพื่อรักษาระบบทางเดินหายใจโดยเฉลี่ยจำนวน.....ครั้ง/ปี

สิทธิในการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจของท่าน

- (1) สิทธิบัตรทอง (2) ประกันสังคม
 (3)สวัสดิการข้าราชการ (4) อื่นๆ.....

ในการรักษา 1 ครั้ง ท่านมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากสิทธิการรักษาพยาบาลของท่านได้) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

การเข้ารับบริการทางการแพทย์ครั้งนี้ ท่านจ่ายค่าเดินทางไป-กลับ (รวมทั้งท่านและผู้ดูแล) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

4.2 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจหรือไม่

- (1) ไม่มี (2) มี

หากมี โปรดระบุโรค.....

ท่านเข้ารับบริการทางการแพทย์เพื่อรักษาระบบทางเดินหายใจโดยเฉลี่ยจำนวน.....ครั้ง/ปี

สิทธิในการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจของท่าน

- (1) สิทธิบัตรทอง (2) ประกันสังคม
 (3)สวัสดิการข้าราชการ (4) อื่นๆ.....

ในการรักษา 1 ครั้ง ท่านมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากสิทธิการรักษาพยาบาลของท่านได้) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

การเข้ารับบริการทางการแพทย์ครั้งนี้ ท่านจ่ายค่าพาหนะไป-กลับ (รวมทั้งท่านและผู้ดูแล) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

4.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้หรือไม่

- (1) ไม่มี (2) มี

หากมี โปรดระบุโรค.....

ท่านเข้ารับบริการทางการแพทย์เพื่อรักษาระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้โดยเฉลี่ยจำนวน.....ครั้ง/ปี

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

สิทธิในการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้ของท่าน

- (1) สิทธิบัตรทอง (2) ประกันสังคม
 (3)สวัสดิการข้าราชการ (4) อื่นๆ.....

ในการรักษา 1 ครั้ง ท่านมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากสิทธิการรักษาพยาบาลของท่านได้) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

การเข้ารับบริการทางการแพทย์ครั้งนี้ ท่านจ่ายค่าพาหนะไป-กลับ (รวมทั้งท่านและผู้ดูแล) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

4.4 **หลังเข้าร่วมโครงการ** ท่านมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้หรือไม่

- (1) ไม่มี (2) มี

หากมี โปรดระบุโรค.....

ท่านเข้ารับบริการทางการแพทย์เพื่อรักษาระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้โดยเฉลี่ยจำนวน.....ครั้ง/ปี

สิทธิในการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้ของท่าน

- (1) สิทธิบัตรทอง (2) ประกันสังคม
 (3)สวัสดิการข้าราชการ (4) อื่นๆ.....

ในการรักษา 1 ครั้ง ท่านมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากสิทธิการรักษาพยาบาลของท่านได้) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

การเข้ารับบริการทางการแพทย์ครั้งนี้ ท่านจ่ายค่าพาหนะไป-กลับ (รวมทั้งท่านและผู้ดูแล) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

5. ข้อมูลด้านการใช้เวลากับครอบครัว

5.1 ท่านมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว โดยเฉลี่ยกี่ชั่วโมงต่อสัปดาห์

* **กิจกรรมที่ทำร่วมกับสมาชิกในครอบครัว** หมายถึง การใช้เวลาและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น ดูโทรทัศน์ เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย รับประทานอาหารร่วมกัน ท่องเที่ยวร่วมกัน เป็นต้น

กิจกรรม	ก่อนเข้าร่วมโครงการ		หลังเข้าร่วมโครงการ	
	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/ครั้ง)	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/ครั้ง)
ดูโทรทัศน์				
เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย				
รับประทานอาหารร่วมกัน				

5.2 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านได้ไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัวกี่ครั้งต่อเดือน

*การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัว

- (1) ไม่ได้ไปเที่ยวร่วมกันเลย (2) 1 – 2 ครั้ง/เดือน
 (3) 3 – 4 ครั้ง/เดือน (4) มากกว่า 4 ครั้ง/เดือน
 (5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัว (บาทต่อครั้ง)

รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ครั้ง)
ค่าที่พัก/โรงแรม	
ค่าอาหาร	
ค่าเดินทาง	
ค่าบัตรเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	

5.3 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านได้ไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัวกี่ครั้งต่อเดือน

*การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัว

- (1) ไม่ได้ไปเที่ยวร่วมกันเลย (2) 1 – 2 ครั้ง/เดือน
 (3) 3 – 4 ครั้ง/เดือน (4) มากกว่า 4 ครั้ง/เดือน
 (5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัว (บาทต่อครั้ง)

รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ครั้ง)
ค่าที่พัก/โรงแรม	
ค่าอาหาร	
ค่าเดินทาง	
ค่าบัตรเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

6. ข้อมูลด้านการบริโภคอาหาร

คำอธิบาย: สินค้าเกษตรอินทรีย์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการทำการเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ ไม่ใช่ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

6.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านมีการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์หรือไม่

(1) ไม่มี

กรณีที่ท่านปลูกผักบริโภคเอง หากจำเป็นต้องซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ ท่านคิดว่าจะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นจำนวนเงิน.....บาท/ครั้ง

(2) มี โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

ความถี่ในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์.....ครั้งต่อสัปดาห์

ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของครัวเรือนเฉลี่ย.....บาท/ครั้ง

6.2 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านมีการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์หรือไม่

(1) ไม่มี

กรณีที่ท่านปลูกผักบริโภคเอง หากจำเป็นต้องซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ ท่านคิดว่าจะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นจำนวนเงิน.....บาท/ครั้ง

(2) มี โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

ความถี่ในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์.....ครั้งต่อสัปดาห์

ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของครัวเรือนเฉลี่ย.....บาท/ครั้ง

6.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการ สุขภาพกายโดยรวมของท่านเป็นอย่างไรคะ

แย่มากที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ดีที่สุด

6.4 หลังเข้าร่วมโครงการ สุขภาพกายโดยรวมของท่านเป็นอย่างไรคะ

แย่มากที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ดีที่สุด

ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามชุดที่.....
ผู้ตรวจแบบสอบถาม

แบบสอบถาม สำหรับกลุ่มเกษตรกรบ้านโหล่งปง ต.กองแขก อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... เบอร์โทรศัพท์เบอร์โทรศัพท์มือถือ.....

ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด คน
1.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำเกษตร..... คน
1.3 เพศ (1) หญิง (2) ชาย
1.4 อายุ ปี
1.5 สถานภาพสมรส (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่
1.6 ระดับการศึกษา (1) ต่ำกว่าประถมศึกษา (2) ประถมศึกษาตอนต้น
 (3) ประถมศึกษาตอนปลาย (4) มัธยมศึกษาตอนต้น
 (5) มัธยมศึกษาตอนปลาย (6) ปวช. / ปวส.
 (7) อนุปริญญา / ปริญญาตรี (8) สูงกว่าปริญญาตรี
 (9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ข้อมูลการประกอบอาชีพ

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับการทำการเกษตรของครัวเรือน โดยเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (ภายใต้ FLR349)

2.1 ท่านเป็นลูกค้ำของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือไม่

- (1) ไม่ใช่ (2) ใช่

2.2 หากท่านเป็นลูกค้ำของ ธกส. ท่านได้กู้เงินจาก ธกส. หรือไม่

- (1) ไม่กู้ (2) กู้ โปรดระบุจำนวน.....บาท

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการปลูกพืชชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการทำการเกษตร

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
☐ ยังไม่ได้ผลผลิต				ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
				☐ ยังไม่ได้ผลผลิต			
ค่าแรงคร้วเรือน							
เมล็ดพันธุ์							
ปุ๋ย							
เตรียมดิน							
ค่าหว่าน							
เก็บเกี่ยว							
ค่าน้ำมัน							
ค่าสารเคมี							
☐ ยังไม่ได้ผลผลิต						ค่าแรงจ้าง	
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.4 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการปลูกพืชชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่รับจากการทำการเกษตร

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
ค่าแรงคร้วเรือน							
เมล็ดพันธุ์							
ปุ๋ย							
เตรียมดิน							
ค่าหว่าน							
เก็บเกี่ยว							
ค่าน้ำมัน							
ค่าสารเคมี							
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต			ค่าแรงจ้าง	
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคร้วเรือน			
				เมล็ดพันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.5 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการปลูกไม้เศรษฐกิจชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการทำการเกษตร
หมายเหตุ ไม้เศรษฐกิจ หมายถึง ไม้ที่สามารถสร้างรายได้ เช่น ไม้สัก ไม้พะยูง ไม้ประดู่ เป็นต้น

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว ต่อเดือน	ผลผลิต (กก./ครั้ง)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/ครั้ง)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว ต่อเดือน	ผลผลิต (กก./ครั้ง)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/ครั้ง)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงครุว์เรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงครุว์เรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงครุว์เรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.6 **หลังเข้าร่วมโครงการ** ท่านดำเนินการปลูกไม้เศรษฐกิจชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการทำการเกษตร
 หมายเหตุ ไม้เศรษฐกิจ หมายถึง ไม้ที่สามารถสร้างรายได้ เช่น ไม้สัก ไม้พะยูง ไม้ประดู่ เป็นต้น

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว ต่อเดือน	ผลผลิต (กก./ครั้ง)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/ครั้ง)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงคริวเรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว ต่อเดือน	ผลผลิต (กก./ครั้ง)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/ครั้ง)	หมายเหตุ
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงครุว์เรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงครุว์เรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			
			☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
				ค่าแรงครุว์เรือน			
				พันธุ์			
				ปุ๋ย			
				เตรียมดิน			
				ค่าหว่าน			
				เก็บเกี่ยว			
				ค่าน้ำมัน			
				ค่าสารเคมี			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.7 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการปลูกผักชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่รับจากการทำการเกษตร

*หมายเหตุ: กรณีที่แต่ละเดือนเก็บผักได้หลายรอบให้คำนวณทุกอย่างเป็นต่อปี

ชนิดพืชที่ปลูก	วัตถุประสงค์	วิธีการปลูก	ขนาดแปลง	จำนวนรอบปลูกต่อปี*	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/รอบ)	หมายเหตุ
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและบริโภค* ☐ เพื่อบริโภคอย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ปลูกกินเองจะต้องจ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและบริโภค* ☐ เพื่อบริโภคอย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ปลูกกินเองจะต้องจ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและบริโภค* ☐ เพื่อบริโภคอย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ปลูกกินเองจะต้องจ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	วัตถุประสงค์	วิธีการปลูก	ขนาดแปลง	จำนวนรอบปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/รอบ)	หมายเหตุ
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและ บริโภค* ☐ เพื่อบริโภค อย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ ปลูกกินเองจะต้อง จ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและ บริโภค* ☐ เพื่อบริโภค อย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ ปลูกกินเองจะต้อง จ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและ บริโภค* ☐ เพื่อบริโภค อย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ ปลูกกินเองจะต้อง จ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.8 **หลังเข้าร่วมโครงการ** ท่านดำเนินการปลูกผักชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการทำการเกษตร

*หมายเหตุ: กรณีที่แต่ละเดือนเก็บผักได้หลายรอบให้คำนวณทุกอย่างเป็นต่อปี

ชนิดพืชที่ปลูก	วัตถุประสงค์	วิธีการปลูก	ขนาดแปลง	จำนวนรอบปลูกต่อปี*	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/รอบ)	หมายเหตุ
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและบริโภค* ☐ เพื่อบริโภคอย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ปลูกกินเองจะต้องจ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหวาน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและบริโภค* ☐ เพื่อบริโภคอย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ปลูกกินเองจะต้องจ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหวาน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและบริโภค* ☐ เพื่อบริโภคอย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ปลูกกินเองจะต้องจ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหวาน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดพืชที่ปลูก	วัตถุประสงค์	วิธีการปลูก	ขนาดแปลง	จำนวนรอบปลูกต่อปี	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/รอบ)	หมายเหตุ
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและ บริโภค* ☐ เพื่อบริโภค อย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ ปลูกกินเองจะต้อง จ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและ บริโภค* ☐ เพื่อบริโภค อย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ ปลูกกินเองจะต้อง จ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		
	☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อขายและ บริโภค ☐ เพื่อบริโภค อย่างเดียว* * หากต้องซื้อผักที่ ปลูกกินเองจะต้อง จ่าย.....บาท	☐ แบบทั่วไป ☐ แบบอินทรีย์		ปลูกจำนวน.....รอบ	☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงคร้วเรือน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เตรียมดิน ค่าหว่าน เก็บเกี่ยว ค่าน้ำมัน ค่าสารเคมี		

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.9 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการเลี้ยงปศุสัตว์ชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปศุสัตว์ ผลผลิต ต้นทุนและรายได้ที่รับจากการทำปศุสัตว์

ชนิดสัตว์	พื้นที่(ไร่)	วัตถุประสงค์การเลี้ยง	รอบการเลี้ยง (วันต่อรอบ)	ผลผลิต (ตัว)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดสัตว์	พื้นที่(ไร่)	วัตถุประสงค์การเลี้ยง	รอบการเลี้ยง (วันต่อรอบ)	ผลผลิต (ตัว)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
					ค่าแรงครัวเรือน			
					พันธุ์			
					อาหาร/น้ำ			
					ยา/วัคซีน			
					โรงเรือน			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
					ค่าแรงครัวเรือน			
					พันธุ์			
					อาหาร/น้ำ			
					ยา/วัคซีน			
					โรงเรือน			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
					ค่าแรงครัวเรือน			
					พันธุ์			
					อาหาร/น้ำ			
					ยา/วัคซีน			
					โรงเรือน			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
					ค่าแรงครัวเรือน			
					พันธุ์			
					อาหาร/น้ำ			
					ยา/วัคซีน			
					โรงเรือน			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.10 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านดำเนินการเลี้ยงปศุสัตว์ชนิดใดบ้าง โปรดระบุพื้นที่ปศุสัตว์ ผลผลิต ต้นทุนและรายได้ที่รับจากการทำปศุสัตว์

ชนิดสัตว์	พื้นที่(ไร่)	วัตถุประสงค์การเลี้ยง	รอบการเลี้ยง (วันต่อรอบ)	ผลผลิต (ตัว)	ต้นทุน (บาท/เดือน)	ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง ค่าแรงครัวเรือน พันธุ์ อาหาร/น้ำ ยา/วัคซีน โรงเรือน		

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ชนิดสัตว์	พื้นที่(ไร่)	วัตถุประสงค์การเลี้ยง	รอบการเลี้ยง (วันต่อรอบ)	ผลผลิต (ตัว)	ต้นทุน (บาท/เดือน)		ยอดขาย (บาท/เดือน)	หมายเหตุ
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
					ค่าแรงครัวเรือน			
					พันธุ์			
					อาหาร/น้ำ			
					ยา/วัคซีน			
					โรงเรือน			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
					ค่าแรงครัวเรือน			
					พันธุ์			
					อาหาร/น้ำ			
					ยา/วัคซีน			
					โรงเรือน			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
					ค่าแรงครัวเรือน			
					พันธุ์			
					อาหาร/น้ำ			
					ยา/วัคซีน			
					โรงเรือน			
		☐ เพื่อขาย ☐ เพื่อบริโภคในครัวเรือน ☐ เพื่อขายและบริโภค		☐ ยังไม่ได้ผลผลิต	ค่าแรงจ้าง			
					ค่าแรงครัวเรือน			
					พันธุ์			
					อาหาร/น้ำ			
					ยา/วัคซีน			
					โรงเรือน			

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.11 **ก่อนเข้าร่วมโครงการ** ท่านมีการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรหรือประกอบอาชีพเสริม (เช่น การผลิตสิ่งทอ แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรให้เป็นอาหาร เป็นต้น) หรือไม่

(1) ไม่มี

(2) มี

หากมีโปรดระบุ.....

รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบอาชีพเสริมเฉลี่ย.....บาทต่อเดือน

2.12 **หลังเข้าร่วมโครงการ** ท่านมีการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรหรือประกอบอาชีพเสริม (เช่น การผลิตสิ่งทอ แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรให้เป็นอาหาร เป็นต้น) หรือไม่

(1) ไม่มี

(2) มี

หากมีโปรดระบุ.....

รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบอาชีพเสริมเฉลี่ย.....บาทต่อเดือน

2.13 **จากการเข้าร่วมโครงการ** ท่านได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการฯ หรือไม่

(1) ไม่ได้รับ

(2) ได้รับ

หากได้รับเงินสนับสนุน โปรดระบุจำนวนเงิน.....บาท

3. ข้อมูลด้านองค์ความรู้ในการจัดการฟาร์ม

คำอธิบาย นิยามขององค์ความรู้ในการจัดการฟาร์ม

- การจัดการน้ำ/จัดสรรน้ำให้มีใช้อย่างพอเพียง หมายถึง การจัดการแหล่งน้ำในฟาร์มเพื่อให้มีน้ำสำรองไว้ใช้สำหรับการเกษตรและลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ
- การจัดการฟาร์ม/ไร่ นา หมายถึง การจัดการแปลงหรือพื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตร เช่น การเว้นระยะห่างระหว่างพืชแต่ละชนิดที่ปลูก การปลูกพืชตามแนวนอนหรือแนวตั้ง การยกดินให้สูงขึ้น การจัดการระบบน้ำ การใช้วัสดุหมუნเวียนภายในฟาร์ม เช่น การนำเอามูลสัตว์ไปปุ๋ยหรือนำไปหมักเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพ
- การปรับปรุงดิน/การอนุรักษ์ดิน หมายถึง การพัฒนาให้ดินมีสภาพทางเคมีและทางกายภาพที่ดีขึ้น มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น เพื่อให้ดินมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช โดยการปรับปรุงบำรุงดินสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การปลูกพืชคลุมดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยชีวภาพ การปลูกพืชหมุนเวียน เป็นต้น
- การแปรรูปและการตลาด หมายถึง การนำผลผลิตมาแปรรูปเพื่อให้มีอายุยาวนานขึ้น และเป็นการปลูกพืชให้ได้ปริมาณและคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีผู้รับซื้อสินค้าที่ชัดเจนแน่นอน
- การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์/ปลูกพืชผสมผสาน หมายถึง การส่งเสริมการทำเกษตรที่ไม่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติโดยการนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมถึงปลูกพืชหลากหลายชนิด

3.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ในการจัดการฟาร์มหรือไม่

- (1) ไม่มีความรู้ (2) มีความรู้

หากตอบ มี ท่านมีความรู้ด้านใดบ้าง และโปรดระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) การจัดการน้ำ/จัดสรรน้ำให้มีใช้อย่างเพียงพอ
 (2) การจัดการฟาร์ม/ไร่นา
 (3) การปรับปรุงดิน/การอนุรักษ์ดิน
 (4) การแปรรูปและการตลาด
 (5) การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
 (6) การส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน
 (7) การส่งเสริมการลดพื้นที่เผาเพื่อเตรียมการเกษตร
 (8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.2 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านเคยเข้ารับการอบรมด้านการจัดการฟาร์มหรือไม่

- (1) ไม่เคยเข้ารับการอบรม (2) เคยเข้ารับการอบรม

หากตอบ มี โปรดระบุกิจกรรมที่ท่านเข้ารับการอบรมด้านการจัดการฟาร์ม

ลำดับ	กิจกรรมอบรม/สัมมนา	ปีที่เข้าร่วม	ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วม (บาท/ครั้ง)

หมายเหตุ :

- 1) ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประกอบด้วย ค่าลงทะเบียนเข้าร่วมอบรม ค่าเดินทาง ฯลฯ
- 2) กิจกรรมอบรม/สัมมนา ที่เข้าร่วมไม่จำเป็นต้องเป็นการอบรมแบบเป็นทางการ นับรวมกรณีที่มีวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

3.3 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ในการจัดการฟาร์มหรือไม่

- (1) ไม่มีความรู้ (2) มีความรู้

หากตอบ มี ท่านมีความรู้ด้านใดบ้าง และโปรดระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) การจัดการน้ำ/จัดสรรน้ำให้มีใช้อย่างเพียงพอ
 (2) การจัดการฟาร์ม/ไร่นา
 (3) การปรับปรุงดิน/การอนุรักษ์ดิน
 (4) การแปรรูปและการตลาด
 (5) การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
 (6) การส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน
 (7) การส่งเสริมการลดพื้นที่เผาเพื่อเตรียมการเกษตร
 (8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.4 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านเคยเข้ารับการอบรมด้านการจัดการฟาร์มหรือไม่

- (1) ไม่เคยเข้ารับการอบรม (2) เคยเข้ารับการอบรม

หากตอบ มี โปรดระบุกิจกรรมที่ท่านเข้ารับการอบรมด้านการจัดการฟาร์ม

ลำดับ	กิจกรรมอบรม/สัมมนา	ปีที่เข้าร่วม	ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วม (บาท/ครั้ง)

หมายเหตุ :

- 1) ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประกอบด้วย ค่าลงทะเบียนเข้าร่วมอบรม ค่าเดินทาง ฯลฯ
- 2) กิจกรรมอบรม/สัมมนา ที่เข้าร่วมไม่จำเป็นต้องเป็นการอบรมแบบเป็นทางการ นับรวมกรณีที่มีวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม

4. ข้อมูลด้านสุขภาพ

4.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจหรือไม่

- (1) ไม่มี (2) มี

หากมี โปรดระบุโรค.....

ท่านเข้ารับบริการทางการแพทย์เพื่อรักษาระบบทางเดินหายใจโดยเฉลี่ยจำนวน.....ครั้ง/ปี

สิทธิในการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจของท่าน

- (1) สิทธิบัตรทอง (2) ประกันสังคม
 (3)สวัสดิการข้าราชการ (4) อื่นๆ.....

ในการรักษา 1 ครั้ง ท่านมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากสิทธิการรักษาพยาบาลของท่านได้) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

การเข้ารับบริการทางการแพทย์ครั้งนี้ ท่านจ่ายค่าเดินทางไป-กลับ (รวมทั้งท่านและผู้ดูแล)

จำนวน.....บาทต่อครั้ง

4.2 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจหรือไม่

- (1) ไม่มี (2) มี

หากมี โปรดระบุโรค.....

ท่านเข้ารับบริการทางการแพทย์เพื่อรักษาระบบทางเดินหายใจโดยเฉลี่ยจำนวน.....ครั้ง/ปี

สิทธิในการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจของท่าน

- (1) สิทธิบัตรทอง (2) ประกันสังคม
 (3)สวัสดิการข้าราชการ (4) อื่นๆ.....

ในการรักษา 1 ครั้ง ท่านมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากสิทธิการรักษาพยาบาลของท่านได้) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

การเข้ารับบริการทางการแพทย์ครั้งนี้ ท่านจ่ายค่าพาหนะไป-กลับ (รวมทั้งท่านและผู้ดูแล)

จำนวน.....บาทต่อครั้ง

4.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้หรือไม่

- (1) ไม่มี (2) มี

หากมี โปรดระบุโรค.....

ท่านเข้ารับบริการทางการแพทย์เพื่อรักษาระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้โดยเฉลี่ยจำนวน.....ครั้ง/ปี

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

สิทธิในการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้ของท่าน

- (1) สิทธิบัตรทอง (2) ประกันสังคม
 (3)สวัสดิการข้าราชการ (4) อื่นๆ.....

ในการรักษา 1 ครั้ง ท่านมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากสิทธิการรักษาพยาบาลของท่านได้) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

การเข้ารับบริการทางการแพทย์ครั้งนี้ ท่านจ่ายค่าพาหนะไป-กลับ (รวมทั้งท่านและผู้ดูแล) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

4.4 **หลังเข้าร่วมโครงการ** ท่านมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้หรือไม่

- (1) ไม่มี (2) มี

หากมี โปรดระบุโรค.....

ท่านเข้ารับบริการทางการแพทย์เพื่อรักษาระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้โดยเฉลี่ยจำนวน.....ครั้ง/ปี

สิทธิในการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับระบบผิวหนัง/ภูมิแพ้ของท่าน

- (1) สิทธิบัตรทอง (2) ประกันสังคม
 (3)สวัสดิการข้าราชการ (4) อื่นๆ.....

ในการรักษา 1 ครั้ง ท่านมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากสิทธิการรักษาพยาบาลของท่านได้) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

การเข้ารับบริการทางการแพทย์ครั้งนี้ ท่านจ่ายค่าพาหนะไป-กลับ (รวมทั้งท่านและผู้ดูแล) จำนวน.....บาทต่อครั้ง

5. ข้อมูลด้านการใช้เวลากับครอบครัว

5.1 ท่านมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว โดยเฉลี่ยกี่ชั่วโมงต่อสัปดาห์

* **กิจกรรมที่ทำร่วมกับสมาชิกในครอบครัว** หมายถึง การใช้เวลาและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น ดูโทรทัศน์ เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย รับประทานอาหารร่วมกัน ท่องเที่ยวร่วมกัน เป็นต้น

กิจกรรม	ก่อนเข้าร่วมโครงการ		หลังเข้าร่วมโครงการ	
	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/ครั้ง)	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/ครั้ง)
ดูโทรทัศน์				
เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย				
รับประทานอาหารร่วมกัน				

5.2 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านได้ไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัวกี่ครั้งต่อเดือน

*การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัว

- (1) ไม่ได้ไปเที่ยวร่วมกันเลย (2) 1 – 2 ครั้ง/เดือน
 (3) 3 – 4 ครั้ง/เดือน (4) มากกว่า 4 ครั้ง/เดือน
 (5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัว (บาทต่อครั้ง)

รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ครั้ง)
ค่าที่พัก/โรงแรม	
ค่าอาหาร	
ค่าเดินทาง	
ค่าบัตรเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	

5.3 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านได้ไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัวกี่ครั้งต่อเดือน

*การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัว

- (1) ไม่ได้ไปเที่ยวร่วมกันเลย (2) 1 – 2 ครั้ง/เดือน
 (3) 3 – 4 ครั้ง/เดือน (4) มากกว่า 4 ครั้ง/เดือน
 (5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการไปเที่ยวกับสมาชิกในครอบครัว (บาทต่อครั้ง)

รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ครั้ง)
ค่าที่พัก/โรงแรม	
ค่าอาหาร	
ค่าเดินทาง	
ค่าบัตรเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

6. ข้อมูลด้านการบริโภคอาหาร

คำอธิบาย: สินค้าเกษตรอินทรีย์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการทำการเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ ไม่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

6.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ท่านมีการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์หรือไม่

(1) ไม่มี

กรณีที่ท่านปลูกผักบริโภคเอง หากจำเป็นต้องซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ ท่านคิดว่าจะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นจำนวนเงิน.....บาท/ครั้ง

(2) มี โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

ความถี่ในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์.....ครั้งต่อสัปดาห์

ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของครัวเรือนเฉลี่ย.....บาท/ครั้ง

6.2 หลังเข้าร่วมโครงการ ท่านมีการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์หรือไม่

(1) ไม่มี

กรณีที่ท่านปลูกผักบริโภคเอง หากจำเป็นต้องซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ ท่านคิดว่าจะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นจำนวนเงิน.....บาท/ครั้ง

(2) มี โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

ความถี่ในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์.....ครั้งต่อสัปดาห์

ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของครัวเรือนเฉลี่ย.....บาท/ครั้ง

6.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการ สุขภาพกายโดยรวมของท่านเป็นอย่างไรคะ

แย่มากที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ดีที่สุด

6.4 หลังเข้าร่วมโครงการ สุขภาพกายโดยรวมของท่านเป็นอย่างไรคะ

แย่มากที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ดีที่สุด

ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถาม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง..... กอง/ฝ่าย.....

หน่วยงาน.....

ที่อยู่หน่วยงาน.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....

1.1 เพศ (1) หญิง (2) ชาย

1.2 อายุ ปี

1.1 สถานภาพสมรส (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่

1.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

1.4 ระดับการศึกษา (1) ต่ำกว่าประถมศึกษา (2) ประถมศึกษาตอนต้น

(3) ประถมศึกษาตอนปลาย (4) มัธยมศึกษาตอนต้น

(5) มัธยมศึกษาตอนปลาย (6) ปวช. / ปวส.

(7) อนุปริญญา / ปริญญาตรี (8) สูงกว่าปริญญาตรี

(9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ข้อมูลภาระงานที่รับผิดชอบ

ก่อนที่จะมีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) หน่วยงานของท่านมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกษตรกร/คนในชุมชน อะไรบ้างคะ

.....
.....
.....

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.1 หลังจากที่มีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349) หน่วยงานของท่านมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกษตรกร/คนในชุมชน อะไรบ้างคะ

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ก่อนที่จะมีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)
ความถี่ของการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกษตรกร/คนในชุมชนโดยเฉลี่ย จำนวน.....ครั้ง/ปี
โดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกษตรกรจำนวน.....บาทต่อครั้ง

2.3 หลังจากที่มีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)
ความถี่ของการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกษตรกร/คนในชุมชนโดยเฉลี่ย จำนวน.....ครั้ง/ปี
โดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกษตรกรจำนวน.....บาทต่อครั้ง

2.4 ก่อนที่จะมีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)
บุคลากรภายในหน่วยงานของท่านเข้าร่วมอบรมจากหน่วยงานภายนอก
จำนวนเฉลี่ย.....ครั้งต่อเดือน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายประมาณ.....บาท/คน/ครั้ง

2.5 หลังจากที่มีโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)
บุคลากรภายในหน่วยงานของท่านเข้าร่วมอบรมภายนอกหน่วยงาน
จำนวนเฉลี่ย.....ครั้งต่อเดือน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายประมาณ.....บาท/คน/ครั้ง

3. ข้อมูลด้านงบประมาณ

3.1 หน่วยงานของท่านมี ค่าใช้จ่ายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นจำนวนเท่าใด

รายการ	ก่อนการดำเนิน โครงการ (บาท/ปี)	หลังการดำเนินโครงการ (บาท/ปี)
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
ด้านการจัดการ ปัญหาหมอกควัน		
ด้านการจัดการขยะ		
ด้านการจัดการน้ำเสีย		
ด้านการจัดการน้ำ		
ด้านอื่นๆ (ระบุ).....		

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม หมายถึง งบที่หน่วยงานมีการใช้จ่ายจริงด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่นั้น

3.2 หน่วยงานของท่านมี งบประมาณที่จัดสรรด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ในแต่ละด้านเป็นจำนวนเท่าใด

รายการ	ก่อนการดำเนิน โครงการ (บาท/ปี)	หลังการดำเนินโครงการ (บาท/ปี)
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
ด้านการจัดการ ปัญหาหมอกควัน		
ด้านการจัดการขยะ		
ด้านการจัดการน้ำเสีย		
ด้านการจัดการน้ำ		
ด้านอื่นๆ (ระบุ).....		

ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามชุดที่
ผู้ตรวจแบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับกลุ่มผู้บริโภคร
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่..... หมู่บ้าน..... ถนน.....

แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ.....

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน คน

1.2 เพศ (1) หญิง (2) ชาย

1.3 อายุ ปี

1.4 อาชีพ

1.5 สถานภาพสมรส (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่

1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

1.7 ระดับการศึกษา (1) ต่ำกว่าประถมศึกษา (2) ประถมศึกษาตอนต้น

(3) ประถมศึกษาตอนปลาย (4) มัธยมศึกษาตอนต้น

(5) มัธยมศึกษาตอนปลาย (6) ปวช. / ปวส.

(7) อนุปริญญา / ปริญญาตรี (8) สูงกว่าปริญญาตรี

(9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ข้อมูลการบริโภคอาหาร

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองในมิติต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การบริโภคอาหารและการเลือกซื้อผัก/ผลไม้

2.1.1 **ในช่วง 1 ปีก่อน** ท่านมีความใส่ใจต่อการคัดเลือกอาหารเพื่อการบริโภคมากน้อยเพียงใดคะ

- (1) ไม่ใส่ใจเลย
- (2) ใส่ใจน้อย
- (3) ใส่ใจปานกลาง
- (4) ใส่ใจมาก
- (5) ใส่ใจมากที่สุด

2.1.2 **ปัจจุบัน** ท่านมีความใส่ใจต่อการคัดเลือกอาหารเพื่อการบริโภคมากน้อยเพียงใดคะ

- (1) ไม่ใส่ใจเลย
- (2) ใส่ใจน้อย
- (3) ใส่ใจปานกลาง
- (4) ใส่ใจมาก
- (5) ใส่ใจมากที่สุด

* ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการทำการเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ ไม่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

2.1.3 **ในช่วง 1 ปีก่อน** ท่านบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์.....ครั้งต่อสัปดาห์

2.1.4 **ปัจจุบัน** ท่านบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์.....ครั้งต่อสัปดาห์

2.1.5 ส่วนใหญ่ท่านซื้อหรือจัดหาผักและผลไม้มาจากที่ใด

- (1) ตลาดสด/ตลาดนัด
- (2) ซูเปอร์มาร์เก็ต
- (3) ร้านโอ๊กะจู้
- (4) ร้านจำหน่ายสินค้าเพื่อสุขภาพ
- (5) ร้านจำหน่ายผักอินทรีย์ เช่น Lemon farm, Gloden place
- (6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2.1.6 โดยปกติท่านซื้อผัก/ผลไม้อินทรีย์จากร้านใด.....

2.1.7 โดยเฉลี่ยท่านรับประทานหรือซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จากร้านโอ๊กะจู้

จำนวน ครั้งต่อเดือน (ระบุเป็นจำนวนเต็ม)

2.1.8 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการรับประทานหรือซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จากร้านโอ๊กะจู้

.....บาทต่อครั้ง

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

2.2 เมื่อ 1 ปีก่อน สุขภาพกายโดยรวมของท่านเป็นอย่างไรคะ

แย่มากที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ดีที่สุด

2.3 ปัจจุบัน สุขภาพกายโดยรวมของท่านเป็นอย่างไรคะ

แย่มากที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ดีที่สุด

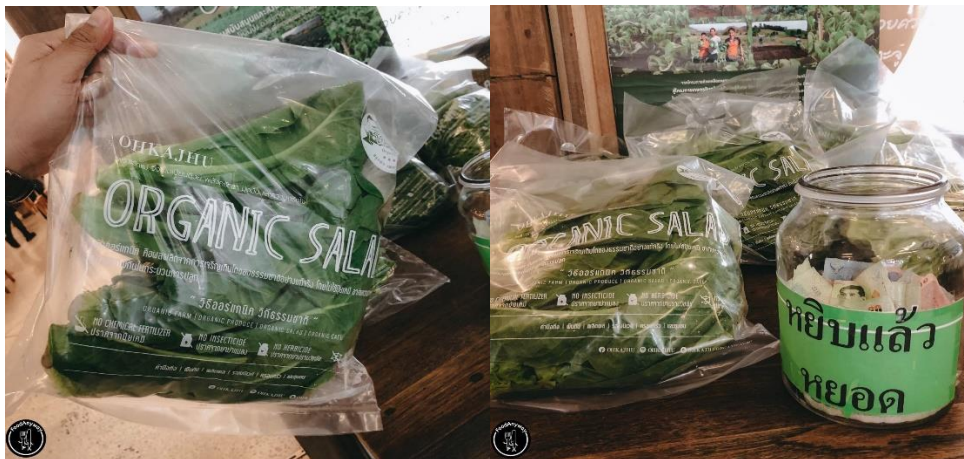
2.4 ท่านมีความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ของร้านไอ้กะจู้มากน้อยเพียงใดคะ

- (1) ไม่เชื่อมั่นเลย
- (2) มีความเชื่อมั่นน้อย
- (3) มีความเชื่อมั่นปานกลาง
- (4) มีความเชื่อมั่นมาก
- (5) มีความเชื่อมั่นมากที่สุด

2.5 ท่านมีความพึงพอใจในอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จากร้านไอ้กะจู้ในระดับใดคะ (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

2.6 ท่านเคยมีส่วนร่วมในโครงการหยิบแล้วหยอดที่ร้านไอ้กะจู้สนับสนุนและส่งเสริมเกษตรกรบ้านโหล่งปงอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ หรือไม่

ที่มา : <https://twitter.com/foodanyway>

- (1) เคย (โปรดตอบข้อ 2.7-2.8)
- (2) ไม่เคย (จบการสัมภาษณ์)

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.7 ท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรกรจากการซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์โครงการหีบแล้วหยอดจากร้านไอ้กะจู้ในระดับใดคะ (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

2.8 ท่านมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จากโครงการหีบแล้วหยอดในระดับใดคะ (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

2.9 ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการให้บริการของร้านไอ้กะจู้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามชุดที่

ผู้ตรวจแบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับกลุ่มร้านค้าและร้านอาหาร

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... เบอร์โทรศัพท์

เบอร์โทรศัพท์มือถือ.....

โทรสาร..... E-mail.....

หน่วยงาน..... ตำแหน่ง.....

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ (1) หญิง (2) ชาย

1.2 อายุ ปี

1.3 อาชีพ

1.4 สถานภาพสมรส (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่

1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

1.6 ระดับการศึกษา (1) ต่ำกว่าประถมศึกษา (2) ประถมศึกษาตอนต้น

(3) ประถมศึกษาตอนปลาย (4) มัธยมศึกษาตอนต้น

(5) มัธยมศึกษาตอนปลาย (6) ปวช. / ปวส.

(7) อนุปริญญา / ปริญญาตรี (8) สูงกว่าปริญญาตรี

(9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

1.6 ชื่อร้านค้า / ธุรกิจ

1.7 ประเภทธุรกิจ

(1) ธุรกิจร้านอาหาร (2) ธุรกิจเครื่องดื่ม / ร้านกาแฟ

(3) ธุรกิจร้านค้าปลีก - ค้าส่ง (4) ธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ / ผลผลิตทางการเกษตร

(5) ธุรกิจจำหน่ายของฝาก/ของที่ระลึก (6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

1.8 ขนาดธุรกิจ

(1) ธุรกิจครัวเรือน (2) ธุรกิจ SMEs

(3) ธุรกิจขนาดกลาง (4) ธุรกิจขนาดใหญ่

(5) อื่นๆ (โปรดระบุ)

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2. ข้อมูลรายได้จากการขายและต้นทุนการรับซื้อผลผลิต

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองในมิติต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การจัดหาสินค้าเกษตรอินทรีย์จากโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)

2.1.1 ประเภทสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ท่านเลือกซื้อมาจำหน่ายหรือปรุงอาหารที่ร้านมีอะไรบ้างคะ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ (1) ผัก และผลไม้	☐ (2) ข้าว
☐ (3) เนื้อสัตว์	☐ (4) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.2 ต้นทุนการผลิตของธุรกิจ

2.2.1 เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการจัดการและรับซื้อผลผลิตของโครงการเพื่อนำมาจำหน่าย เช่น ค่าขนส่ง ค่าติดต่อประสานงาน ฯลฯ ระหว่างก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน เป็นอย่างไรคะ

ประเภทของต้นทุน	ก่อนเข้าร่วมโครงการ (บาท/ปี)	หลังเข้าร่วมโครงการ (บาท/ปี)
ค่าจ้างแรงงาน		
ค่ารถขนส่งสินค้า		
ค่าน้ำมัน		
ค่าติดต่อประสานงาน		
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		

2.2.2 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ท่านมีการซื้อวัตถุดิบ / ผลผลิตเกษตรอินทรีย์จากที่ใดบ้างคะ

☐ (1) จากชาวบ้านโดยตรง	☐ (2) จากพ่อค้า / แม่ค้าคนกลาง
☐ (3) จากตลาดสด	☐ (4) จากตลาดกลางการเกษตรฯ
☐ (5) จากชุมชน	☐ (6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.2.3 สำหรับคำตอบในข้อ 2.2.2 ท่านซื้อผลผลิตจากที่ไหนคะ

อยู่ที่ตำบลอำเภอ.....จังหวัด.....

2.2.4 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ท่านมีการซื้อวัตถุดิบ / ผลผลิตเกษตรอินทรีย์มาจากที่ใด

☐ (1) จากชาวบ้านโดยตรง	☐ (2) จากพ่อค้า / แม่ค้าคนกลาง
☐ (3) จากตลาดสด	☐ (4) จากตลาดกลางการเกษตรฯ
☐ (5) จากชุมชน	☐ (6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2.2.5 สำหรับคำตอบในข้อ 2.2.4 ท่านซื้อผลผลิตจากที่ไหนคะ

อยู่ที่ตำบลอำเภอ.....จังหวัด.....

2.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการ ธุรกิจของท่านมีรายได้จากขายเฉลี่ย.....บาท/ปี

2.4 หลังเข้าร่วมโครงการ ธุรกิจของท่านมีรายได้จากขายเฉลี่ย.....บาท/ปี

3. ข้อมูลภาพลักษณ์องค์กร

3.1 ธุรกิจของท่านสนับสนุนเงินทุนเพื่อดำเนินงานโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหาร
ยั่งยืน (FLR349) จำนวน.....บาท/ปี

3.2 ภาพลักษณ์องค์กรด้านการบริหารจัดการ

3.2.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) ธุรกิจของ
ท่านมีชื่อเสียง / เป็นที่รู้จัก มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่เป็นที่รู้จัก	☐ (2) เป็นที่รู้จักน้อย
☐ (3) เป็นที่รู้จักปานกลาง	☐ (4) เป็นที่รู้จักมาก
☐ (5) เป็นที่รู้จักมากที่สุด	

3.2.2 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) ธุรกิจของ
ท่านมีชื่อเสียง / เป็นที่รู้จัก มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่เป็นที่รู้จัก	☐ (2) เป็นที่รู้จักน้อย
☐ (3) เป็นที่รู้จักปานกลาง	☐ (4) เป็นที่รู้จักมาก
☐ (5) เป็นที่รู้จักมากที่สุด	

3.3 ภาพลักษณ์องค์กรด้านบุคลากร

3.3.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349)

บุคลากรในธุรกิจของท่าน มีความรู้ความสามารถเรื่องเกษตรอินทรีย์ มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่มีเลย	☐ (2) น้อย
☐ (3) ปานกลาง	☐ (4) มาก
☐ (5) มากที่สุด	

3.3.2 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349)

บุคลากรในธุรกิจของท่าน มีความรู้ความสามารถเรื่องเกษตรอินทรีย์ มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่มีเลย	☐ (2) น้อย
☐ (3) ปานกลาง	☐ (4) มาก
☐ (5) มากที่สุด	

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

4. ข้อมูลการสนับสนุนสินค้าสุขภาพจากชาวบ้าน / ท้องถิ่น

4.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) ท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้สนับสนุนสินค้าเกษตรอินทรีย์จากกลุ่มเกษตรกรในระดับใดคะ (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

4.2 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน ท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้สนับสนุนสินค้าเกษตรอินทรีย์จากกลุ่มเกษตรกรในระดับใดคะ (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

5. ความรู้สึกพอใจในด้านต่างๆ

ให้ท่านสำรวจตัวเองและประเมินเหตุการณ์ ความคิดเห็น และความรู้สึกของตัวท่านเองในด้านต่างๆ ว่าอยู่ในระดับใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการ

เหตุการณ์ในมิติต่างๆ	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
5.1 ความรู้สึกพอใจในชีวิต					
5.2 ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์					
5.3 ความรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น					
5.4 ความรู้สึกภูมิใจในตนเอง					

6. ด้านคุณธรรม - จริยธรรม

ให้ท่านสำรวจตัวเองว่า ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาท่านได้ทำสิ่งต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการ

เหตุการณ์ในมิติต่างๆ	ทำทุก ครั้งที่ มีโอกาส	ทำเป็น ส่วนใหญ่	ทำบ้าง บางครั้ง	ทำ น้อยครั้ง	ไม่ทำเลย	ไม่มี โอกาสทำ
6.1 ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือ แม้ไม่ใช่ญาติ						

ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามสำหรับภาคีโครงการ (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง..... กอง/ฝ่าย.....

หน่วยงาน.....

ที่อยู่หน่วยงาน.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ (1) หญิง (2) ชาย

1.2 อายุ ปี

1.1 สถานภาพสมรส (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่

1.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

1.4 ระดับการศึกษา (1) ต่ำกว่าประถมศึกษา (2) ประถมศึกษาตอนต้น

(3) ประถมศึกษาตอนปลาย (4) มัธยมศึกษาตอนต้น

(5) มัธยมศึกษาตอนปลาย (6) ปวช. / ปวส.

(7) อนุปริญญา / ปริญญาตรี (8) สูงกว่าปริญญาตรี

(9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ข้อมูลภาพลักษณ์องค์กร

2.1 หน่วยงานของท่านเข้าไปมีส่วนร่วมและช่วยเหลือในโครงการอย่างไรบ้าง (โปรดระบุกิจกรรมที่หน่วยงานของท่านเข้าไปมีส่วนร่วม)

.....

.....

.....

.....

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.2 ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีส่วนร่วมในโครงการคิดเป็นร้อยละ.....ของการดำเนินงาน

2.3 ธ.ก.ส. มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินอะไรบ้างที่สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์/เกษตรกรรมยั่งยืน

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 ปัจจุบัน ธ.ก.ส. มีลูกค้าสินเชื่อสีเขียว (Green Credit) จำนวน.....ราย

2.5 ทาง ธ.ก.ส. มีต้นทุนในการประชาสัมพันธ์สินเชื่อสีเขียวจำนวน.....บาท/ปี

2.6 หน่วยงานของท่าน มีเจ้าหน้าที่มาช่วยในการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าฯ จำนวน.....คน

2.7 ภาพลักษณ์องค์กรด้านการบริหารจัดการ

2.7.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) องค์กรของท่านมีชื่อเสียง / เป็นที่รู้จัก มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่เป็นที่รู้จัก	☐ (2) เป็นที่รู้จักน้อย
☐ (3) เป็นที่รู้จักปานกลาง	☐ (4) เป็นที่รู้จักมาก
☐ (5) เป็นที่รู้จักมากที่สุด	

2.7.2 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) องค์กรของท่านมีชื่อเสียง / เป็นที่รู้จัก มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่เป็นที่รู้จัก	☐ (2) เป็นที่รู้จักน้อย
☐ (3) เป็นที่รู้จักปานกลาง	☐ (4) เป็นที่รู้จักมาก
☐ (5) เป็นที่รู้จักมากที่สุด	

3. ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

3.1 ก่อนเข้าร่วมทำงานในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) ท่านมีความสุขโดยรวมอยู่ในระดับใด (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

3.2 หลังเข้าร่วมทำงานในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) ท่านมีความสุขโดยรวมอยู่ในระดับใด (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

3.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) ท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นมากน้อยเพียงใด

- (1) ไม่ภูมิใจเลย (2) น้อย
 (3) ปานกลาง (4) มาก
 (5) มากที่สุด

3.4 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) การที่ท่านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นต่อผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ผลจากการมีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นมากน้อยเพียงใด

- (1) ไม่ภูมิใจเลย (2) น้อย
 (3) ปานกลาง (4) มาก
 (5) มากที่สุด

4. ความรู้สึกพอใจในด้านต่างๆ

ให้ท่านสำรวจตัวเองและประเมินเหตุการณ์ ความคิดเห็น และความรู้สึกของตัวท่านเองในด้านต่างๆ ว่าอยู่ในระดับใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการ

เหตุการณ์ในมิติต่างๆ	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
4.1 ความรู้สึกพอใจในชีวิต					
4.2 ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์					
4.3 ความรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น					
4.4 ความรู้สึกภูมิใจในตนเอง					

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ด้านคุณธรรม – จริยธรรม

ให้ท่านสำรวจตัวเองว่า ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาท่านได้ทำสิ่งต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการ

เหตุการณ์ในมิติต่างๆ	ทำทุก ครั้งที่มี โอกาส	ทำเป็น ส่วน ใหญ่	ทำบ้าง บางครั้ง	ทำ น้อยครั้ง	ไม่ทำเลย	ไม่มี โอกาส ทำ
5.1 ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการ ความช่วยเหลือ แม้ไม่ใช่ญาติ						

ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามชุดที่.....
ผู้ตรวจแบบสอบถาม

แบบสอบถาม สำหรับภาคีโครงการ (WWF-Thailand มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา)
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... เบอร์โทรศัพท์ เบอร์โทรศัพท์มือถือ.....
หน่วยงาน.....

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 เพศ (1) หญิง (2) ชาย
- 1.2 อายุ ปี
- 1.3 สถานภาพสมรส (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่
- 1.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
- 1.5 ระดับการศึกษา (1) ต่ำกว่าประถมศึกษา (2) ประถมศึกษาตอนต้น
 (3) ประถมศึกษาตอนปลาย (4) มัธยมศึกษาตอนต้น
 (5) มัธยมศึกษาตอนปลาย (6) ปวช. / ปวส.
 (7) อนุปริญญา / ปริญญาตรี (8) สูงกว่าปริญญาตรี
 (9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ข้อมูลภาพลักษณ์องค์กร

2.1 หน่วยงานของท่านเข้าไปมีส่วนร่วมและช่วยเหลือในโครงการอย่างไรบ้าง และมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อดำเนินการในโครงการด้านใดบ้าง จำนวนเท่าใด (โปรดระบุกิจกรรมที่หน่วยงานของท่านเข้าไปมีส่วนร่วม)

การมีส่วนร่วม/การช่วยเหลือในโครงการ	ปัจจัยการผลิต	จำนวนปัจจัยการผลิต	จำนวนเงิน (บาท/ปี)

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

การมีส่วนร่วม/การช่วยเหลือในโครงการ	ปัจจัยการผลิต	จำนวนปัจจัยการผลิต	จำนวนเงิน (บาท/ปี)

2.2 ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีส่วนร่วมในโครงการคิดเป็นร้อยละ.....ของการดำเนินงาน

2.3 หากท่านไม่ได้มีส่วนร่วมหรือเป็นผู้ดำเนินโครงการนี้ ท่านคิดว่าท่านจะมีรายได้จากช่องทางอื่นเป็นจำนวนเงิน.....บาทต่อเดือน

2.4 ภาพลักษณ์องค์กรด้านการบริหารจัดการ

2.4.1 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) องค์กรของท่านมีชื่อเสียง / เป็นที่รู้จัก มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่เป็นที่รู้จัก	☐ (2) เป็นที่รู้จักน้อย
☐ (3) เป็นที่รู้จักปานกลาง	☐ (4) เป็นที่รู้จักมาก
☐ (5) เป็นที่รู้จักมากที่สุด	

2.4.2 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) องค์กรของท่านมีชื่อเสียง / เป็นที่รู้จัก มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่เป็นที่รู้จัก	☐ (2) เป็นที่รู้จักน้อย
☐ (3) เป็นที่รู้จักปานกลาง	☐ (4) เป็นที่รู้จักมาก
☐ (5) เป็นที่รู้จักมากที่สุด	

3. ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

3.1 ก่อนเข้าร่วมทำงานในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349)
ท่านมีความสุขโดยรวมอยู่ในระดับใด (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

3.2 หลังเข้าร่วมทำงานในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349)
ท่านมีความสุขโดยรวมอยู่ในระดับใด (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

3.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349)
ท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นมากน้อยเพียงใด

- (1) ไม่ภูมิใจเลย (2) น้อย
 (3) ปานกลาง (4) มาก
 (5) มากที่สุด

3.4 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) การที่ท่านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นต่อผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ผลจากการมีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นมากน้อยเพียงใด

- (1) ไม่ภูมิใจเลย (2) น้อย
 (3) ปานกลาง (4) มาก
 (5) มากที่สุด

4. ความรู้สึกพอใจในด้านต่างๆ

ให้ท่านสำรวจตัวเองและประเมินเหตุการณ์ ความคิดเห็น และความรู้สึกของตัวท่านเองในด้านต่างๆ ว่าอยู่ในระดับใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการ

เหตุการณ์ในมิติต่างๆ	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
4.1 ความรู้สึกพอใจในชีวิต					
4.2 ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์					
4.3 ความรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น					
4.4 ความรู้สึกภูมิใจในตนเอง					

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการประเมินผลตอบสนองทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

5. ด้านคุณธรรม – จริยธรรม

ให้ท่านสำรวจตัวเองว่า ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาท่านได้ทำสิ่งต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการ

เหตุการณ์ในมิติต่างๆ	ทำทุก ครั้งที่มี โอกาส	ทำเป็น ส่วน ใหญ่	ทำบ้าง บางครั้ง	ทำ น้อยครั้ง	ไม่ทำเลย	ไม่มี โอกาส ทำ
5.1 ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการ ความช่วยเหลือ แม้ไม่ใช่ญาติ						

ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามสำหรับภาคีโครงการ (นิคมสหกรณ์แม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่)
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ชื่อ - นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง..... กอง/ฝ่าย.....

หน่วยงาน.....

ที่อยู่หน่วยงาน.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

โทรศัพท์มือถือ..... E-mail.....

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ (1) หญิง (2) ชาย

1.2 อายุ ปี

1.1 สถานภาพสมรส (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่

1.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

1.4 ระดับการศึกษา (1) ต่ำกว่าประถมศึกษา (2) ประถมศึกษาตอนต้น

(3) ประถมศึกษาตอนปลาย (4) มัธยมศึกษาตอนต้น

(5) มัธยมศึกษาตอนปลาย (6) ปวช. / ปวส.

(7) อนุปริญญา / ปริญญาตรี (8) สูงกว่าปริญญาตรี

(9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ข้อมูลภาพลักษณ์องค์กร

2.1 หน่วยงานของท่านเข้าไปมีส่วนร่วมและช่วยเหลือในโครงการอย่างไรบ้าง (โปรดระบุกิจกรรมที่หน่วยงานของท่านเข้าไปมีส่วนร่วม)

.....

.....

.....

.....

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

2.2 ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีส่วนร่วมในโครงการคิดเป็นร้อยละ.....ของการดำเนินงาน

2.3 **หลังดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน** หน่วยงานของท่านมีต้นทุนในการติดต่อประสานงาน และดำเนินการขนส่งและกระจายสินค้าอย่างไร

รายการ	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)
ค่าจ้างแรงงาน	
ค่ารถขนส่งสินค้า	
ค่าน้ำมัน	
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	

2.4 ปัจจุบัน หน่วยงานของท่านมีรายได้จากการหักราคาสินค้าจากเกษตรกรเพื่อใช้ในการดำเนินงานเป็นจำนวนเงิน.....บาทต่อเดือน

2.5 ภาพลักษณ์องค์กรด้านการบริหารจัดการ

2.5.1 **ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)** องค์กรของท่านมีชื่อเสียง / เป็นที่รู้จัก มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่เป็นที่รู้จัก	☐ (2) เป็นที่รู้จักน้อย
☐ (3) เป็นที่รู้จักปานกลาง	☐ (4) เป็นที่รู้จักมาก
☐ (5) เป็นที่รู้จักมากที่สุด	

2.5.2 **หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)** องค์กรของท่านมีชื่อเสียง / เป็นที่รู้จัก มากน้อยเพียงใด

☐ (1) ไม่เป็นที่รู้จัก	☐ (2) เป็นที่รู้จักน้อย
☐ (3) เป็นที่รู้จักปานกลาง	☐ (4) เป็นที่รู้จักมาก
☐ (5) เป็นที่รู้จักมากที่สุด	

3. ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

3.1 **ก่อนเข้าร่วมทำงานในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)** ท่านมีความสุขโดยรวมอยู่ในระดับใด (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

3.2 **หลังเข้าร่วมทำงานในโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน (FLR349)** ท่านมีความสุขโดยรวมอยู่ในระดับใด (โปรดวงกลมระดับคะแนน)

น้อยที่สุด 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 มากที่สุด

3.3 ก่อนเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) ท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นมากน้อยเพียงใด

- (1) ไม่ภูมิใจเลย (2) น้อย
 (3) ปานกลาง (4) มาก
 (5) มากที่สุด

3.4 หลังเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารยั่งยืน (FLR349) การที่ท่านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นต่อผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ผลจากการมีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นมากน้อยเพียงใด

- (1) ไม่ภูมิใจเลย (2) น้อย
 (3) ปานกลาง (4) มาก
 (5) มากที่สุด

4. ความรู้สึกพอใจในด้านต่างๆ

ให้ท่านสำรวจตัวเองและประเมินเหตุการณ์ ความคิดเห็น และความรู้สึกของตัวท่านเองในด้านต่างๆ ว่าอยู่ในระดับใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการ

เหตุการณ์ในมิติต่างๆ	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
4.1 ความรู้สึกพอใจในชีวิต					
4.2 ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์					
4.3 ความรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น					
4.4 ความรู้สึกภูมิใจในตนเอง					

รายงานฉบับสมบูรณ์

“โครงการการประเมินผลตอบแทนทางสังคมของโครงการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าและการส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน”

ด้านคุณธรรม – จริยธรรม

ให้ท่านสำรวจตัวเองว่า ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาท่านได้ทำสิ่งต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการ

เหตุการณ์ในมิติต่างๆ	ทำทุก ครั้งที่มี โอกาส	ทำเป็น ส่วน ใหญ่	ทำบ้าง บางครั้ง	ทำ น้อยครั้ง	ไม่ทำเลย	ไม่มี โอกาส ทำ
5.1 ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการ ความช่วยเหลือ แม้ไม่ใช่ญาติ						

ขอบคุณค่ะ

